

SÄRSKILT EUROBAROMETER 550

Européernas inställning till miljön

EUROPAPARLAMENTETS RAPPORT
FIELD-WORK MARS-APRIL 2024

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Undersökningen har beställts av Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för miljö (GD Miljö) och samordnats av Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för kommunikation (enheten för medieövervakning och Eurobarometer)

Detta dokument utgör inte Europeiska kommissionens ståndpunkt. Tolkningarna och åsikterna i den är enbart författarnas.

Projektets benämning Européernas inställning till miljön – rapport

Språkversion SV PDF

Media/Volym PDF/Volym_01

Katalognummer KH—02—24—515—SV—N

ISBN 978-92-68—15428-1

DOI 10.2779/07854

© Europeiska unionen, 2024

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Foto: Getty Images

Dokument utarbetat av Pierre Dieumegard för [Europe-Democracy-Esperanto](#).

Syftet med detta "preliminära" dokument är att göra det möjligt för fler människor i Europeiska unionen att bli medvetna om dokument som produceras av Europeiska unionen (och finansieras genom deras skatter).

Om det inte finns några översättningar utesluts medborgarna från debatten.

Detta dokument "Eurobarometer" [fanns endast på engelska](#), i en pdf-fil . Från den ursprungliga filens kapade vi en odt-fil, utarbetad av Libre Office-programvaran, för maskinöversättning till andra språk. Resultaten finns nu [tillgängliga på alla officiella språk](#).

Det är önskvärt att EU:s förvaltning övertar översättningen av viktiga dokument. "Viktiga handlingar" är inte bara lagar och förordningar, utan också den viktiga information som behövs för att fatta välgrundade beslut tillsammans.

För att diskutera vår gemensamma framtid tillsammans och möjliggöra tillförlitliga översättningar skulle det internationella språket esperanto vara mycket användbart på grund av dess enkelhet, regelbundenhet och noggrannhet.

Kontakta oss:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Inledning.....	5
Metodik.....	5
De viktigaste resultaten.....	6
I. Allmänna uppfattningar om miljöfrågor.....	8
1. Miljöfrågornas inverkan på vardagsliv och hälsa.....	9
2. Olika sätt att ta itu med miljöproblem.....	12
II Attityder till miljöpolitik och miljölagstiftning.....	17
1. EU:s roll i miljöpolitiken.....	18
2. EU:s prioriteringar när det gäller att skydda naturen.....	22
3. Offentlig finansiering för att stödja omställningen till en grönare ekonomi.....	25
4. Ansvar för sanering av föroreningar.....	28
III. Grön och cirkulär ekonomi.....	32
1. Medborgarnas åtgärder för att minska avfallet.....	33
2. De mest problematiska typerna av avfall.....	37
3. Villighet att betala mer för hållbara produkter.....	42
IV. Farliga kemikalier.....	44
1. EU:s miljöskydd mot farliga kemikalier.....	45
2. Oro för farliga kemikalier.....	49
a) Oro över skadliga kemikaliers inverkan på miljön.....	50
b) Oro över skadliga kemikaliers inverkan på hälsan.....	51
c) Redovisning av produkters kemikaliesäkerhet vid inköp.....	52
3. Självrapporterad kunskap och oro kring PFAS.....	54
a) Självrapporterad kunskap om PFAS.....	54
b) Farhågor om PFAS.....	57
V. Vattenrelaterade frågor.....	63
1. Medvetenhet om vattenrelaterade problem på nationell nivå.....	64
2. De största hoten kopplade till vatten.....	67
3. De nationella aktörernas roll för en effektiv vattenförvaltning.....	71
4. Ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa.....	77
Slutsats.....	80
Anmärkningar.....	82
Kunskap om "förevigt kemikalier".....	82
Vattenpolitik.....	84
Personliga åtgärder mot problemet med skräp.....	85
Tekniska specifikationer.....	86
Frågeformulär.....	91

Inledning

Inledning

I denna rapport presenteras resultaten av den särskilda Eurobarometerundersökningen 550 om miljön.

Generaldirektoratet för miljö är den avdelning inom Europeiska kommissionen som ansvarar för EU:s miljöpolitik. Syftet är att skydda, bevara och förbättra miljön för nuvarande och kommande generationer genom att föreslå och genomföra strategier som säkerställer en hög miljöskyddsnivå och bevarar EU-medborgarnas livskvalitet. Den ser också till att medlemsstaterna tillämpar EU:s miljölagstiftning korrekt och företräder EU i miljöfrågor vid internationella möten.¹

Metodik

Denna särskilda Eurobarometerundersökning 550 om miljön ingick i Eurobarometerundersökningen 101,2 och genomfördes mellan den 6 mars och den 8 april 2024. Cirka 26 346 respondenter från olika sociala och demografiska grupper intervjuades på lämpligt nationellt språk. Undersökningen beställdes av Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för miljö (GD Miljö).

Den metod som användes var den som användes i de standardiserade Eurobarometerundersökningar som genomfördes av generaldirektoratet för kommunikation (enheten för medieövervakning och Eurobarometer)^{7F.2}. Intervjuer genomfördes ansikte mot ansikte, antingen fysiskt i människors hem eller genom fjärrvideointeraktion på lämpligt nationellt språk. Intervjuer med videointeraktion på distans ("online face-to-face" eller CAVI, Computer Assisted Video Interviewing), som endast genomfördes i Tjeckien, Danmark, Malta och Finland. En teknisk not om de intervjuer som genomförts av de institut som är medlemmar i Verian-nätverket bifogas denna rapport.

I hela rapporten jämförs resultaten med den särskilda Eurobarometerundersökningen 501 från 2019.³⁴

Vi vill tacka de personer i hela Europeiska unionen som har erbjudit sig att delta i denna undersökning.

Utan deras aktiva deltagande skulle denna studie inte ha varit möjlig.

Anmärkning: I denna rapport hänvisas EU-länderna till med sina officiella förkortningar enligt nedan:

Belgien	BE	Litauen	LT
Bulgarien	BG	Luxemburg	LU
Tjeckien	CZ	Ungern	HU
Danmark	DK	Malta	MT
Tyskland	DE	Nederländerna	NL
Estland	EE	Österrike	AT
Irland	IE	Polen	PL
Grekland	EL	Portugal	PT
Spanien	ES	Rumänien	RO
Frankrike	FR	Slovenien	SI
Kroatien	HR	Slovakien	SK
Italien	IT	Finland	F . . . .
Republiken Cypern	CY *	Sverige	SE
Lettland	LV		

Europeiska unionen – viktat genomsnitt för de 27 medlemsstaterna EU27

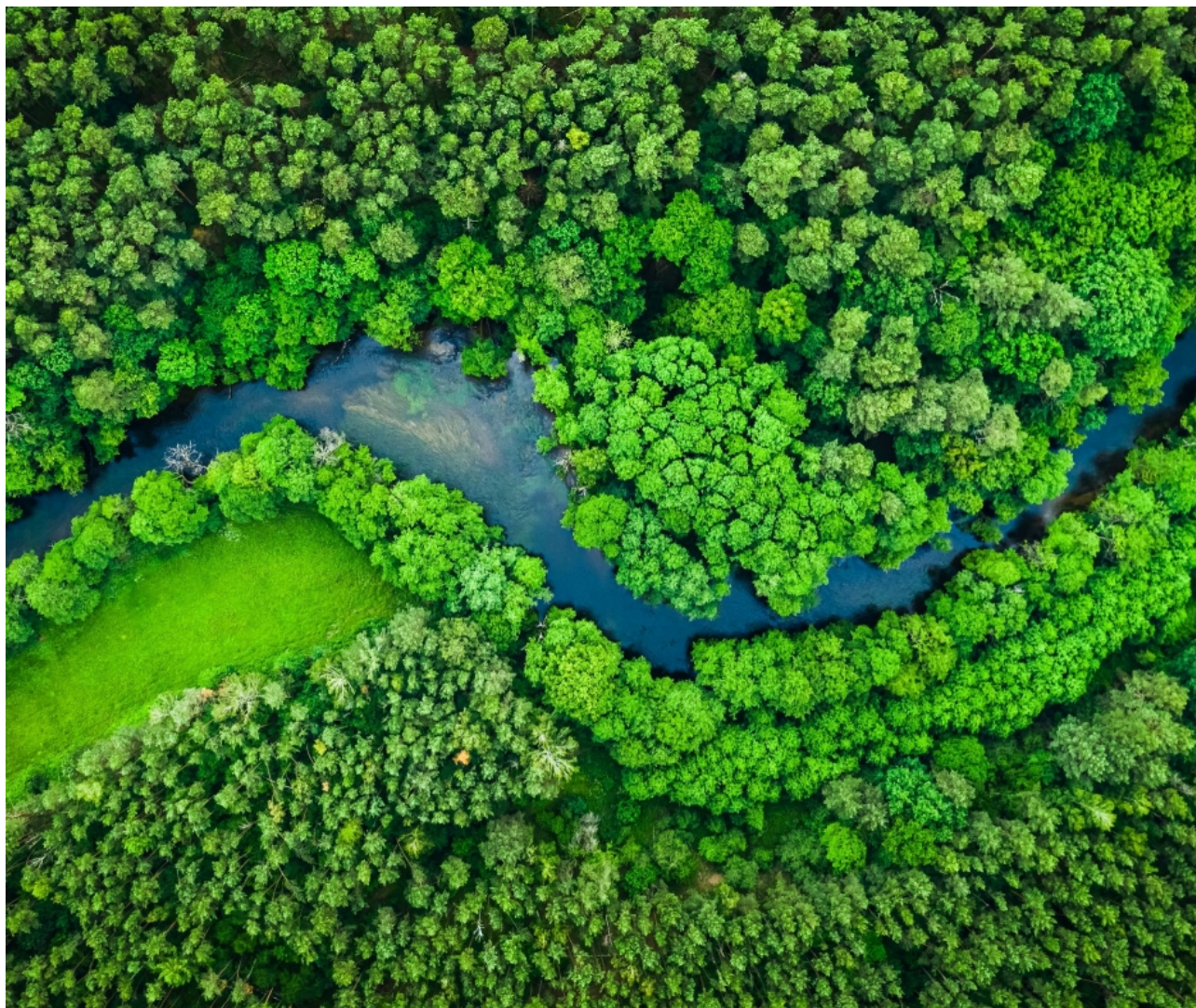
Cypern som helhet är en av EU:s 27 medlemsstater. Gemenskapens regelverk har dock upphävts tillfälligt i den del av landet som inte kontrolleras av Republiken Cyperns regering. Av praktiska skäl ingår endast de intervjuer som genomförts i den del av landet som kontrolleras av Republiken Cyperns regering i kategorin Cypern och i genomsnittet för EU-27.

1 http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm

2 Eurobarometerens metodologiska metoder: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

3 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257>

4 Det bör noteras att trendjämförelsen även omfattar resultaten från Förenade kungariket.

De viktigaste resultaten

Det finns en utbredd oro över hur miljöfrågor påverkar européernas vardag och hälsa.

- Mer än tre fjärdedelar av européerna (78 %) håller med om att miljöfrågor har en direkt inverkan på deras dagliga liv och hälsa.
- Mer än fyra av fem svarande (84 %) oroar sig för hur deras hälsa påverkas av kemikalier i vardagsprodukter, medan en liknande andel (84 %) oroar sig för hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar miljön. Resultaten har minskat något sedan den förra undersökningen 2019. Över sju av tio svarande (72 %) tar hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när de gör inköp.
- Omkring sex av tio européer anser att plastavfall (61 %) och kemiskt avfall (60 %) är de mest problematiska typerna av avfall i deras land. Elektroniskt avfall placerar en avlägsen tredjedel, och nämndes av 27 % av de svarande.
- På frågan om de största hoten kopplade till vattenfrågor i deras land nämner 21 % av de svarande föroreningar, följt av överkonsumtion och slöseri med vatten (17 %).

Ojämlig medvetenhet och förståelse för miljöfrågor

- En knapp majoritet av européerna (51 %) känner sig välinformerade om vattenrelaterade problem, såsom föroreningar, översvämningar, torka eller ineffektiv vattenanvändning i sitt land. En något mindre andel (48 %) känner sig dock inte välinformerade om vattenrelaterade frågor.
- Vid mätning av den självrapporterade kunskapen om termen PFAS (även känd som "eviga kemikalier") har endast 29 % av de svarande hört talas om termen före undersökningen, medan 71 % inte hade det.

Starkt stöd för grundläggande förändringar i samhället för att återställa naturen och skydda miljön

- När nästan sex av tio européer tillfrågades om de effektivaste sätten att ta itu med miljöproblemen anser de att främjandet av den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet (58 %) och återanvända eller återvinna produkter är det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblemen. Totalt 55 % nämner "bättre säkerställande av att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön". Dessutom anser mer än en av två uppgiftslämnare (52 %) att "säkerställa att miljölagstiftningen följs" är det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblem.
- Över nio av tio européer (92 %) anser att företagen bör betala kostnaderna för att sanerasina pollution.
- Nästan tre fjärdedelar av de svarande (74 %) instämmer fortfarande i påståendet att offentliga myndigheter bör betala kostnaderna för att sanera föroreningar.

- Sex av tio européer anser att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi inte är tillräcklig i deras land.
- På frågan om nationella berörda parter för närvarande gör tillräckligt för att använda vatten effektivt anser dessutom en majoritet av de svarande att ingen av de berörda parterna gjorde det. 75 % av européerna anser att industrin inte gör tillräckligt för att använda vatten effektivt, och omkring två tredjedelar av de svarande anser också att energiproducenter (67 %), turism (66 %) och offentlig förvaltning (65 %) för närvarande inte gör tillräckligt för att använda vattenresurserna effektivt i sitt land.

EU:slagstiftning och politik är avgörande för miljöskyddet

- Stärkande av naturskyddsreglerna och säkerställande av att de respekteras (24 %), tätt följt av säkerställande av att naturen skyddas vid planering av ny utveckling eller infrastruktur (22 %) och återställande av naturen för att kompensera för skador som orsakats av mänsklig verksamhet (22 %) anses vara EU:s viktigaste prioriteringar när det gäller att skydda naturen.
- Omkring fyra av fem (84 %, +1 procentenhet jämfört med 2019 års Eurobarometerundersökning) håller med om att EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i deras land, medan en något mindre andel (81 %, -1 procentenhet jämfört med 2019 års undersökning) håller med om att EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer.
- Över tre fjärdedelar (78 %) av européerna anser att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenrelaterade problem i Europa.
- När det gäller farliga kemikalier anser över hälften av européerna (52 %) att den faktiska skyddsnivån för människors hälsa och miljön mot farliga kemikalier är för låg och bör höjas.

Konsumenternas beteende håller på att övergå till hållbarhet

- Nästan sex av tio svarande är villiga att betala mer för hållbara produkter (59 %).
- 72 % av européerna uppger att de tar hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när de gör inköp.
- När de tillfrågades tillfrågades om vad de personligen skulle göra för att minska mängden avfall uppgav 66 % att de skulle överväga korrekt sortering av sitt avfall för återvinning. 52 % skulle använda återanvändbara förpackningar och 49 % skulle i första hand köpa produkter som inte har mer förpackningar än nödvändigt. 41 % skulle i första hand köpa produkter i återvunna förpackningar.

I. Allmänna uppfattningar om miljöfrågor

Detta första kapitel utforskar hur miljöfrågor påverkar det dagliga livet och hälsan. Därefter analyseras de effektivaste sätten att ta itu med dessa miljöutmaningar.

1. Miljöfrågornas inverkan på vardagsliv och hälsa

Över tre fjärdedelar av européerna anser att miljöfrågor har en direkt inverkan på deras dagliga liv och hälsa.

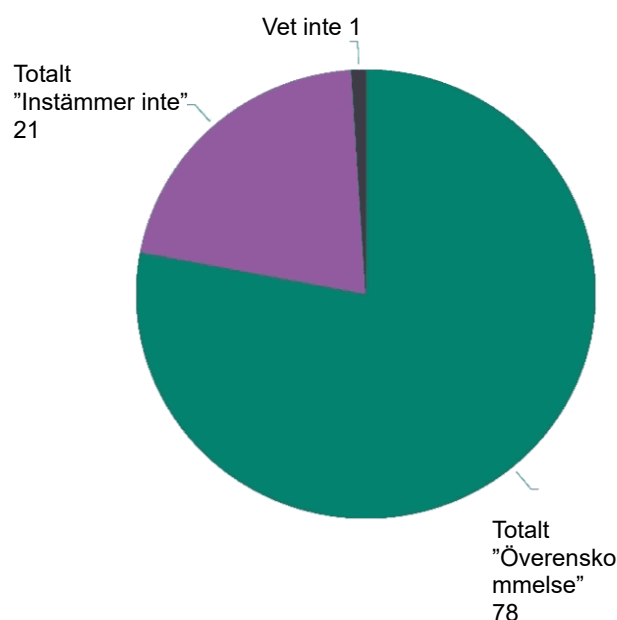
78% av respondenterna anser att miljöfrågor har en direkt inverkan på deras dagliga liv och hälsa -⁵ inklusive 36% som helt håller med detta uttalande och 42% som tenderar att hålla med det. Drygt en femtedel av de svarande håller inte med om detta uttalande (21 %, +1 procentenhet sedan 2019), med 16 % som tenderar att inte hålla med och 5 % som helt håller med. 1 % av de svarande "vet inte" eller svarade inte (-1 procentenhet).

I samtliga 27 medlemsstater anser minst sex av tio svarande att miljöfrågor har en direkt inverkan på deras dagliga liv och hälsa. Andelen godkända ansökningar varierar dock kraftigt mellan medlemsstaterna, från 98 % i Malta, 95 % i Grekland, 93 % i Cypern och Spanien och 90 % i Portugal, där de är som högst, till 60 % i Estland, 61 % i Danmark och 64 % i Tyskland, där de är som lägst.

I fem medlemsstater instämmer över hälften av de svarande helt i påståendet att miljöfrågor har en direkt inverkan på deras dagliga liv och hälsa, nämligen Malta (83 %), Cypern (73 %), Spanien (61 %), Grekland (60 %) och Luxemburg (54 %).

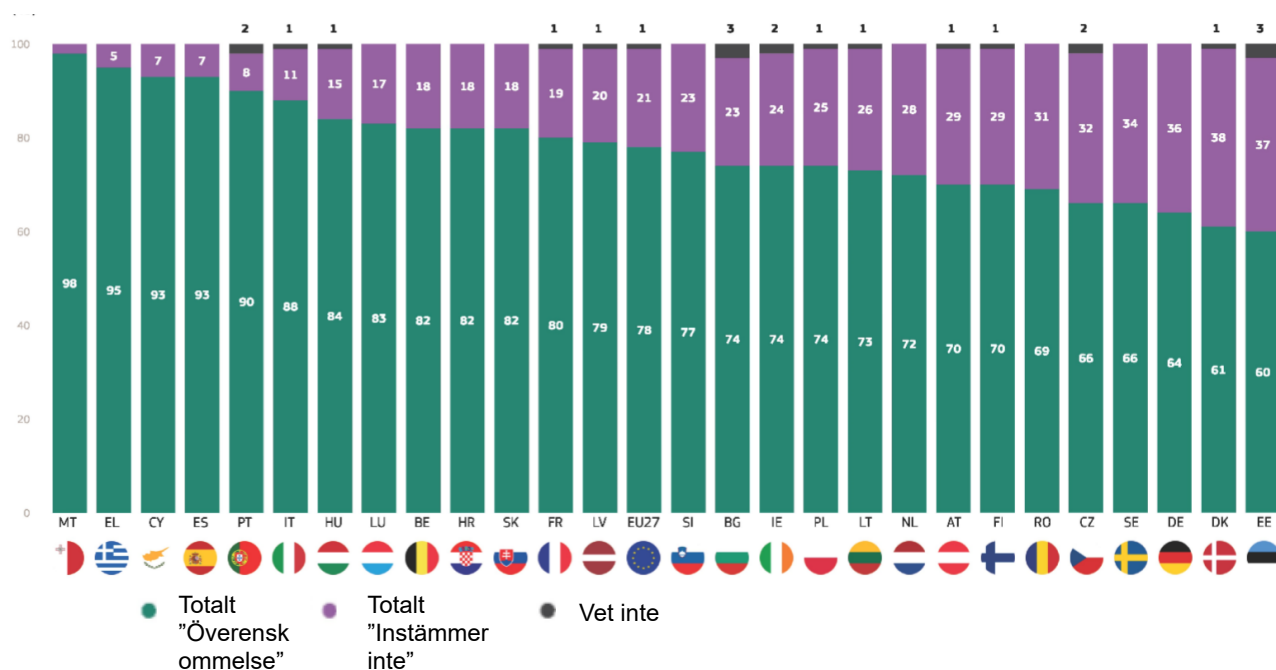
Omvänt håller minst tre av tio svarande i sex medlemsstater inte med om detta påstående, mest markant i Danmark (38 %), Estland (37 %) och Tyskland (36 %). Danmark (16 %) och Sverige (13 %) har den högsta andelen svarande som inte alls håller med om detta påstående.

Fråga 1. Ange i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om vart och ett av följande påståenden:- Miljöfrågor har en direkt inverkan på ditt dagliga liv och din hälsa (EU-27) (%)

5 Fråga 1. Berätta i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om vart och ett av följande påståenden: Miljöfrågor har en direkt inverkan på din vardag och hälsa.

Fråga 1. Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om vart och ett av följande påståenden. Miljöfrågor har en direkt inverkan på din vardag och hälsa (%)

Sedan 2019 har andelen svarande som anser att miljöfrågor har en direkt inverkan på deras dagliga liv och hälsa ökat i elva medlemsstater, framför allt i Sverige (66 %, +10) och Nederländerna (72 %, +9), medan andelen förblev oförändrad i Tyskland (88 %), Kroatien (82 %) och Tjeckien (66 %). Andelen minskade i 13 medlemsstater, däribland Irland (74 %, -10) och Estland (60 %, -10).

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar följande:

Resultaten är i allmänhet konsekventa mellan olika socio-demografiska grupper, även om det finns några mindre skillnader. Kvinnor är mer benägna än män att hålla med om att miljöfrågor har en direkt inverkan på deras dagliga liv och hälsa (79 % mot 76 %), medan enighet är högre bland 40–54-åringar (80 %) än i andra åldersgrupper (70 %). Överenskommelsen är lägre bland de svarande som bor på landsbygden (76 %) jämfört med dem som bor i stora städer (82 %).

QB1 Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med vart och ett av följande påståenden. Miljöfrågor har en direkt inverkan på din vardag och hälsa (% - EU)

	Totalt "Överenskom- melse"	Totalt "Instämmer inte"	Vet inte
EU27	78	21	1
Kön			
Man	76	23	1
Kvinna	79	20	1
Ålder			
15–24	77	22	1
25–39	77	23	0
40–54	80	20	0
55+	77	22	1
Utbildning (slutet av)			
15–15	77	22	1
16–19	76	23	1
20+	80	20	0
Studerar fortfarande	80	19	1
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	75	24	1
Från tid till annan	78	21	1
Nästan aldrig / Aldrig	77	22	1
Överväga att tillhöra			
Arbetarklassen	77	22	1
Den lägre medelklassen	77	23	0
Medelklassen	79	21	0
Den övre medelklassen	79	21	0
Överklassen	74	26	0
Subjektiv urbanisering			
Landsbygdsby	76	23	1
Liten / medelstor stad	76	23	1
Stor stad	82	17	1

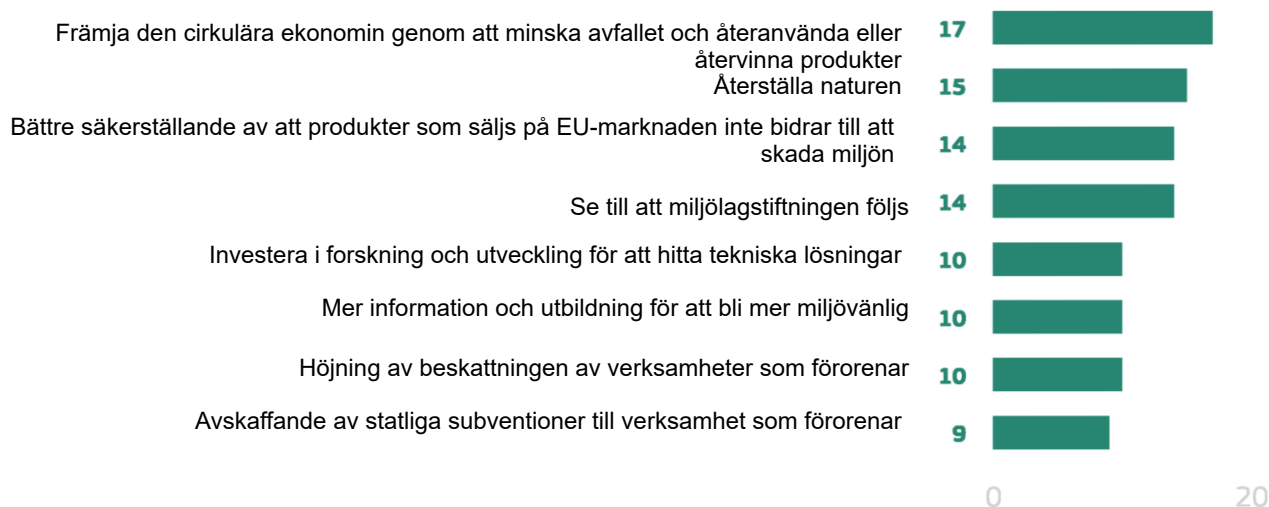
2. Olika sätt att ta itu med miljöproblem

Att främja den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet och återanvända eller återvinna produkter anses vara det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblem, tätt följt av återställande av naturen.

När vi tittar på den första åtgärd som valts ut på EU-nivå kan vi se att ingen av dem sticker ut med stor marginal. De mest utvalda var främjandet av den cirkulära ekonomin genom minskning av avfall och återanvändning eller materialåtervinning av produkter (17 %). Den följdes sedan noga av återställande av naturen (15 %), vilket bättre säkerställer att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön och säkerställer att miljölagstiftningen följs (båda 14 %).

Eftersläpande är investeringar i forskning och utveckling för att hitta tekniska lösningar, samt att ge mer information och utbildning för att bygga mer miljömedvetenhet, öka beskattningen på verksamheter som förorenar (10% vardera) och ta bort statliga subventioner på verksamheter som förorenar (9%).

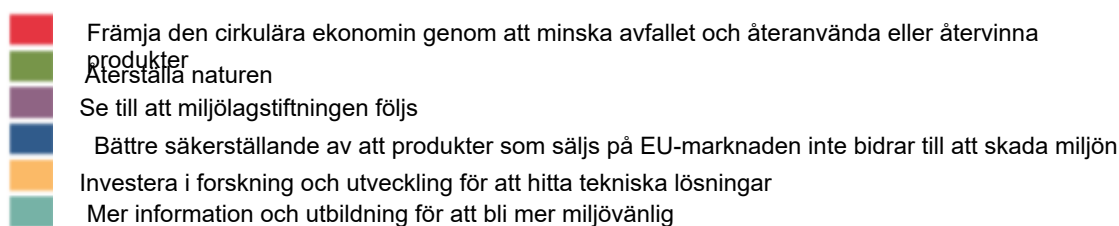
QB2a. Vilka av följande åtgärder anser du skulle vara det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblemen? Först? (EU-27) (%)

På landsnivå ser vi vissa skillnader, och sex åtgärder har valts ut som förstahandsval i EU-27. I linje med de övergripande resultaten är den mest utvalda att främja den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet och återanvända eller återvinna produkter, som valts ut i 14 medlemsstater, många från Öst- och Centraleuropa – med högst resultat i Cypern (24 %).

Därefter återställs naturen, mest utvald i sex medlemsstater – med högst resultat i Bulgarien, Tjeckien och Grekland (22 % vardera). Till skillnad från EU-genomsnittet, där bättre garantier för att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön kommer på tredje plats, är säkerställandet av att miljölagstiftningen följs den tredje mest utvalda åtgärden på medlemsstatsnivå, som väljs ut mest av fyra medlemsstater – med högst resultat i Portugal (25 %).

QB2a. Vilka av följande åtgärder anser du skulle vara det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblemen? Först? (%)

Nästa steg är att se till att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön och att se till att miljölagstiftningen följs. De flesta produkterna väljs ut i tre medlemsstater – med högst resultat i Irland (19 %).

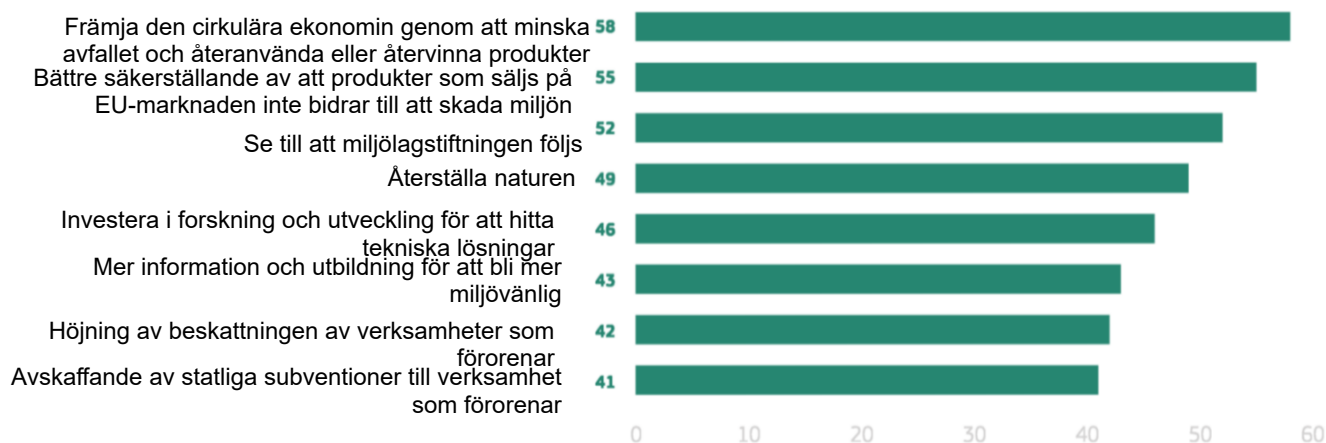
Investera i forskning och utveckling för att hitta tekniska lösningar väljs i två av de nordiska länderna - Sverige och Danmark, som är högst i den förra (23%).

Slutligen kommer mer information och utbildning för att bli mer miljövänlig, som valts ut av 18 % av de svarande i Luxemburg. Att avskaffa statliga subventioner eller öka beskattningen är inte den viktigaste valda åtgärden i någon medlemsstat.

På frågan om de mest effektiva åtgärder som bör vidtas för att ta itu med miljöproblemen nämner⁶ 58 % av européerna främjandet av den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet och återanvända eller återvinna produkter, i första, andra, tredje eller fjärde positionen. Totalt 55 % nämner "bättre säkerställande av att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön". Ändå anser mer än en av två svarande (52 %) att "se till att miljölagstiftningen följs" är det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblemen.

49 % anser att det skulle vara mest effektivt att "återställa naturen", 46 % nämner investeringar i forskning och utveckling för att hitta tekniska lösningar på miljöproblem. 43 % anser att det är nödvändigt att tillhandahålla mer information och utbildning för att bli mer miljövänlig. 42 % nämner "ökad beskattning av verksamhet som förorenar" och 41 % uppger att den effektivaste åtgärden skulle vara att avskaffa statliga subventioner till verksamhet som förorenar.

QB2T. Vilka av följande åtgärder anser du skulle vara det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblemen? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde? (EU-27) (%)

6 Fråga 2. Vilka av följande åtgärder anser du skulle vara det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblemen? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde?

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

”Främja den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet och återanvända eller återvinna produkter” toppar listan på EU-nivå. På landsnivå ligger den på första plats i elva medlemsstater, framför allt i Finland (67 %), Österrike och Nederländerna (65 %). Portugal (43 %), Danmark (49 %) och Grekland (52 %) är de enda medlemsstater där denna åtgärd inte ligger i topp tre.

På EU-nivå är det bättre att se till att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön. Den toppar dock listan över åtgärder i Slovakien (65 %), Irland (63 %), Slovenien (60 %) och Frankrike (57 %), medan den hamnar på andra eller tredje plats i 16 andra medlemsstater, däribland Rumänien och Italien (59 %), där andelen också är hög.

Att se till att miljölagstiftningen respekteras hamnar på tredje plats på EU-nivå, med första plats i Malta (64 %), Italien (61 %) och Litauen (60 %). Denna åtgärd ligger på andra plats i sex medlemsstater, däribland Portugal (62 %), där över sex av tio stöder detta.

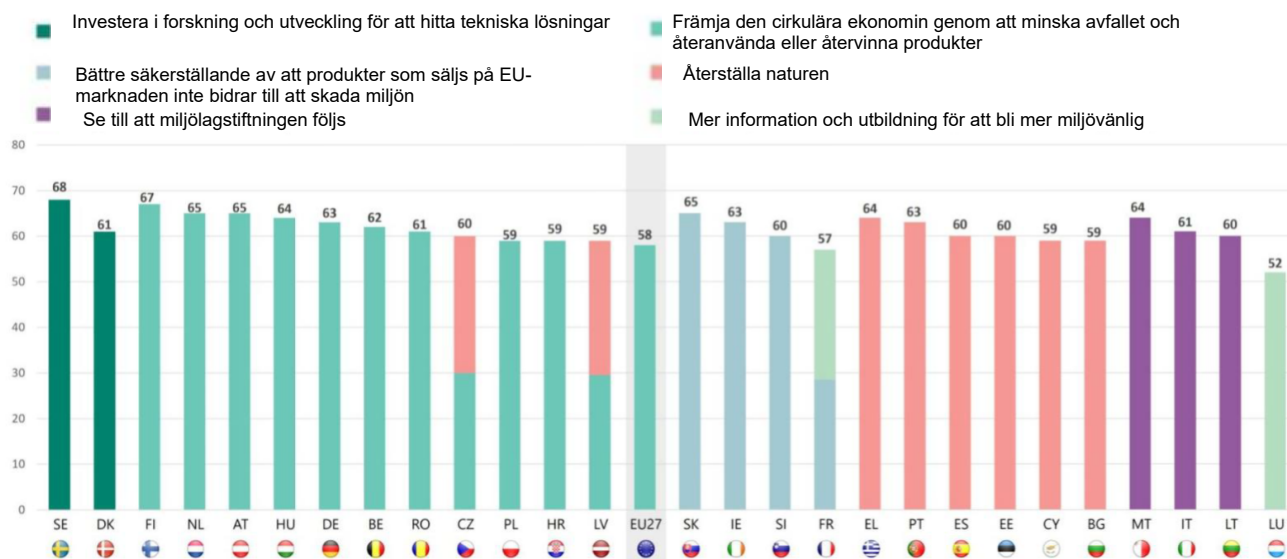
Återställandet av naturen kommer på fjärde plats på EU-nivå, men rankas först i åtta medlemsstater, framför allt i Grekland (64 %), Portugal (63 %), Spanien, Estland och Tjeckien (alla 60 %).

Investeringar i forskning och utveckling för att hitta tekniska lösningar på miljöproblem toppar listan i Sverige (68 %) och Danmark (61 %). Andelen är också hög i Finland (59 %), där denna punkt ligger på andra plats. Å andra sidan är andelen för denna post lägst i Bulgarien (38 %), där färre än fyra av tio svarande stöder detta tillvägagångssätt.

Luxemburg (52 %), på andra plats i Spanien (54 %) och på tredje plats i fem andra medlemsstater. Andelen för denna post är lägst i Sverige (25 %) och Nederländerna (26 %), där drygt en fjärdedel av de svarande stöder denna ståndpunkt.

De återstående två punkterna nämns mindre ofta. Höjningen av beskattningen av verksamheter som förorenar hamnar dock på tredje plats i Bulgarien (49 %) och avskaffandet av statliga subventioner för verksamheter som förorenar hamnar på tredje plats i Nederländerna (52 %).

QB2T. Vilka av följande åtgärder anser du skulle vara det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblemen? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde? (EU-27) (%)

Att ge mer information och utbildning för att vara mer miljövänlig rankas först i Frankrike (57 %), där man delar denna position med att bättre se till att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön. Mer information och utbildning finns också på första plats i

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar att resultaten i allmänhet är konsekventa mellan olika sociodemografiska grupper, även om det finns några mindre skillnader för vissa av posterna.

Det är mer sannolikt att 40–54-åringar nämner "främja den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet och återanvända eller återvinna produkter" (60 % jämfört med 57–59 %), medan 15–24-åringar mest sannolikt nämner "investeringar i forskning och utveckling för att hitta tekniska lösningar" (51 % jämfört med 43–49 %). De som fortsatte att studera på heltid fram till 20 års ålder eller senare (51 %) och studerande (52 %) är också mer benägna att säga så.

Omvänt är det mer sannolikt att de som lämnade heltidsutbildningen tidigast nämner "att tillhandahålla mer information och utbildning för att vara mer miljövänlig" (47 % jämfört med 41 %–44 %) och "att återställa naturen" (55 % jämfört med 5 %–53 %) som det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblem. Hushållare (50 %) och de som oftast har svårt att betala sina räkningar (50 %) är också mer benägna att nämna "att tillhandahålla mer information och utbildning för att vara mer miljövänlig".

"Främja den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet och återanvända eller återvinna produkter" nämns mindre ofta bland de svarande som bor på landsbygden eller i små/medelstora städer (båda 57 %) jämfört med dem som bor i stora städer (62 %).

QB2T Vilka av följande åtgärder anser du skulle vara det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblem? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde? (% – EU)								
	Främja den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet och återanvända eller återvinna produkter	Bättre säkerställande av att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön	Se till att miljölagstiftningen följs	Återställa naturen	Investera i forskning och utveckling för att hitta tekniska lösningar	Mer information och utbildning för att bli mer miljövänlig	Höjning av beskattning av verksamheter som förorenar	Avlägsnande av regeringens subventioner som förorenar
EU27	58	55	52	49	46	43	42	41
Kön								
Man	59	55	52	48	48	43	41	42
Kvinna	58	56	53	49	45	44	43	39
Ålder								
15–24	57	52	54	52	51	45	39	36
25–39	59	54	52	49	49	43	43	43
40–54	60	57	51	48	47	43	43	42
55+	58	56	53	48	43	43	41	40
Utbildning (slutet av)								
15–15	54	56	55	54	38	47	39	36
16–19	59	55	53	50	45	44	42	40
20+	61	55	51	45	51	41	43	44
Studerar fortfarande	57	55	53	50	52	43	41	38
Kategorin socioprofessionell								
Egenföretagare	61	52	51	47	46	43	44	43
Chefer	57	56	53	45	54	43	44	43
Andra vita kragar	60	56	52	46	50	42	43	42
Manuella arbetare	61	56	50	50	45	44	41	41
Personer som bor i huset	53	52	54	55	41	50	42	36
Arbetslösa	52	54	52	51	45	49	41	38
Pensionerad	58	56	55	48	42	42	41	40
Studerande	56	54	54	51	52	43	42	38
Svårigheter att betala räkningar								
Merparten av tiden	55	57	49	51	36	50	36	45
Från tid till annan	58	56	52	48	45	45	43	42
Nästan aldrig / Aldrig	59	55	53	48	43	42	42	40
Överväga att tillhöra								
Arbetarklassen	56	54	53	52	43	45	41	38
Den lägre medelklassen	57	54	53	53	42	44	42	40
Medelklassen	61	57	52	47	48	43	42	41
Den övre medelklassen	59	55	52	40	56	41	45	45
Överklassen	62	50	54	44	59	41	47	39
Subjektiv urbanisering								
Landsbygdsby	57	54	52	51	45	44	39	39
Liten / medelstor stad	57	55	54	47	46	44	43	42
Stor stad	62	57	51	48	49	43	43	40

II Attityder till miljöpolitik och miljölagstiftning

Detta kapitel är inriktat på EU:s roll när det gäller miljöskydd. De tillfrågade tillfrågades om EU:s roll i miljölagstiftningen och när det gäller att ge stöd till länder utanför EU. Analysen övergår sedan till EU:s prioriteringar när det gäller att skydda naturen, den allmänna opinionen om finansieringen av omställningen till grönare ekonomier och vem som bär ansvaret för att ta itu med föroreningar.

idé. Samtidigt minskade andelen svarande som "inte vet" med två procentenheter (ned till 3 %).

Sedan 2019 har andelen som är "totalt överens" om att EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer minskat något (-1), vilket åtföljdes av en kraftigare ökning av andelen som inte håller med (+3 procentenheter).

1. EU:s roll i miljöpolitiken

Det finns ett starkt stöd för EU-lagstiftningens roll när det gäller att skydda miljön.

De tillfrågade tillfrågades i vilken utsträckning de håller med om eller inte håller med om två påståenden som rör miljölagstiftningen i EU⁷.

Mer än fyra av fem svarande (84 %, +1 procentenhet sedan 2019) håller med om att EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i deras land, däribland 42 % som "helt håller med" (-3) och 42 % (+4) som "försöker hålla med". Å andra sidan håller 13 % (+1) inte med om påståendet, inklusive 3 % som "inte alls håller med" (-1) och 10 % (+2) som "avser att inte hålla med"

En något mindre andel (80 %, -1 procentenhet sedan 2019) håller med om att EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer, däribland 36 % som håller med helt (-7) och 44 % (+6) som tenderar att hålla med. Å andra sidan håller 17 % (+3) inte med om detta påstående, däribland 5 % som "inte alls håller med" och 12 % (+3) som "avser att inte hålla med".

Sedan den senaste undersökningen 2019 har det skett mycket små förändringar. Andelen svarande som "instämmer" i att EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön ökade med en procentenhet, samtidigt som en liten ökning (+1) av de svarande motsatte sig denna

QB3. Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med var och en av 1112 följande uttalanden. (EU-27) (%)

EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i (VÅRT LAND)

EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer

● Håller helt med ● Tenderar att hålla med ● Tenderar att inte hålla med ● Inte alls med ● Vet inte

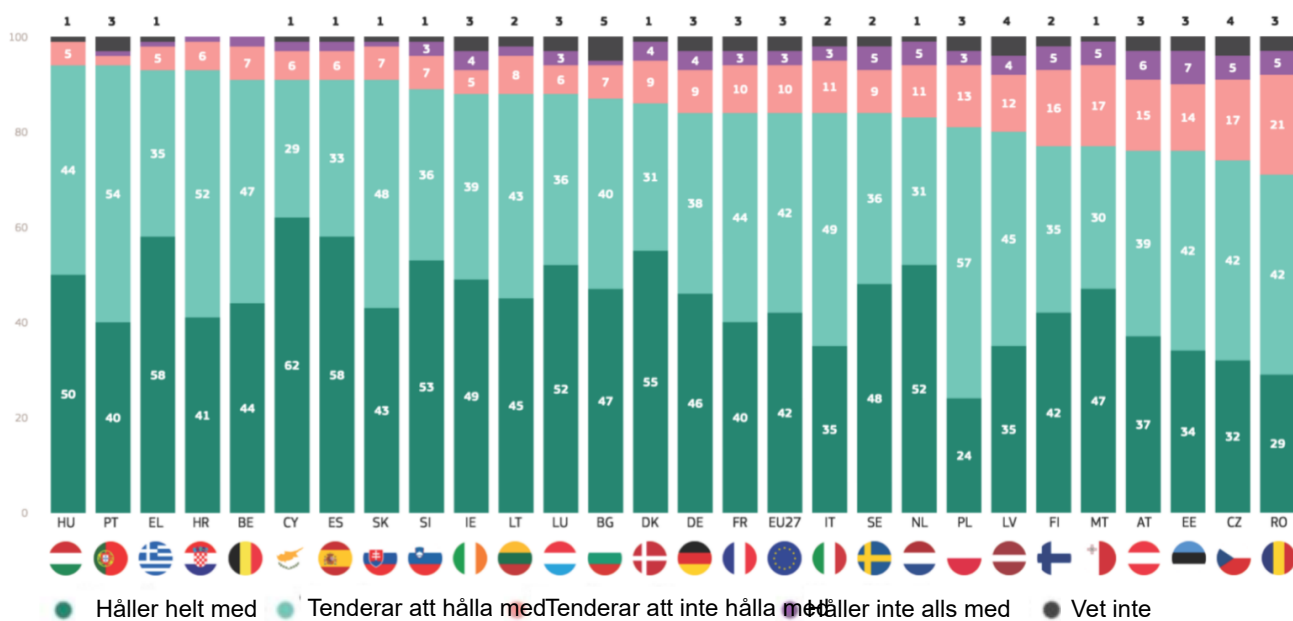
7 Fråga 3. Berätta i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om vart och ett av följande påståenden: 1. EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i (VÅRT LAND). 2. EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer.

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

I samtliga 27 medlemsstater instämmer över sju av tio svarande i påståendet att EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i deras land. Andelen svarande som instämmer⁸ från en topp på 94 % i Ungern och Portugal till drygt sju av tio i Rumänien (71 %) och Tjeckien (74 %). De svarande i Cypern (62 %), Grekland och Spanien (58 %) är mest benägna att "helt instämma" i påståendet, medan andelen svarande som tenderar att inte instämma i denna idé är högst i Rumänien (21 %), Tjeckien och Malta (17 %). Graden av oenighet står i proportion till graden av enighet, som är högst i Rumänien (26 %) och lägst i Portugal och Ungern (3 % respektive 5 %).

Sedan den föregående undersökningen 2019 har andelen svarande som instämmer i påståendet ökat i tio medlemsstater, mest slående i Kroatien (93 %, +7) och Ungern (94 %, +5), medan den förblev oförändrad i Spanien, Slovakien (91 %) och Bulgarien (87 %). Omvänt minskade andelarna i 14 medlemsstater, mest markant i Rumänien (71 %, -7) och Malta (77 %, -6).

QB3.1. Ange i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om vart och ett av följande påståenden: - EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i (VÅRT LAND) (%)

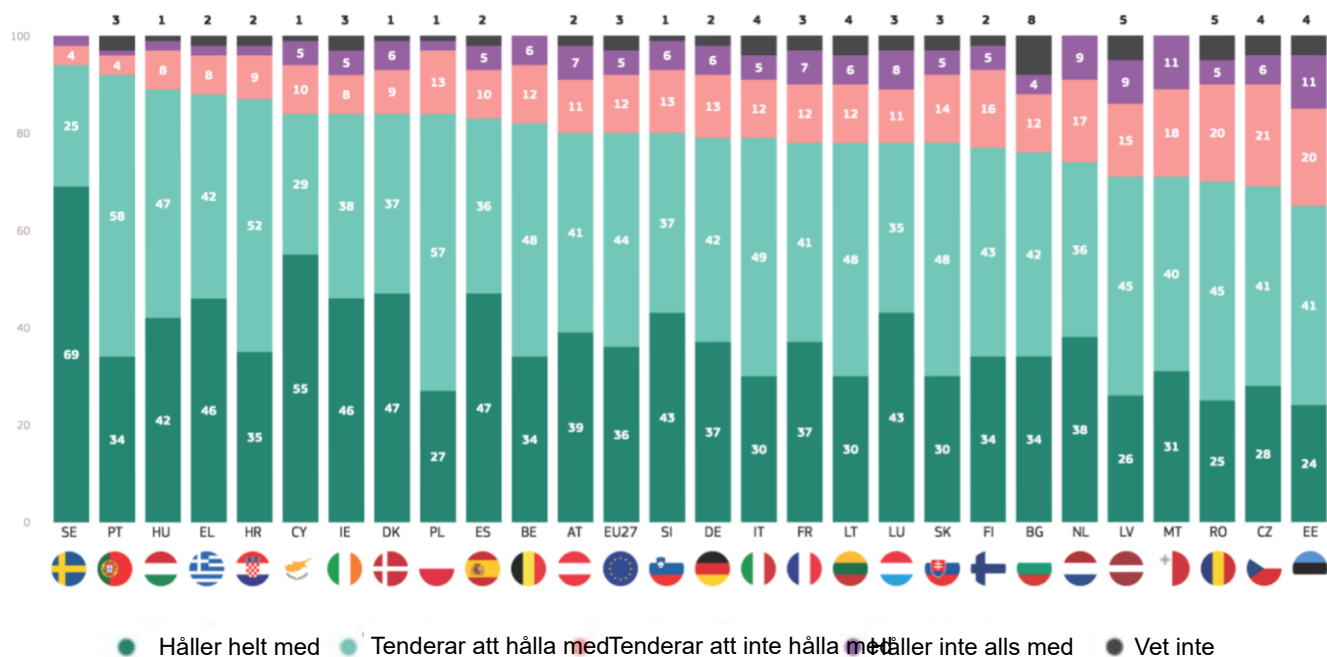

8 Avtalsnivån är summan av "helt överens" och "tender to agree".

I alla 27 medlemsstater instämmer över sex av tio svarande i påståendet att EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer. Andelen som instämmer⁹ varierar från 94 % i Sverige och 92 % i Portugal till 65 % i Estland och 69 % i Tjeckien. De svarande i Sverige (69 %) och Cypern (55 %) är mest benägna att "helt instämma" i detta påstående, medan andelen svarande som tenderar att motsätta sig denna idé är högst i Tjeckien (21 %), Rumänien och Estland (vardera 20 %).

Sedan den föregående undersökningen 2019 har andelen svarande som instämmer i påståendet ökat i tio medlemsstater, framför allt i fyra medlemsstater, nämligen Italien (79 %, +5), Kroatien (87 %, +4), Belgien (82 %, +3) och Spanien (83 %, +1). I ytterligare fem medlemsstater förblev andelarna desamma, medan andelarna minskade i 18 medlemsstater, mest markant i Cypern (84 %, -9).

QB3.2. Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om vart och ett av följande påståenden:-EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer (%)

9 Avtalsnivån är summan av "helt överens" och "tender to agree".

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av sociodemografiska data visar följande mönster:

Yngre svarande är något mer benägna än äldre svarande att hålla med om de två påståendena. Överenskommelsen om att EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i deras land varierar från 87 % bland 15–24-åringar till 83 % bland dem som är 55 år eller äldre, medan ett liknande intervall kan ses i den andel som håller med om att EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer (från 84 % bland 15–24-åringar till 78 % bland dem som är 55 år eller äldre).

Mer högutbildade människor är mer benägna att hålla med om de två uttalandena. Skillnaden är störst när det gäller andelen som håller med om att EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer (82 % av dem som lämnat skolan i åldern 20 år eller äldre jämfört med 78 % av dem som lämnat skolan i åldern 15 år eller yngre).

Respondenter som har svårt att betala räkningar för det mesta är mindre benägna att hålla med om att EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer (74 % jämfört med 82 % av dem som sällan eller aldrig har svårigheter). Det finns mindre skillnad för det andra påståendet även om mönstret förblir detsamma.

Människor som bor i en storstad är mer benägna att hålla med om de två uttalandena. 87 % håller till exempel med om att EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i deras land, jämfört med 81 % som bor i en by på landsbygden och 82 % som bor i en liten eller medelstor stad.

Människor som har en positiv bild av EU är mer benägna att instämma i uttalandena. Bland dem som har en positiv bild av EU instämmer till exempel 92 % i påståendet att EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i deras land, jämfört med 64 % av dem som har en negativ bild av EU.

QB3.1 Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om vart och ett av följande påståenden. EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i (VÅRT LAND) (% - EU)

	Totalt "Överenskomme se"	Totalt "Instämmer inte"	Vet inte
EU27	84	13	3
Kön			
Man	84	14	2
Kvinna	85	12	3
Ålder			
15–24	87	11	2
25–39	85	13	2
40–54	85	13	2
55+	83	14	3
Utbildning (slutet av)			
15–15	84	12	4
16–19	84	14	2
20+	86	12	2
Studerar fortfarande	90	7	3
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	82	14	4
Från tid till annan	82	16	2

Nästan aldrig / Aldrig	86	12	2
Subjektiv urbanisering			
Landsbygdsby	82	15	3
Liten / medelstor stad	85	13	2
Stor stad	87	11	2
Bild av EU			
Positivt	92	7	1
Neutral	83	14	3
Negativt	64	32	4

QB3.2 Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med vart och ett av följande påståenden. EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer (% - EU)

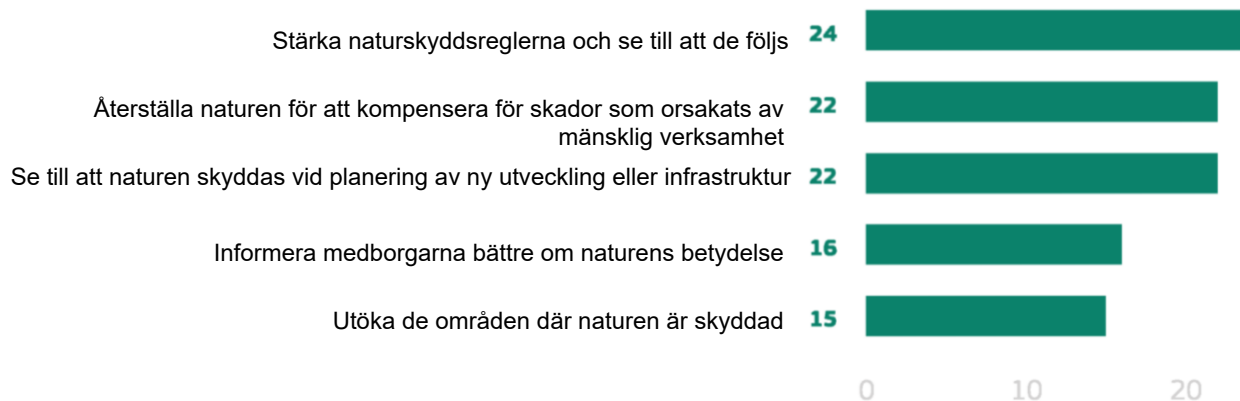
	Totalt "Överenskomme se"	Totalt "Instämmer inte"	Vet inte
EU27	80	17	3
Kön			
Man	80	18	2
Kvinna	80	17	3
Ålder			
15–24	84	14	2
25–39	81	17	2
40–54	80	18	2
55+	78	19	3
Utbildning (slutet av)			
15–15	78	16	6
16–19	78	19	3
20+	82	17	1
Studerar fortfarande	88	10	2
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	74	20	6
Från tid till annan	78	20	2
Nästan aldrig / Aldrig	82	16	2
Subjektiv urbanisering			
Landsbygdsby	77	20	3
Liten / medelstor stad	79	19	2
Stor stad	84	14	2
Bild av EU			
Positivt	88	11	1
Neutral	78	19	3
Negativt	58	37	5

2. EU:s prioriteringar när det gäller att skydda naturen

Att återställa naturen för att kompensera för skador som orsakats av mänsklig verksamhet och se till att naturen skyddas vid planering av ny utveckling eller infrastruktur betraktas som EU:s prioriteringar när det gäller att skydda naturen.

På frågan om vilka huvudåtgärder EU bör prioritera för att skydda naturen var den mest utvalda åtgärden att stärka naturskyddsreglerna och se till att de respekteras (24 %). Den följs mycket noga av återställande av naturen och säkerställande av att naturen skyddas vid planering av ny utveckling eller infrastruktur (båda 22 %). Eftersläpningen är att informera medborgarna bättre om naturens betydelse (16 %) och utvidga de områden där naturen är skyddad (15 %).

QB13a. Vilka av följande åtgärder bör EU prioritera för att skydda naturen? Först? (EU-27) (%)

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

På frågan om vilka åtgärder som EU bör prioritera för att skydda naturen delar¹⁰ två åtgärder den första ståndpunkten. 45 % nämner "återställande av naturen för att kompensera för skador som orsakats av mänsklig verksamhet" och en liknande andel på 45 % föreslår att man ser till att naturen skyddas när man planerar ny utveckling eller infrastruktur.

En något mindre andel av de svarande anser att EU bör stärka naturskyddsreglerna och se till att de följs. 31 % vill att EU ska "utvidga de områden där naturen är skyddad" och 30 % vill att EU ska "informera medborgarna bättre om naturens betydelse".

Återställande av naturen för att kompensera för skador som orsakats av mänsklig verksamhet toppar listan på EU-nivå och rankas först eller gemensamt – först i tolv medlemsstater, främst i Tyskland och Bulgarien (vardera 55 %). Denna post hamnar på andra eller tredje plats i de övriga medlemsstaterna, utom Luxemburg (39 %), där den hamnade på fjärde plats.

Att se till att naturen skyddas vid planering av ny utveckling eller infrastruktur rankas gemensamt först på EU-nivå för uppgiftslämnarna i nio medlemsstater,

däribland Sverige (63 %) och Malta (60 %), där minst sex av tio uppgiftslämnare prioriterar detta. Denna position ligger på andra eller tredje plats i de återstående 18 medlemsstaterna.

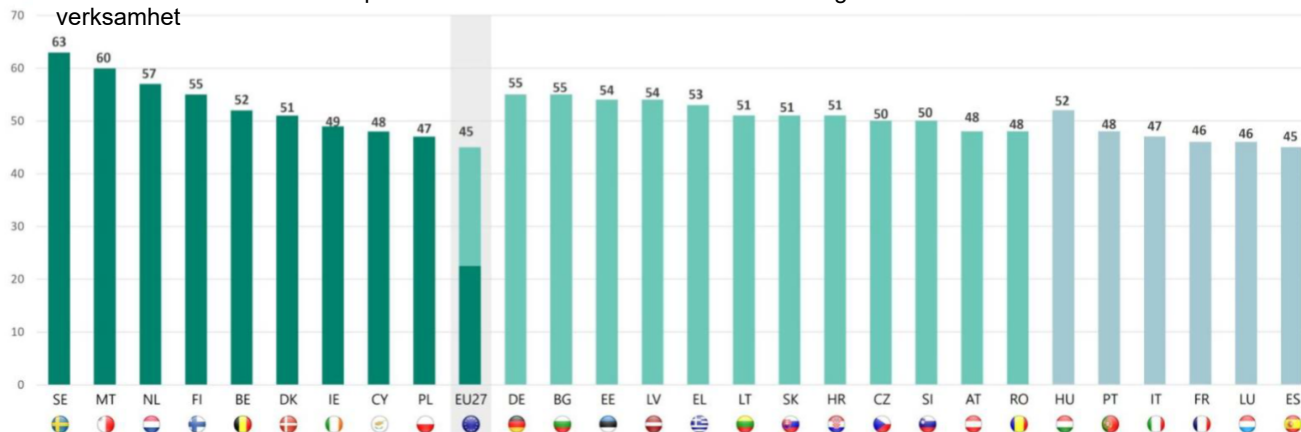
Stärka naturskyddsreglerna och se till att de respekteras på andra plats på EU-nivå, men först i sex medlemsstater, däribland Ungern (52 %) och Portugal (48 %). Andelen är också hög i Sverige (55 %), Nederländerna och Finland (51 %), där detta påstående ligger på andra plats. Utvidga de områden där naturen är skyddad ligger på tredje plats på EU-nivå, på andra plats i Rumänien (38 %) och på delad tredje plats i Cypern (36 %), med skärpta naturskyddsregler och säkerställande av att de respekteras, och Tjeckien (28 %). Denna artikel rankas inte bland de tre bästa i något annat land. Informera medborgarna bättre om naturens betydelse på andra plats i Irland (40 %) och Rumänien (38 %), tillsammans med två andra punkter, nämligen "utvidgade områden där naturen är skyddad" och "stärka naturskyddsreglerna och se till att de respekteras". I andra änden av skalan finns Sverige, där mindre än en femtedel av de svarande nämner denna punkt (18 %).

QB13T. Vilka av följande åtgärder bör EU prioritera för att skydda naturen? Först? Och sen då? (EU-27) (%)

QB13T. Vilka av följande åtgärder bör EU prioritera för att skydda naturen? Först? Och sedan ? (% - Det mest omnämnda svaret per land)

- Se till att naturen skyddas vid planering av ny utveckling eller infrastruktur
- Stärka naturskyddsreglerna och se till att de följs
- Återställa naturen för att kompensera för skador som orsakats av mänsklig verksamhet

10 Fråga 13. Vilka av följande åtgärder bör EU prioritera för att skydda naturen? Först? Och sedan ?

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar att resultaten i allmänhet är konsekventa mellan olika sociodemografiska grupper, även om det finns några mindre skillnader för vissa av posterna.

De som stannade längst i heltidsutbildning nämner mest sannolikt "stärka naturskyddsreglerna och se till att de respekteras" (47 % jämfört med 41 % – 43 %) och "säkerställa att naturen skyddas vid planering av ny utveckling eller infrastruktur" (49 % jämfört med 41 % – 43 %). Samma mönster gäller för chefer (51 % respektive 49 %) och för dem som har en positiv bild av EU (båda 47 %).

Omvänt är de som har en negativ bild av EU mer benägna att nämna "återställa naturen för att kompensera för skador som orsakats av mänsklig verksamhet" (49 % jämfört med 45 %) och "utvidga de områden där naturen är skyddad" (34 %, 29–32 %).

QB13T. Vilka av följande åtgärder bör EU prioritera för att skydda naturen? Först? Och sedan ? (%)					
	Återställa naturen för att kompensera för skador som orsakats av mänsklig verksamhet	Se till att naturen skyddas vid planering av ny utveckling eller infrastruktur	Stärka naturskyddsregler na och se till att de följs	Utvidga de områden där naturen är skyddad	Informera medborgarna bättre om naturens betydelse
EU27	45	45	44	31	30
Kön					
Man	45	45	46	30	31
Kvinna	46	45	43	32	30
Ålder					
15–24	43	44	47	33	31
25–39	46	46	44	31	30
40–54	46	45	45	31	30
55+	46	44	43	30	31
Utbildning (slutet av)					
15–15	45	41	41	31	34
16–19	47	43	43	31	32
20+	45	49	47	30	27
Studerar fortfarande	42	46	48	33	29
Kategorin socioprofessionell					
Egenföretagare	43	45	44	32	32
Chefer	43	49	51	28	28
Andra vita kragar	47	48	45	30	28
Manuella arbetare	49	43	44	31	30
Personer som bor i huset	44	40	37	36	36
Arbetslösa	45	37	39	35	38
Pensionerad	45	44	43	30	31
Studerande	41	47	47	33	29
Svårigheter att betala räkningar					
Merparten av tiden	44	47	42	29	30
Från tid till annan	47	43	43	32	32
Nästan aldrig / Aldrig	45	46	45	30	30
Bild av EU					
Positivt	45	47	47	29	30
Neutral	45	44	43	32	31
Negativ	49	41	37	34	30

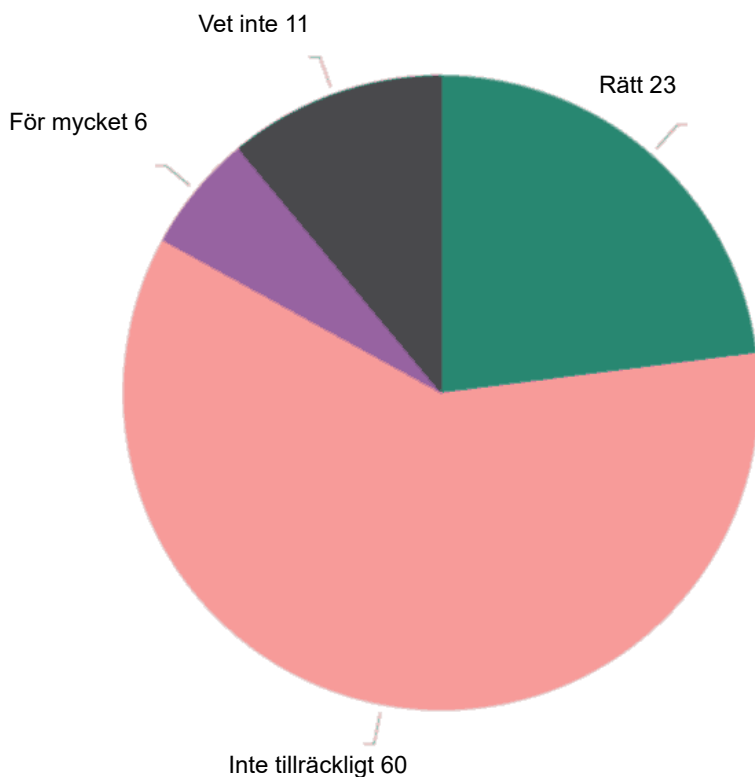

3. Offentlig finansiering för att stödja omställningen till en grönare ekonomi

Sex av tio européer anser att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi inte är tillräcklig i deras land.

På frågan om huruvida offentlig finansiering för att stödja omställningen till en grönare ekonomi är "tillräckligt", "rätt" eller "för mycket" anser¹¹60 % av de svarande att den offentliga finansieringen för att stödja omställningen till en grönare ekonomi inte är tillräcklig i deras land. Drygt en femtedel (23 %) säger att den offentliga finansieringen är precis rätt och 6 % säger att den är för mycket. Det är värt att notera att över en av tio svarande svarade "vet inte" eller inte gav något svar på denna fråga.

QB5. Anser du att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i (VÅRT LAND) är ...? (EU-27) (%)

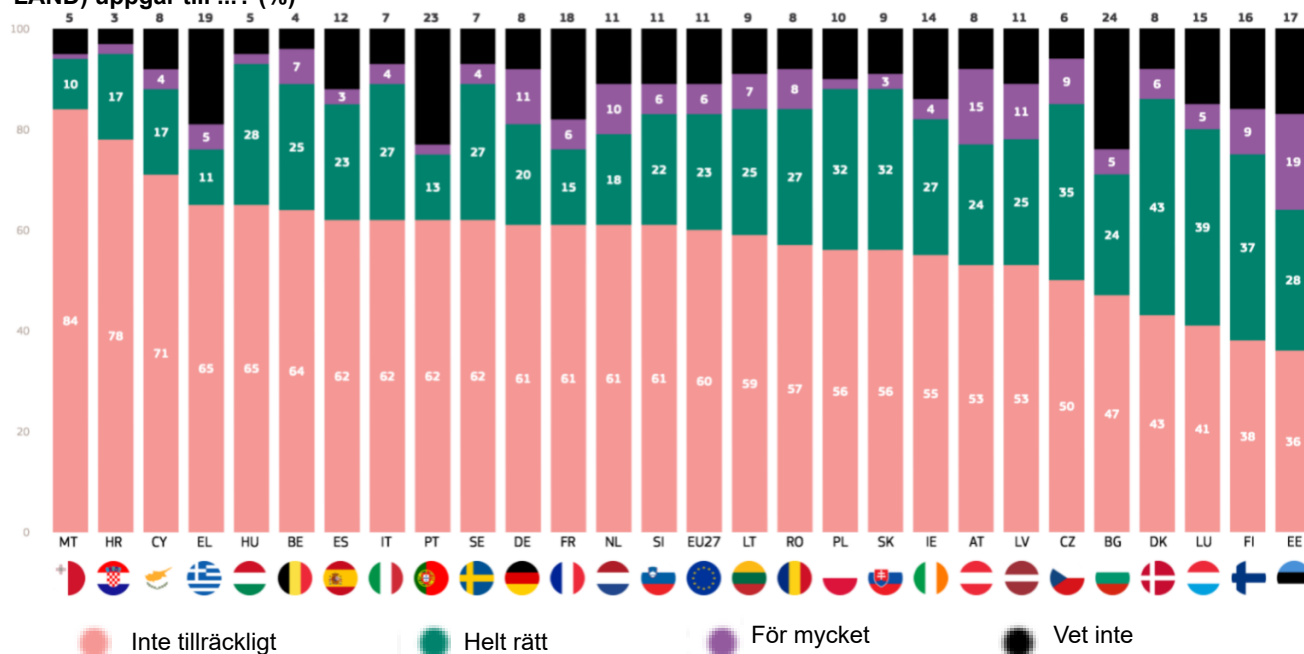

¹¹ QB5. Anser du att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i (VÅRT LAND) uppgår till ...?

I 26 medlemsstater anser en majoritet av de svarande att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i deras land inte är tillräcklig. Proportionerna varierar dock kraftigt mellan medlemsstaterna.

Den högsta andelen svarande som anser att finansieringen inte är tillräcklig finns i Malta (84 %), Kroatien (74 %) och Cypern (71 %), medan den lägsta andelen svarande med denna åsikt finns i Estland (36 %) och Finland (38 %). Den allmänna opinionen är jämnt fördelad i Danmark (43 % "inte tillräckligt" jämfört med 43 % "rätt" och 6 % "för mycket").

QB5. Anser du att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i (VÅRT LAND) uppgår till ...? (%)

Andelen svarande som anser att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i deras land är helt rätt varierar från en topp på 43 % i Danmark och 39 % i Luxemburg till ungefär en av tio svarande i Malta (10 %) och Grekland (11 %), där andelen är lägst. I sex medlemsstater överstiger denna andel 30 %.

Relativt få svarande anser att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i deras land är för hög, och den största andelen av dessa svarande fanns i Estland (19 %), Österrike (15 %), Tyskland och Lettland (11 %), där över en tiondel av de svarande ansåg detta.

Det är värt att notera att i 14 medlemsstater säger minst en tiondel av de svarande att de inte vet eller inte ger något svar. Andelen av dessa svarande är högst i Bulgarien (24 %) och Portugal (23 %), där de utgör över en femtedel av de svarande.

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar att resultaten i allmänhet är konsekventa mellan olika sociodemografiska grupper. De svarande som fortsatte att studera på heltid fram till 20 års ålder eller senare är dock mer benägna att anse att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i deras land är för låg (62 %) än de som avslutade sin utbildning tidigare (53–60 %). Samma mönster gäller för chefer (66 % mot 54–62 %) och de som har en positiv bild av EU (62 %) jämfört med de som har en negativ bild (55 %).

QB5 Anser du att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i (VÅRT LAND) är ...? (% – EU)

	Helt rätt	Inte tillräckligt	För mycket	Vet inte
EU27	23	60	6	11
Kön				
Man	25	58	7	10
Kvinna	22	61	5	12
Ålder				
15–24	23	61	5	11
25–39	24	61	6	9
40–54	25	61	7	7
55+	21	58	7	14
Utbildning (slutet av)				
15–15	22	53	6	19
16–19	23	60	7	10
20+	23	62	7	8
Studerar fortfarande	26	62	2	10
Kategorin socioprofessionell				
Egenföretagare	24	59	8	9
Chefer	23	66	5	6
Andra vita kragar	26	61	5	8
Manuella arbetare	24	59	7	10
Personer som bor i huset	20	58	7	15
Arbetslösa	20	54	9	17
Pensionerad	21	58	6	15
Studera	24	62	4	10
Svårigheter att betala räkningar				
Merparten av tiden	16	61	7	16
Från tid till annan	22	60	8	10
Nästan aldrig / Aldrig	25	59	5	11
Bild av EU				
Positivt	26	62	3	9
Neutral	22	60	6	12
Negativ	16	55	16	13

4. Ansvar för sanering av föroreningar

Över nio av tio européer anser att företagen bör betala kostnaderna för att sanera sina föroreningar.

När det gäller kostnaderna för att sanera¹²föroreningar instämmer 92 % av de svarande i påståendet att företagen bör betala för kostnaderna för att sanera sina föroreningar, däribland 59 % som helt håller med och 33 % som tenderar att hålla med. 7 % håller inte med om detta påstående, 60/o tenderar att inte hålla med och 1 % håller inte alls med).

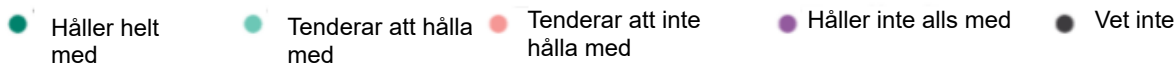
Nästan tre fjärdedelar av de svarande (74 %) instämmer i påståendet att offentliga myndigheter bör betala för kostnaderna för att sanera föroreningar, däribland 30 % av de svarande som helt håller med och 44 % som tenderar att hålla med. Å andra sidan är 23 % av de svarande oense (16 % tenderar att vara oense och 7 % är helt oense). 3 % av de svarande "vet inte" eller ger inget svar på denna fråga.

QB4. Ange i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden om kostnaderna för sanering av föroreningar (EU-27) (%)

Företagen bör stå för kostnaderna för att sanera sina föroreningar

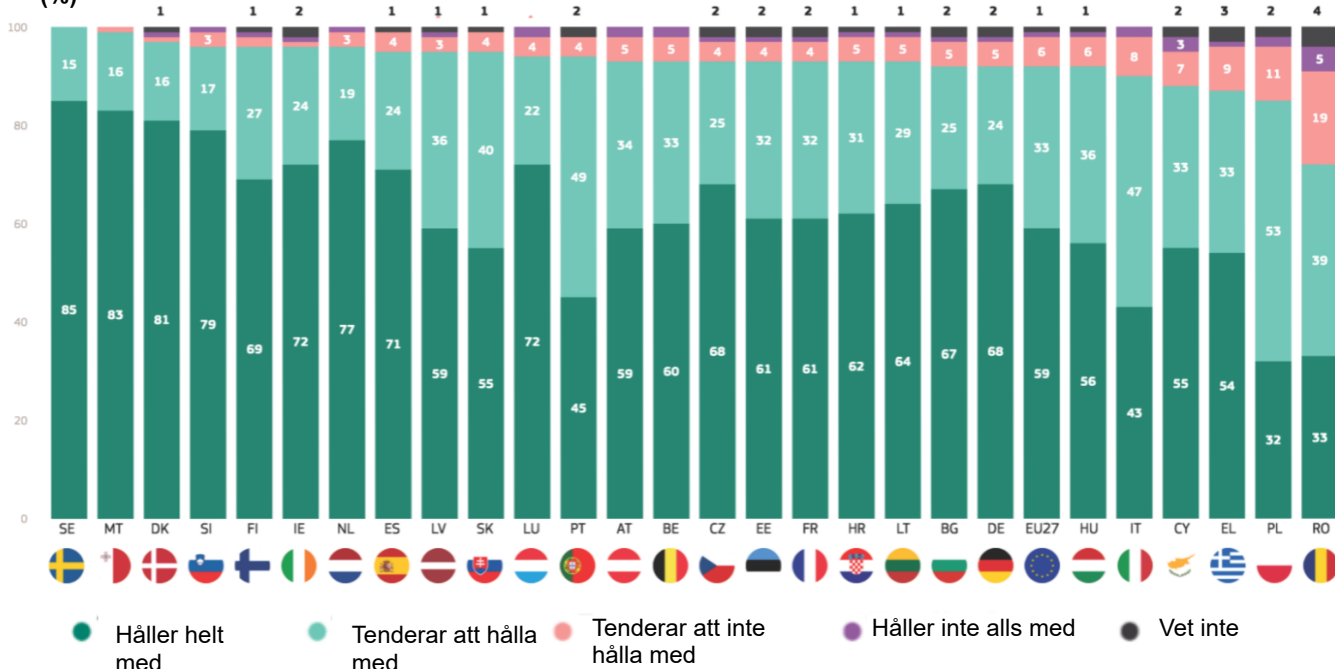
Offentliga myndigheter bör stå för kostnaderna för att sanera föroreningar

12 Fråga 4. Tala om för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden om kostnaderna för att sanera föroreningar? 1. Offentliga myndigheter bör stå för kostnaderna för att sanera föroreningar, 2. Företagen bör stå för kostnaderna för att sanera sina föroreningar

I samtliga 27 medlemsstater anser över sju av tio svarande att företagen bör betala för kostnaderna för att sanera sina föroreningar, med andelar som sträcker sig från 100 % i Sverige och 99 % i Danmark, till 72 % i Rumänien, 85 % i Polen, 87 % i Grekland och 88 % i Cypern.

QB4.2. Tala om för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden om kostnaderna för att sanera föroreningar - Företagen bör betala för kostnaderna för att sanera sina föroreningar (%)

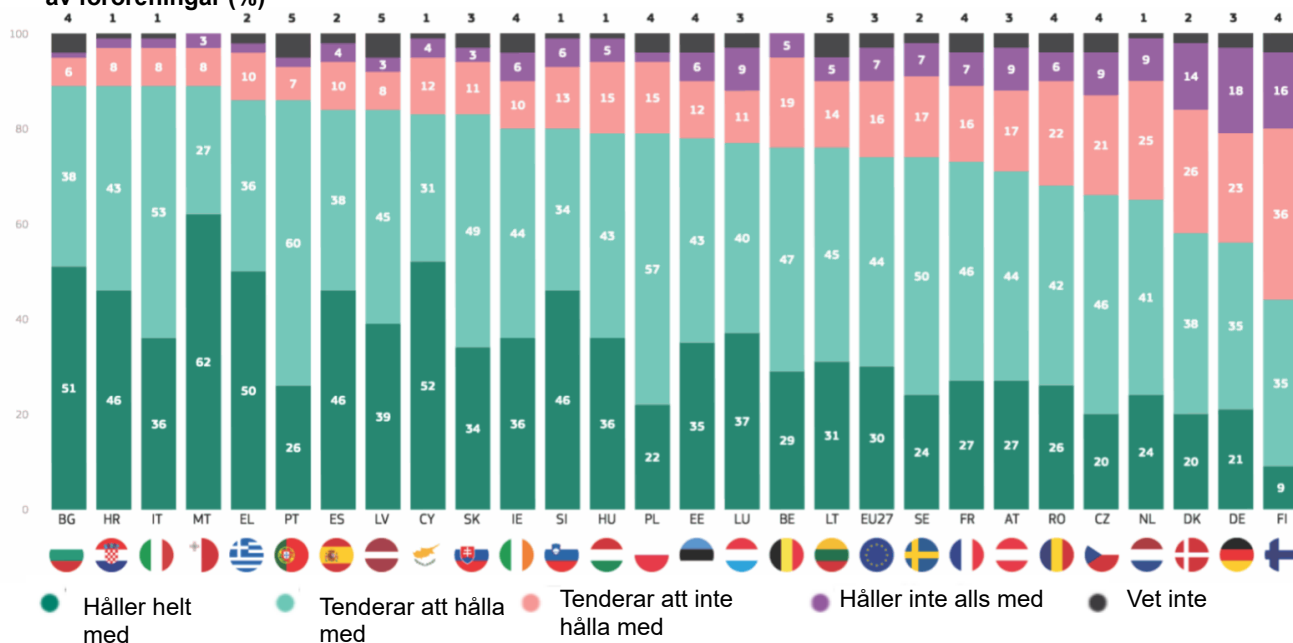

I åtta medlemsstater instämmer över 70 % av de svarande helt i denna idé, mest markant i Sverige (85 %), Malta (83 %) och Danmark (81 %), medan däremot endast 32 % i Polen och 33 % i Rumänien instämmer helt i denna idé.

Andelen svarande som inte håller med är högst i Rumänien (24 %). I ytterligare fyra medlemsstater är minst en tiondel av de svarande oense: Polen (13 %), Grekland, Cypern och Italien (10 %)

I 26 medlemsstater instämmer en majoritet av de svarande i påståendet att offentliga myndigheter bör betala kostnaderna för att sanera föroreningar. Inom denna grupp av medlemsstater varierar proportionerna kraftigt. De är högst i Bulgarien, Kroatien, Italien och Malta (alla 89 %) och lägst i Tyskland (56 %) och Danmark (58 %). I Finland har en minoritet av de svarande denna åsikt: 44% håller med mot 52% håller inte med.

QB4.1. Tala om för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden om avgjutningen av sanering av föroreningar - Offentliga myndigheter bör betala för kostnaderna för sanering av föroreningar (%)

Andelen svarande som helt instämmer i detta påstående är särskilt hög i Malta (62 %) och Cypern (52 %), där över hälften av de svarande helt instämmer.

Å andra sidan håller över en tredjedel av de svarande inte med om påståendet. I Finland håller en majoritet (52 %) inte med, 41 % av de tyska, 40 % av de danska och 34 % av de nederländska respondenterna håller inte med.

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar följande:

Yngre svarande är mer benägna att anse att offentliga myndigheter bör betala kostnaderna för att sanera föroreningar (80 %) jämfört med andra åldersgrupper (70–76 %). Studenter (78 %) och boende (76 %) är också mer benägna att säga det än andra yrkesgrupper. Samma mönster gäller för dem som bor i stora städer (78 %), särskilt jämfört med dem som bor på landsbygden (71 %). Slutligen instämmer de som har en positiv bild av EU (77 %) också i detta uttalande än de som har en negativ bild (67 %).

Svarsmönster är ännu mer konsekventa när det gäller företagens ansvar. De största skillnaderna finns mellan de svarande som har en positiv bild av EU och de som inte har det. 95 % av de första anser att företagen bör betala för kostnaderna för att sanera sina föroreningar, medan endast 87 % av dem med en negativ bild gör det.

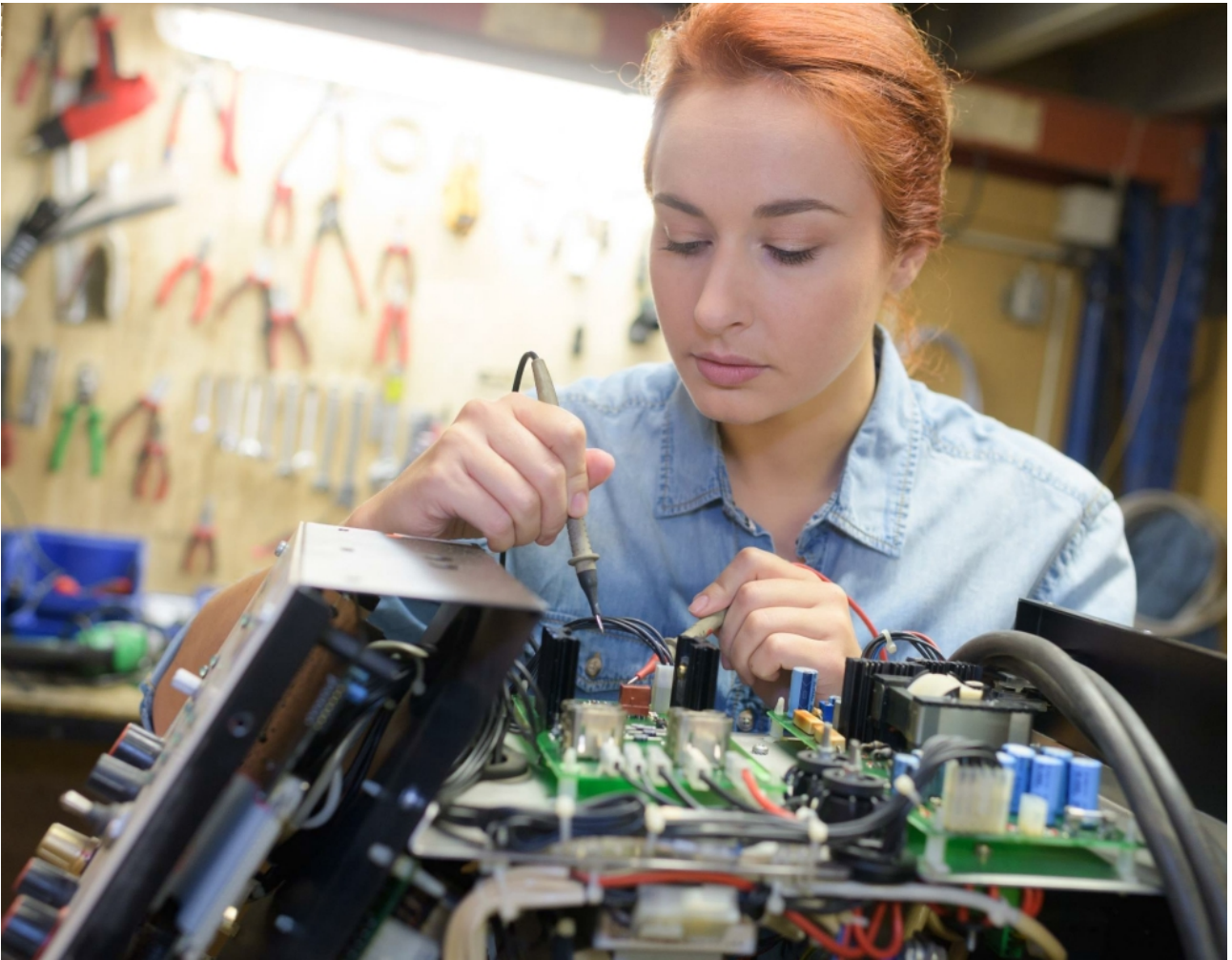
QB4.1 Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden om kostnaderna för sanering av föroreningar Offentliga myndigheter bör betala för kostnaderna för sanering av föroreningar (% - EU)

	Totalt "Överenskom melse"	Totalt "Instämmer inte"	Vet inte
EU27	74	23	3
Kön			
Man	71	26	3
Kvinna	76	21	3
Ålder			
15–24	80	17	3
25–39	76	22	2
40–54	74	24	2
55+	70	26	4
Utbildning (slutet av)			
15–15	73	22	5
16–19	76	21	3
20+	70	28	2
Studerar fortfarande	79	18	3
Kategorin socioprofessionell			
Egenföretagare	76	22	2
Chefer	71	27	2
Andra vita kragar	77	21	2
Manuella arbetare	74	24	2
Personer som bor i huset	76	19	5
Arbetslösa	76	20	4
Pensionerad	71	25	4
Studierande	78	19	3
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	71	26	3
Från tid till annan	74	24	2
Nästan aldrig/Aldrig	78	19	3
Bild av EU			
Positivt	77	21	2
Neutral	74	23	3

Negativ 67 30 3

QB4.2 Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden om kostnaderna för att sanera föroreningar Företagen bör betala för kostnaderna för att sanera sina föroreningar (% - EU)

	Totalt "Överenskom melse"	Totalt "Instämmer inte"	Vet inte
EU27	92	7	1
Kön			
Man	92	7	1
Kvinna	91	7	2
Ålder			
15–24	91	8	1
25–39	90	9	1
40–54	91	8	1
55+	92	6	2
Utbildning (slutet av)			
15–15	89	8	3
16–19	91	8	1
20+	92	7	1
Studerar fortfarande	94	5	1
Kategorin socioprofessionell			
Egenföretagare	90	9	1
Chefer	93	6	1
Andra vita kragar	92	7	1
Manuella arbetare	90	9	1
Personer som bor i huset	90	8	2
Arbetslösa	90	8	2
Pensionerad	92	6	2
Studierande	92	7	1
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	90	8	2
Från tid till annan	92	7	1
Nästan aldrig / Aldrig	92	6	2
Bild av EU			
Positivt	95	5	0
Neutral	89	9	2
Negativ	87	11	2

III. Grön och cirkulär ekonomi

Det tredje kapitlet fokuserar på medborgarnas insatser för att minska avfallet, deras uppfattning om de mest problematiska typerna av avfall och deras vilja att betala mer för hållbara produkter.

1. Medborgarnas åtgärder för att minska avfallet

Över hälften av européerna skulle överväga att sortera sitt avfall på rätt sätt eller använda återanvändbara förpackningar för att minska mängden avfall.

På frågan om vad de svarande personligen skulle göra för att minska mängden avfall uppger¹³ de flesta att de skulle sortera sitt avfall korrekt för återvinning. Detta följs av att använda återanvändbara förpackningar och främst köpa produkter som inte har mer förpackning än nödvändigt. Sist kommer främst att köpa produkter i återvunna förpackningar.

QB6. Vilket av följande skulle du överväga att göra själv för att minska mängden avfall? Välj alla alternativ som gäller för dig. (Flera svar möjliga) (EU-27) (%)

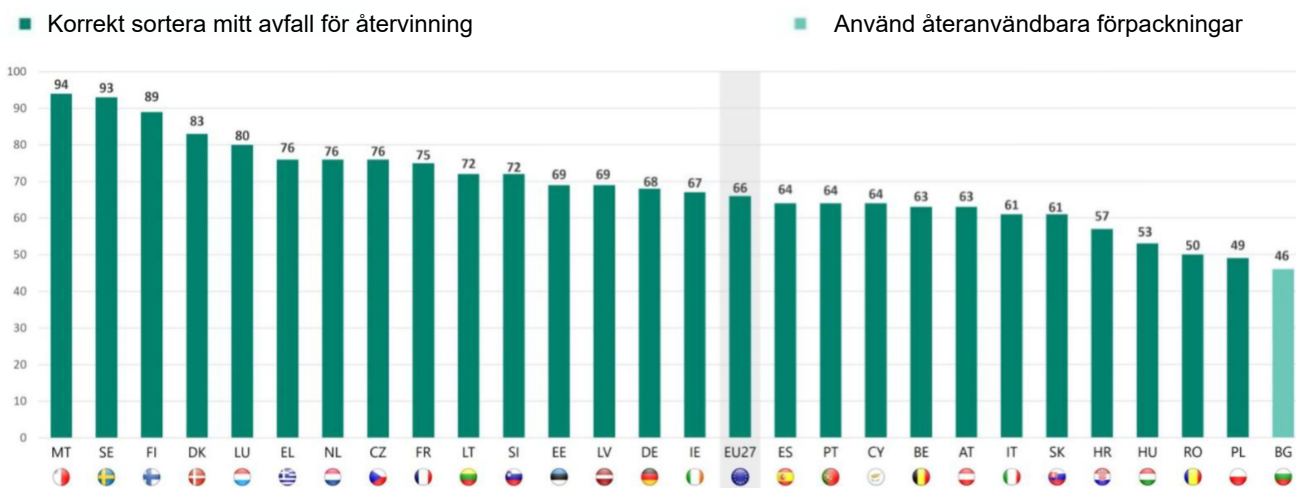

13 QB6. Vilket av följande skulle du överväga att göra själv för att minska mängden avfall?

Korrekt sortering av mitt avfall är den åtgärd som oftast väljs i 26 medlemsstater. Det är mest utvalt i Malta (94 %) och Sverige (93 %), där över nio av tio svarande uppger att de skulle överväga att sortera sitt avfall korrekt. Andelen är lägst i Bulgarien (40 %), där denna åtgärd kommer på andra plats.

”Använda återanvändbara förpackningar” hamnar på andra plats på EU-nivå och på första plats i Bulgarien (46 %). I alla andra medlemsstater kommer denna punkt på andra eller tredje plats. Andelen är särskilt hög i Sverige (82 %) och Malta (74 %).

QB6. Vilket av följande skulle du överväga att göra själv för att minska mängden avfall? Välj alla alternativ som gäller för dig. (MULTIPLE ANSWERS POSSIBLE) (% - Det mest omnämnda svaret per land)

”Primärt köpa produkter som inte har mer förpackningar än nödvändigt” ligger på andra eller tredje plats i 23 medlemsstater, däribland Sverige (81 %) där omnämningarna är högst. I Cypern (28 %), Portugal (29 %), Malta (33 %) och Litauen (34 %) ligger denna post inte i topp tre.

”Primärt köpa produkter i återvunna förpackningar” ligger på andra plats i Italien (40 %) och är den tredje mest valda åtgärden i sex medlemsstater, däribland Grekland (53 %). Det är anmärkningsvärt att Sverige (71 %) har den högsta andelen svarande som nämner denna punkt, även om denna fråga inte rankas bland landets tre främsta.

Analysen av sociodemografiska data visar att svarmönstren till stor del är konsekventa mellan de olika sociodemografiska grupperna.

Vissa mindre skillnader kan ses för dem som stannade kvar i heltidsutbildning fram till 20 års ålder eller längre.

Det är mer sannolikt att denna grupp nämner allt för enskilda åtgärder för att minska avfallsmängden. Exakt samma mönster gäller för chefer och i mindre utsträckning för egenföretagare och studenter. Till exempel säger 55 % av cheferna att de "främst köper produkter som inte har mer förpackningar än nödvändigt", jämfört med 43 % av hushållen.

De svarande som bor i stora städer är också mer benägna att nämna alla fyra åtgärderna än de som bor på landsbygden. Till exempel nämner 57 % av dem som bor i stadsområden "återanvändbara förpackningar" jämfört med 49 % av dem som bor på landsbygden.

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

QB6 Vilket av följande skulle du överväga att göra själv för att minska mängden avfall? Välj alla alternativ som gäller för dig. (Flera svar möjliga) (% – EU)

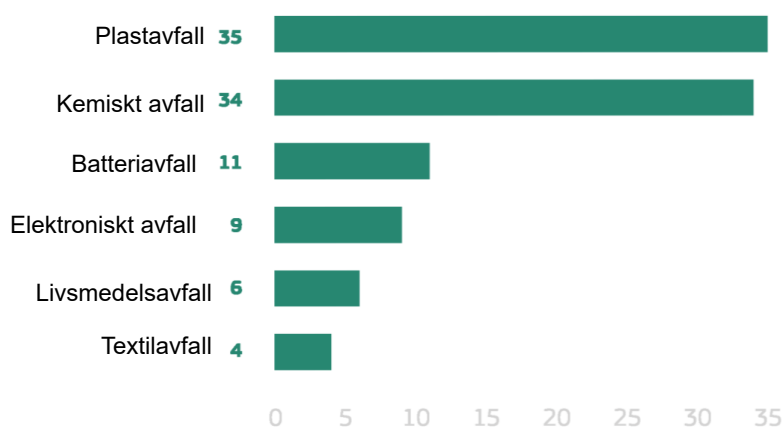
	Korrekt sortera mitt avfall	Använd återanvändbara förpackningar	Främst köpa produkter som inte har mer förpackning än nödvändigt	Köp i första hand produkter i återvunna förpackningar
EU27	66	52	49	41
Utbildning (slutet av)				
15–15	64	45	41	35
16–19	64	47	47	39
20+	69	58	56	45
Studerar fortfarande	65	59	49	49
Kategorin socioprofessionell				
Egenföretagare	64	52	52	44
Chefer	67	55	55	47
Andra vita kragar	65	54	51	43
Manuella arbetare	64	49	47	38
Personer som bor i huset	64	41	43	35
Arbetslösa	67	50	49	35
Pensionerad	68	50	49	40
Studerande	65	58	48	47
Subjektiv urbanisering				
Landsbygdsby	63	49	47	38
Liten / medelstor stad	67	50	47	40
Stor stad	67	57	54	46

2. De mest problematiska typerna av avfall

Européerna anser att plastavfall och kemiskt avfall är de mest problematiska typerna av avfall i deras land.

På frågan om vilken typ av avfall som ansågs vara mest problematiskt valde de svarande i EU oftast plastavfall och kemiskt avfall (35 % respektive 34 %). Andra typer av avfall släpar långt efter, med batteriavfall som kommer efter (11 %), följt av elektroniskt avfall (9 %), livsmedelsavfall (6 %) och textilavfall (4 %).

Q87a. Vilken av följande avfallstyper anser du är mest problematisk i (VÅRT LAND)? För det första? (EU-27) (%)

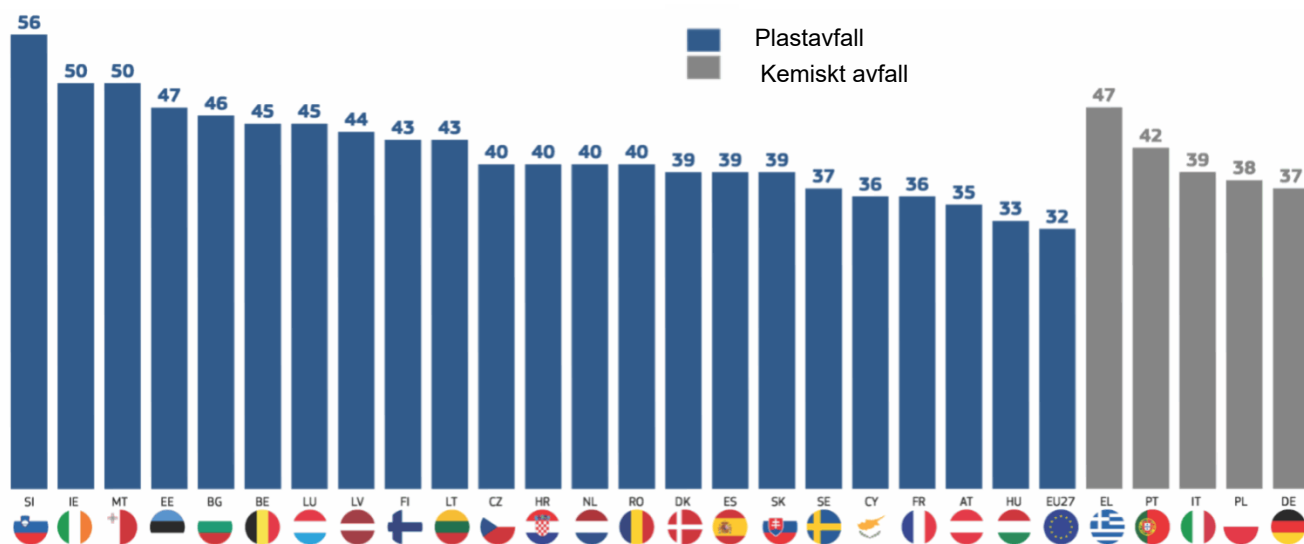

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

I 22 medlemsstater anses plastavfall vara den mest problematiska typen av avfall i deras länder. Detta gäller särskilt Slovenien (56 %), Irland (50 %) och Malta (50 %).

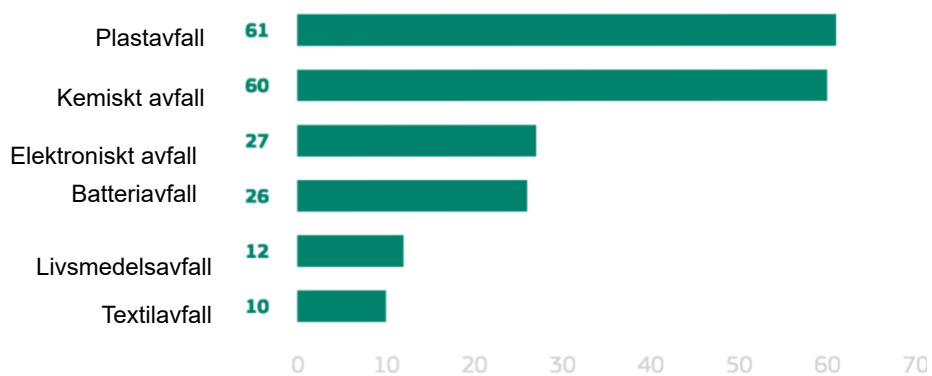
Av de övriga fem medlemsstaterna ansåg de att kemiskt avfall var det mest problematiska i stället. Detta gäller särskilt Grekland (47 %), Portugal (42 %) och Italien (37 %).

QB7a. Vilken av följande avfallstyper anser du är mest problematisk i (VÅRT LAND)? För det första? (%)

Vid bedömningen av de mest problematiska typerna av avfall i deras land,¹⁴ där uppgiftslämnarna ombeds ange två typer, rankas plastavfallet av 61 % av européerna som det mest eller näst mest problematiska. Detta följs tätt av kemiskt avfall (60 %). Eftersläpande långt efter dessa två är elektroniskt avfall, som valts ut av 27 % av de svarande, följt av batteriavfall (26 %). Livsmedelsavfall (12 %) och textilavfall (10 %) nämns av omkring en tiondel av de svarande.

QB7T. Vilka av följande typer av avfall anser du är mest problematiska i (VÅRT LAND)? För det första? Och sen då? (EU-27) (%)

14 Fråga 7. Vilken av följande avfallstyper anser du är mest problematisk i (VÅRT LAND)? För det första? Och sen då?

Plastavfall rankas först på EU-nivå och är det ämne som oftast nämns i 20 medlemsstater, särskilt i Slovenien (75 %), Irland (74 %) och Belgien (71 %), där det valdes ut av mer än sju av tio svarande. I Sverige (59%) delar man förstaplatsen med kemiskt avfall. Plastavfallet ligger på andra plats i de sju återstående medlemsstaterna.

Kemiskt avfall ligger på andra plats på EU-nivå men ligger på första plats i åtta medlemsstater, särskilt i Grekland (73 %), där andelen är högst. Den ligger på andra plats i 18 medlemsstater, varav den högsta ligger i Spanien (64 %). Den ligger på tredje plats i en medlemsstat, Irland, där knappt en tredjedel (32 %) anser att det är den viktigaste typen av avfall i deras land.

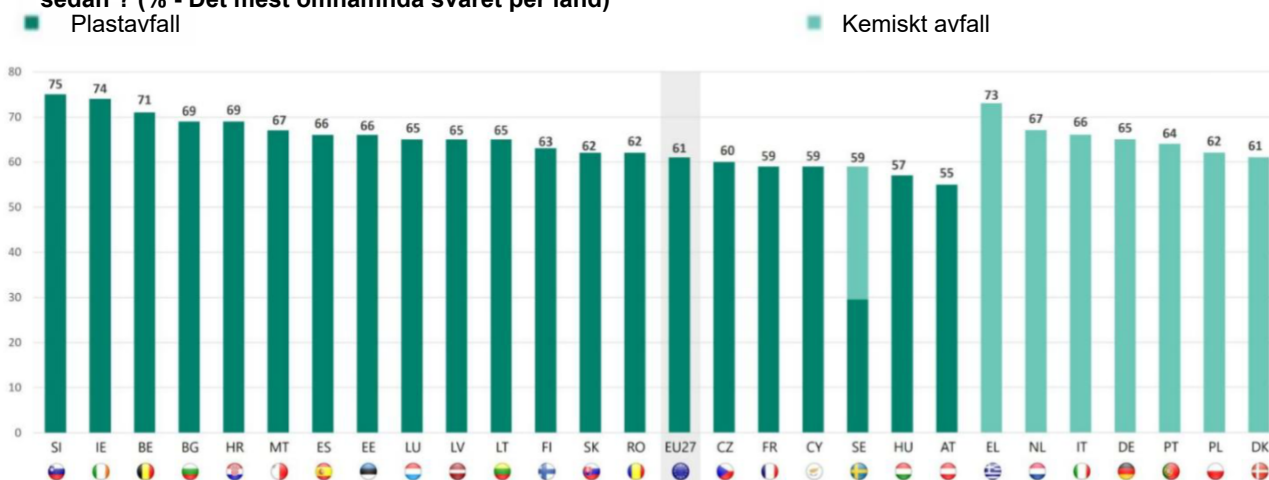
Elektroniskt avfall hamnar på tredje plats på EU-nivå men på andra plats i Sverige (31 %). Elektroniskt avfall är den tredje vanligaste avfallstypen i 15 medlemsstater. Den rankas inte bland de tre bästa i de återstående elva medlemsstaterna.

Batteriavfall är den tredje vanligaste avfallstypen i nio medlemsstater, däribland Cypern (51 %) där andelen är högst. Den rankas inte bland de tre bästa i de återstående 18 medlemsstaterna. I andra änden av skalan nämner endast 12 % av de svarande denna typ av avfall i Irland.

Matsvinnet ligger på andra plats i Irland (38 %), där andelen är högst, och på tredje plats i Rumänien (31 %) och Bulgarien (22 %). Den rankas inte bland de tre bästa i de återstående 24 medlemsstaterna. I sex medlemsstater nämner mindre än en tiondel av de svarande matsvinn, med den lägsta andelen i Grekland (6 %).

Textilavfall rankas inte bland de tre främsta i någon medlemsstat. Andelen är störst i Finland (21 %), där över en femtedel av de svarande anser att denna typ av avfall är mest problematiskt i deras land. Den lägsta andelen svarande finns i Grekland (3 %), Cypern (4 %), Tyskland (4 %) och Ungern (5 %).

QB7T. Vilken av följande avfallstyper anser du är mest problematisk i (VÅRT LAND)? För det första? Och sedan ? (% - Det mest omnämnda svaret per land)

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av sociodemografiska data visar inga signifikanta skillnader beroende på kön. De svarande som är 55 år eller äldre nämner dock oftare "kemiskt avfall" (63 %) än andra åldersgrupper (56–59 %). Så gör de som lämnade heltidsutbildning tidigast (64% mot 59% - 61%). Även pensionärer (63 %) och egenföretagare (63 %) är mer benägna än andra yrkeskategorier att nämna kemiskt avfall.

De som bor på landsbygden nämner oftare "batteriavfall" och "kemiskt avfall" än de som bor i större städer (28 % respektive 62 % jämfört med 22 % respektive 59 %).

QB7T Vilken av följande avfallstyper anser du är mest problematisk i (VÅRT LAND)? För det första? Och sen då?

	Plastavfall	Kemiskt avfall	Elektroniskt avfall	Batteriavfall	Livsmedelsavfall	Textilavfall
EU27	61	60	27	26	12	10
Ålder						
15–24	63	56	28	24	15	10
25–39	59	59	27	26	14	11
40–54	61	59	27	27	12	10
55+	62	63	26	26	10	8
Utbildning (slutet av)						
15–15	60	64	24	29	11	6
16–19	62	61	25	27	12	9
20+	61	59	29	25	12	11
Studerar fortfarande	61	58	30	24	13	11
Kategorin socioprofessionell						
Egenföretagare	62	63	24	25	11	11
Chefer	60	59	29	26	12	11
Andra vita kragar	60	59	27	27	13	11
Manuella arbetare	60	60	26	28	14	9
Personer som bor i huset	63	63	24	26	10	9
Arbetslösa	63	54	26	28	12	10
Pensionerad	63	63	26	25	10	8
Studera	61	56	30	24	14	11
Subjektiv urbanisering						
Landsbygdsby	61	62	26	28	11	9
Liten / medelstor stad	61	60	27	28	11	10
Stor stad	63	59	29	22	14	10

3. Villighet att betala mer för hållbara produkter

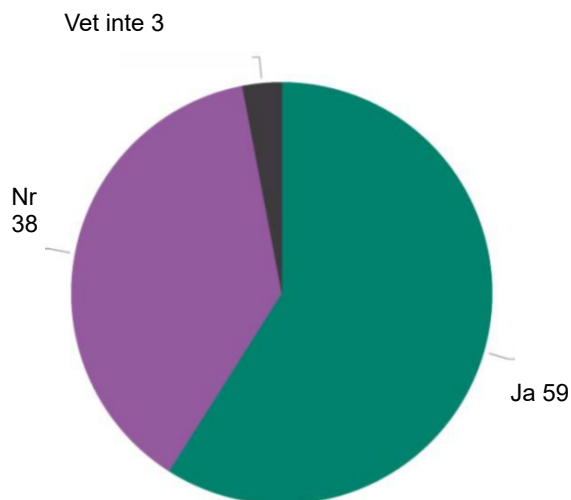
Nästan sex av tio svarande är villiga att betala mer för hållbara produkter.

På frågan om européerna var villiga att betala mer för hållbara produkter som är lättare att reparera, återvinningsbara och/eller tillverkade på ett miljömässigt hållbart sätt svarade¹⁵ nästan sex av tio svarande ja (59 %). Nästan fyra av tio svarande svarade "nej" (38 %) och 3 % svarade "vet inte".

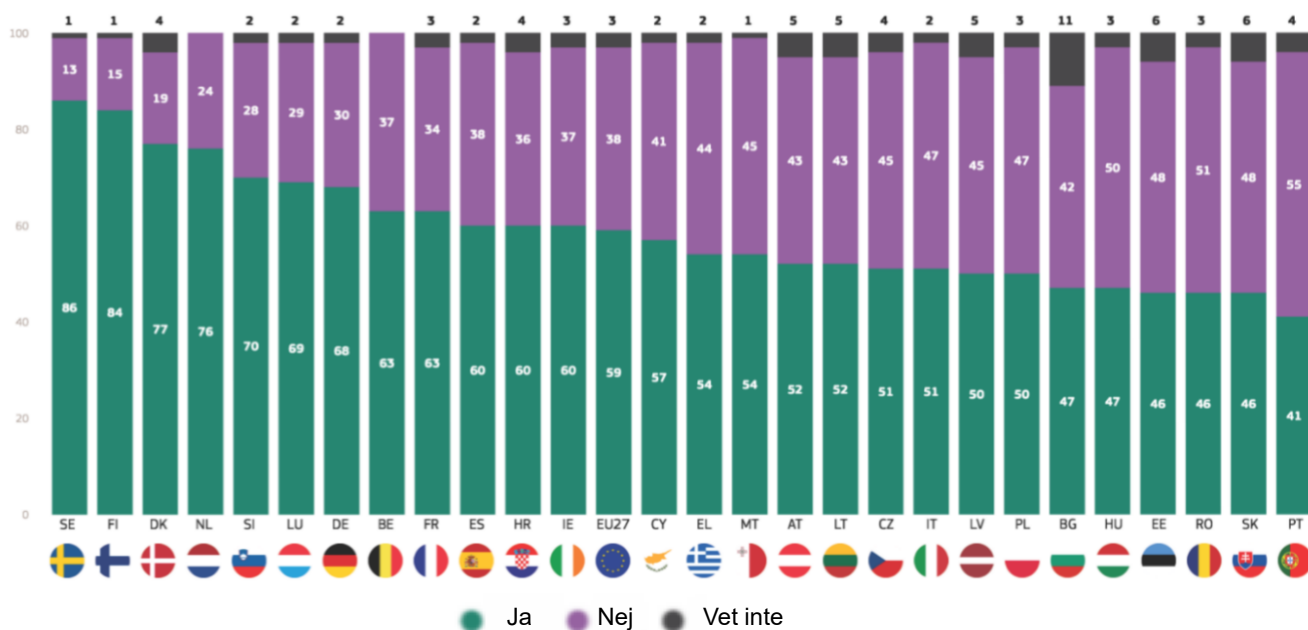
I 22 medlemsstater skulle en majoritet av de svarande acceptera att betala mer för produkter som är lättare att reparera, återvinningsbara och/eller tillverkade på ett miljömässigt hållbart sätt när de köper produkter som möbler, textilier eller elektronisk utrustning. Inom denna grupp medlemsstater varierar dock andelarna kraftigt, från 86 % i Sverige och 84 % i Finland till 47 % i Bulgarien.

Tvärtom skulle fler svarande i fem medlemsstater inte vara villiga att betala mer än villiga att betala mer – och nå majoritet i Portugal (55 % Rumänien (51 %) och Ungern).

QB8. När du köper produkter som möbler, textilier eller elektroniska enheter, skulle du vara villig att betala mer för produkter som är lättare att reparera, återvinningsbara och/eller producerade på ett miljömässigt hållbart sätt? (EU-27) (%)

QB8. När du köper produkter som möbler, textilier eller elektroniska enheter, skulle du vara villig att betala mer för produkter som är lättare att reparera, återvinningsbara och/eller producerade på ett miljömässigt hållbart sätt? (%)

15 Fråga 8. När du köper produkter som möbler, textilier eller elektroniska enheter, skulle du vara villig att betala mer för produkter som är lättare att reparera, återvinningsbara och tillverkade på ett miljömässigt hållbart sätt?

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av sociodemografiska data visar endast mycket små skillnader beroende på kön och ålder. De som stannade längst i heltidsutbildning är dock mer benägna att betala mer för hållbara produkter (69 %) än de som lämnade heltidsutbildningen vid 15 års ålder eller tidigare (47 %). Samma mönster gäller för chefer (67 %), särskilt jämfört med hushåll (47 %) och arbetslösa (49 %).

De som nästan aldrig eller aldrig har svårt att betala sina räkningar (65 %) är också mer benägna att säga det än de som oftast har sådana svårigheter (41 %). Betydande skillnader i svarmönster kan också observeras för dem som anser sig vara överklass i samhället (79%), där nästan åtta av tio respondenter säger 50, jämfört med dem som ser sig själva som arbetarklass (50%).

QB8 När du köper produkter som möbler, textilier eller elektroniska enheter, skulle du vara villig att betala mer för produkter som är lättare att reparera, återvinningsbara och/eller producerade på ett miljömässigt hållbart sätt? (% – EU)

	Ja	Nej	Vet inte
EU27	59	38	3
Kön			
Man	59	38	3
Kvinna	60	38	2
Ålder			
15–24	61	37	2
25–39	60	37	3
40–54	59	39	2
55+	59	38	3
Utbildning (slutet av)			
15–15	47	50	3
16–19	55	42	3
20+	69	29	2
Studerar fortfarande	66	31	3
Kategorin socioprofessionell			
Egenföretagare	61	37	2
Chefer	67	31	2
Andra vita kragar	61	36	3
Manuella arbetare	55	42	3
Personer som bor i huset	47	51	2
Arbetslösa	49	47	4
Pensionerad	60	37	3
Studerande	64	33	3
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	41	56	3
Från tid till annan	51	46	3
Nästan aldrig / Aldrig	65	33	2
Överväga att tillhöra			
Arbetarklassen	50	46	4
Den lägre medelklassen	58	39	3
Medelklassen	62	36	2
Den övre medelklassen	73	26	1
Överklassen	79	21	0

IV. Farliga kemikalier

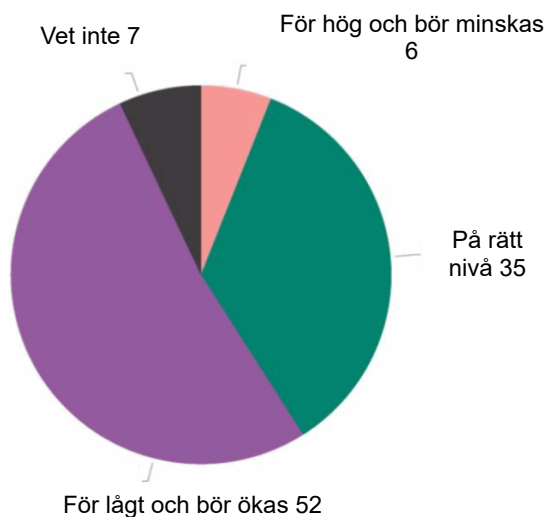
Det fjärde kapitlet är inriktat på uppfattningar om Europeiska unionens insatser för att skydda miljön och människors hälsa mot farliga kemikalier. Det gräver sedan i farhågorna kring farliga kemikalier när det gäller miljö, hälsa och inköpsbeslut. Slutligen rapporterar den om självrapporterad förtrogenhet med PFAS och tillhörande oro för miljön och människors hälsa.

1. EU:s miljöskydd mot farliga kemikalier

Över hälften av européerna anser att den faktiska skyddsnivån för människors hälsa och miljön mot farliga kemikalier är för låg och bör höjas.

En majoritet (52 %) av européerna anser att EU:s nuvarande skyddsnivå mot farliga kemikalier för miljön och människors hälsa är för låg och bör höjas.¹⁶ Över en tredjedel (35 %) anser att den nuvarande skyddsnivån ligger på rätt nivå och 6 % anser att den är för hög och bör sänkas. Det är värt att notera att andelen svarande som svarar "vet inte" överstiger andelen svarande som anser att skyddsnivån är för hög.

QB9. För att skydda människors hälsa och miljön mot farliga kemikalier, anser du att den nuvarande skyddsnivån i EU är ... (EU-27) (%)

¹⁶ Fråga 9. För att skydda människors hälsa och miljön mot farliga kemikalier, anser du att den nuvarande skyddsnivån i EU är ...?

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

I 21 medlemsstater anser en majoritet att det nuvarande skyddet mot farliga kemikalier i EU för människors hälsa och miljön är för lågt och bör ökas.

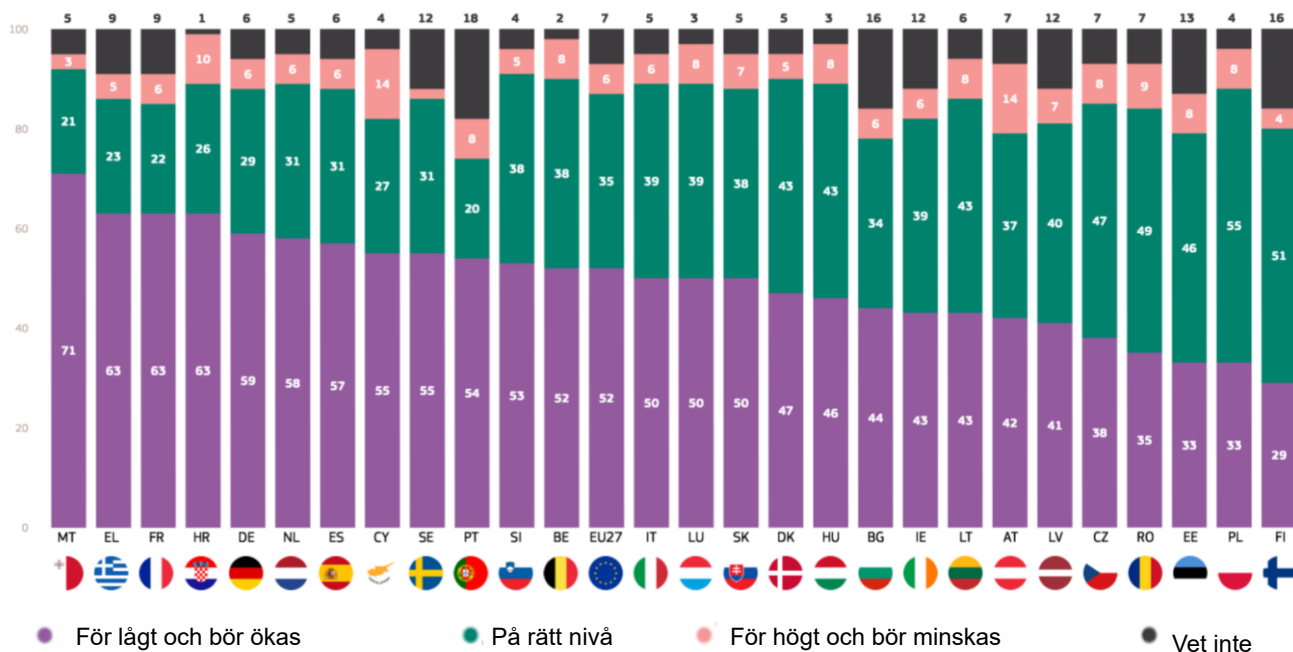
Inom denna grupp varierar dock andelarna kraftigt, från 71 % i Malta och 63 % i Grekland till 41 % i Lettland (jämfört med 40 % på rätt nivå) och 42 % i Österrike (jämfört med 37 % på rätt nivå).

I två medlemsstater, nämligen Polen (55 %) och Finland (51 %), anser en majoritet av de svarande att den

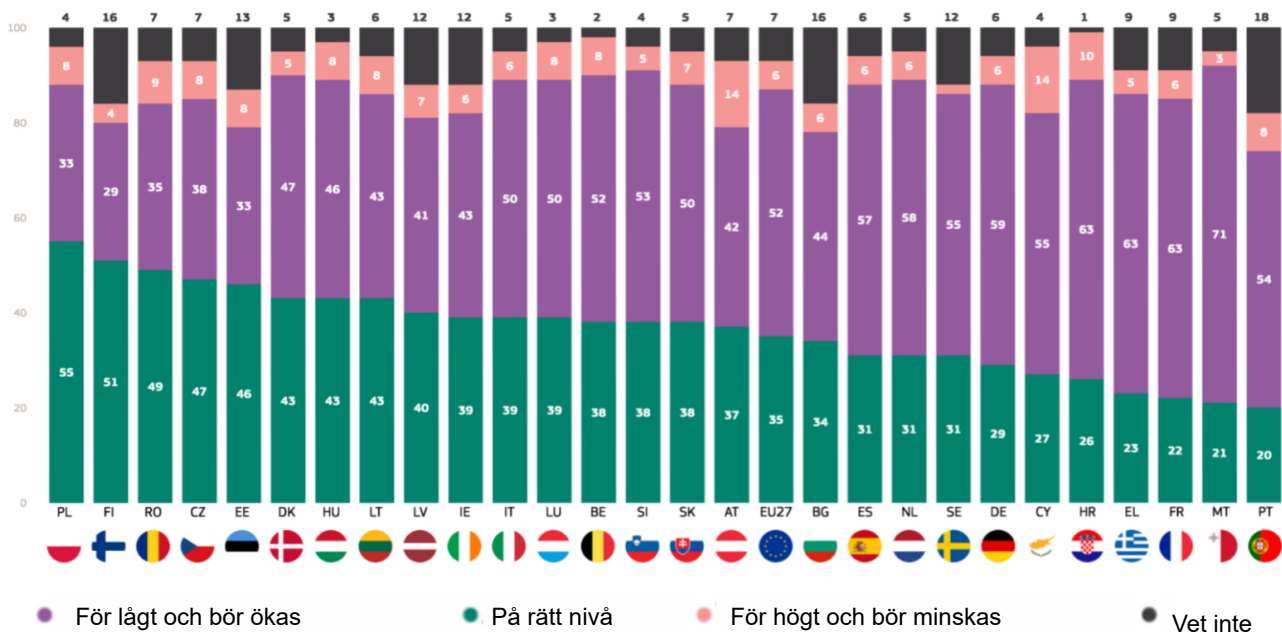
medlemsstater, nämligen Rumänien (49 %), Tjeckien (47 %) och Estland (46 %), anser fler svarande att det handlar om rätt snarare än för lågt, men ingen av dem når majoritetet.

Åsikterna är jämnt fördelade i Litauen: 43 % "på rätt nivå" jämfört med 43 % "för lågt och bör ökas".

QB9. För att skydda människors hälsa och miljön mot farliga kemikalier anser du att den nuvarande skyddsnivån i EU är ... (%)

QB9. För att skydda människors hälsa och miljön mot farliga kemikalier anser du att den nuvarande skyddsnivån i EU är ... (%)

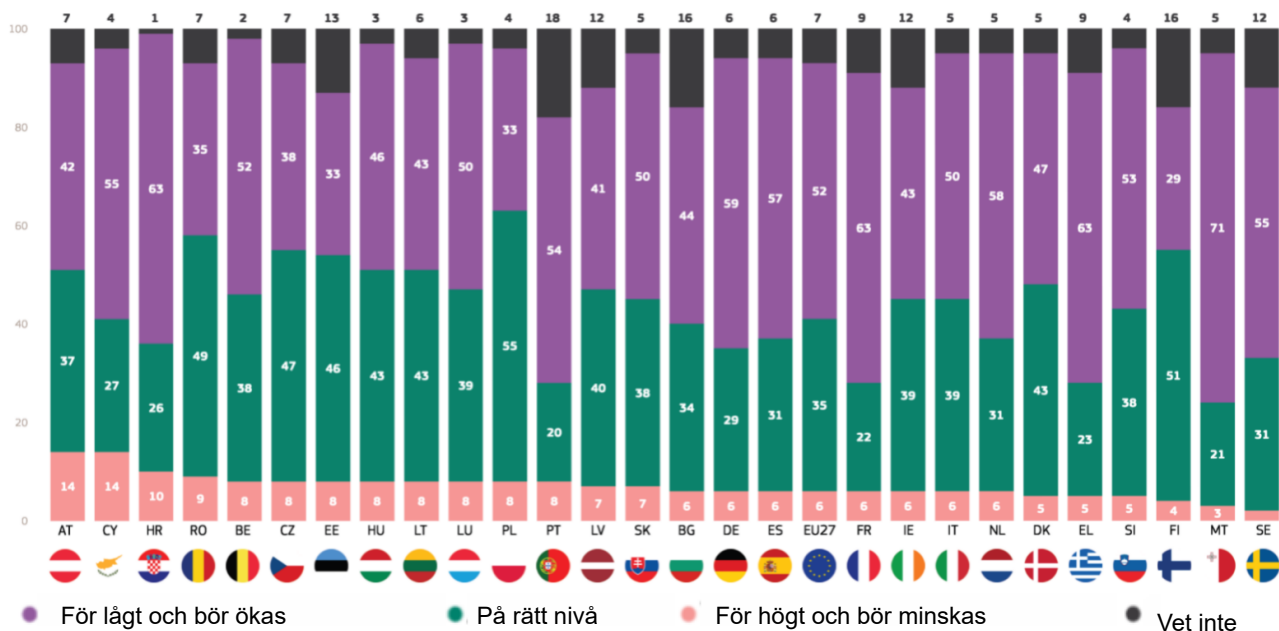

nuvarande skyddsnivån är på sin plats. I ytterligare tre

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

I Österrike, Cypern (14 %) och Kroatien (10 %) anser minst en av tio uppgiftslämnare att den nuvarande skyddsnivån är för hög och bör sänkas. Slutligen är det anmärkningsvärt att över en av tio svarande i Portugal (18 %), Finland, Bulgarien (16 %), Estland (13 %), Lettland, Irland och Sverige (12 %) säger att de inte vet.

QB9. För att skydda människors hälsa och miljön mot farliga kemikalier anser du att den nuvarande skyddsnivån i EU är ... (%)

Analysen av sociodemografiska data visar konsekventa svarsmönster i de olika kategorierna. Äldre svarande är dock mer benägna att anse att skyddet av människors hälsa mot farliga kemikalier är för lågt. 55 % av dem som är 55 år eller äldre säger 50, jämfört med 48 % av de yngre svarande. De arbetslösa utmärker sig med en lägre andel som instämmer i detta påstående (46 % jämfört med 51–56 % i andra yrkesgrupper).

QB9 För att skydda människors hälsa och miljön från farliga kemikalier, anser du att den nuvarande skyddsnivån i EU är... (% – EU)

	För lågt och bör ökas	På rätt nivå	För hög en bör minskas	Vet inte
EU27	52	35	6	7
Ålder				
15–24	48	39	7	6
25–39	50	33	7	5
40–54	53	35	7	5
55+	55	31	5	9
Utbildning (slutet av)				
15–15	52	30	5	13
16–19	52	34	8	6
20+	53	36	6	5
Studerar fortfarande	51	37	6	6
Kategorin socioprofessionell				
Egenföretagare	53	34	8	5
Chefer	52	38	6	4
Andra vita kragar	51	38	6	5
Manuella arbetare	51	36	7	6
Personer som bor i huset	55	29	8	8
Arbetslösa	46	35	7	12
Pensionerad	55	30	6	9
Studerande	51	37	7	5

2. Oro för farliga kemikalier

Över åtta av tio européer oroar sig för hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar deras hälsa och miljön.¹⁷

En stor majoritet av de svarande (84 %) säger att de är oroad över hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar deras hälsa. 41 % instämmer helt och 43 % tenderar att hålla med. En liten andel (15 %) säger att de inte är oroliga.

Jämfört med en tidigare undersökning som genomfördes 2019 minskade andelen svarande som oroar sig för hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar deras hälsa något, med en procentenhet, medan andelen som inte oroar sig ökade symmetriskt. Den totala förändringen är liten, men när man tittar på den granulära nivån minskar den med fyra procentenheter bland dem som "helt håller med" och med tre procentenheter bland dem som "försöker hålla med".

Samma andel av européerna (84 %) säger att de är oroad över hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar miljön, däribland 39 % som "helt håller med" om att de är oroad. 15 procent av de tillfrågade säger att de

som inte oroar sig har ökat symmetriskt. I detalj minskade andelen som "helt och hållet går med på" att vara oroliga med nio procentenheter, medan de som "försöker gå med på" att vara oroliga ökade med tre procentenheter. Som ett resultat fick måttliga svarsmönster mark för båda objekten, medan mer polariserade svarsmönster minskade.

Nästan tre fjärdedelar (72 %) av européerna uppger att de tar hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när de gör inköp, däribland 26 % som "helt håller med" om detta påstående och 46 % som "försöker hålla med". Drygt en fjärdedel av de svarande (27 %) håller inte med, inklusive 6 % som "inte alls håller med".

QB10. Följande påståenden gäller vardagsprodukter, t.ex. stekpannor, leksaker och rengöringsmedel. Berätta i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden. {EU27} (%)

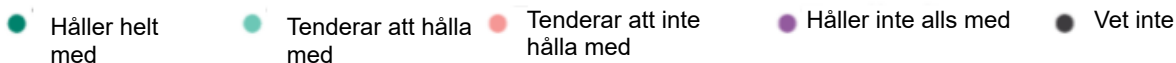
Du är orolig för hur skadliga kemikalier som finns i vardagliga produkter påverkar miljön

Du är orolig för hur skadliga kemikalier i vardagliga produkter påverkar din hälsa

Du tar hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när du gör inköp

inte är oroliga.

Sedan 2019 har andelen svarande som oroar sig för hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar miljön minskat kraftigt med sex procentenheter, medan andelen

¹⁷ Fråga 10. Berätta i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om vart och ett av följande påståenden: 1. Du är oroad över hur kemikalier som finns i vardagliga produkter påverkar miljön. 2. Du är orolig för hur kemikalier som finns i vardagliga produkter påverkar din hälsa. 3. Du tar hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när du gör inköp.

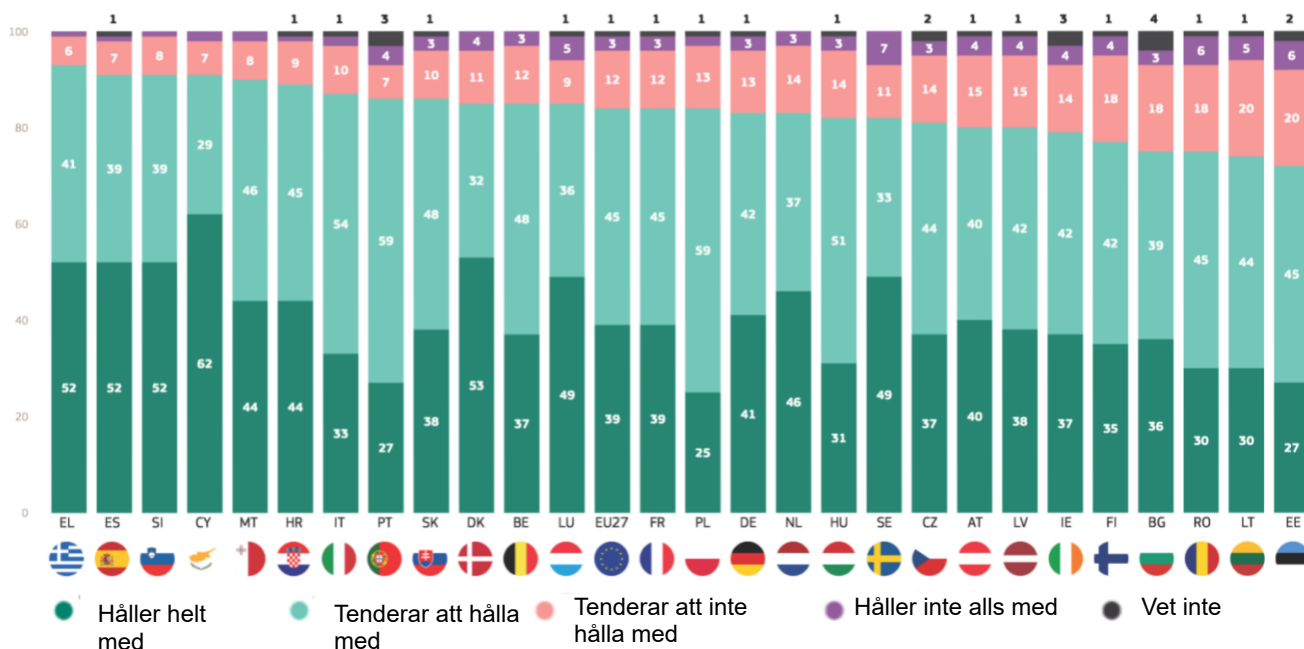
a) Oro över skadliga kemikaliers inverkan på miljön

I alla 27 medlemsstater uppger över sju av tio svarande att de är oroade över hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar miljön. Proportionerna varierar från 93 % i Grekland och 91 % i Spanien, Slovenien och Cypern, där de är som högst, till 72 % i Estland och 74 % i Litauen, där de är som lägst. I fem medlemsstater instämmer över hälften av de svarande helt i påståendet, framför allt i Cypern (62 %).

Omvänt håller minst en femtedel av de svarande i fem medlemsstater inte med om detta påstående, framför allt i Estland (26 %) och Litauen (25 %). Trots att andelen svarande som är oroade över de skadliga kemikaliernas inverkan på miljön i vardagsprodukter är mycket hög har den minskat i alla 27 medlemsstater sedan 2019.

Minskningen överstiger tio procentenheter i sex medlemsstater, nämligen Estland (72 %, -13), Bulgarien (75 %, -12), Portugal (86 %, -11), Luxemburg (85 %, -10), Lettland (80 %, -10) och Irland (79 %, 10).

QB10.2. Följande påståenden gäller vardagsprodukter, t.ex. stekpannor, leksaker och rengöringsmedel. Ange i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden: Du är orolig för hur skadliga kemikalier som finns i vardagliga produkter påverkar miljön (%)

b) Oro över skadliga kemikaliers inverkan på hälsan

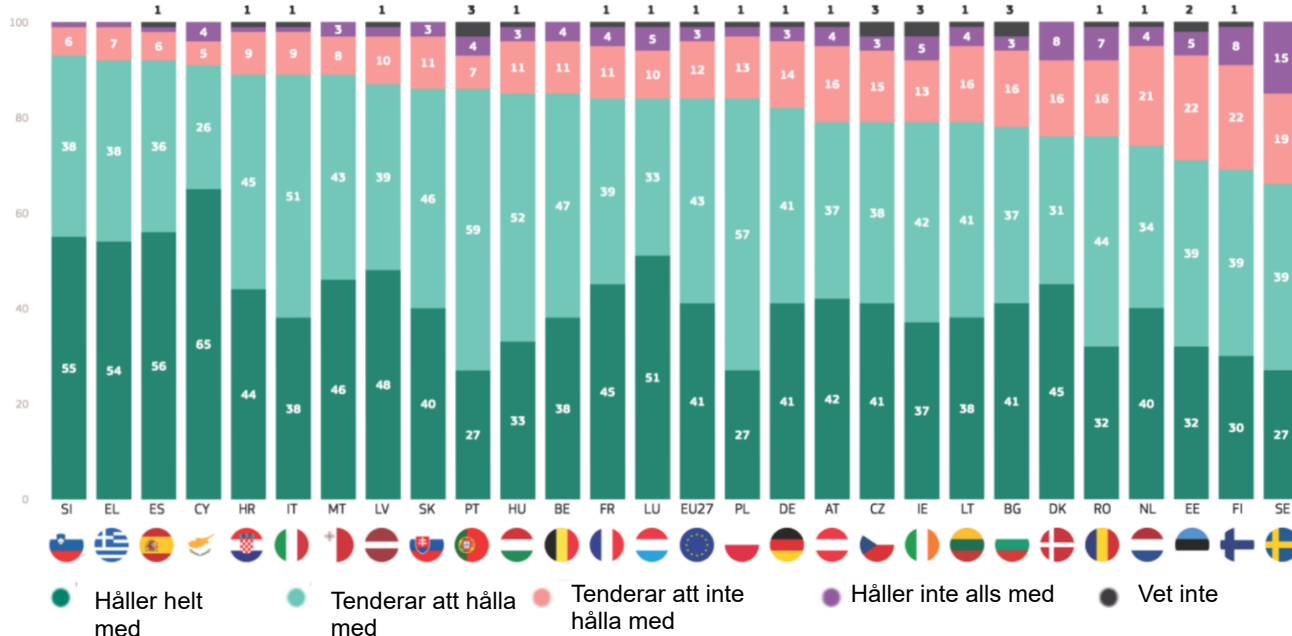
I alla 27 medlemsstater uppger minst två tredjedelar av de svarande att de är oroad över hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar deras hälsa. Proportionerna varierar från 93 % i Slovenien, 92 % i Grekland och Spanien, där de är som högst, till 66 % i Sverige och 69 % i Finland, där färre än sju av tio svarande är oroliga för det. I fem medlemsstater instämmer över hälften av de svarande helt i uttalandet, framför allt i Cypern (65 %).

I åtta medlemsstater håller däremot minst en femtedel av de svarande inte med om detta påstående, varav 34 % i Sverige.

Sedan 2019 har andelen svarande som oroat sig för hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar deras hälsa ökat i fem medlemsstater, däribland Nederländerna (74 %, +3 procentenheter), medan andelen förblev oförändrad i Italien (89 %), Österrike (79 %) och Danmark (76 %).

Däremot minskade andelarna i de återstående 19 medlemsstaterna, framför allt i Bulgarien (78 %, -12) och Portugal (86 %, -10).

Fråga B10.3. Följande påståenden gäller vardagsprodukter, t.ex. stekpannor, leksaker och rengöringsmedel. Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden.:Du är orolig för hur skadliga kemikalier i vardagliga produkter påverkar din hälsa (%)

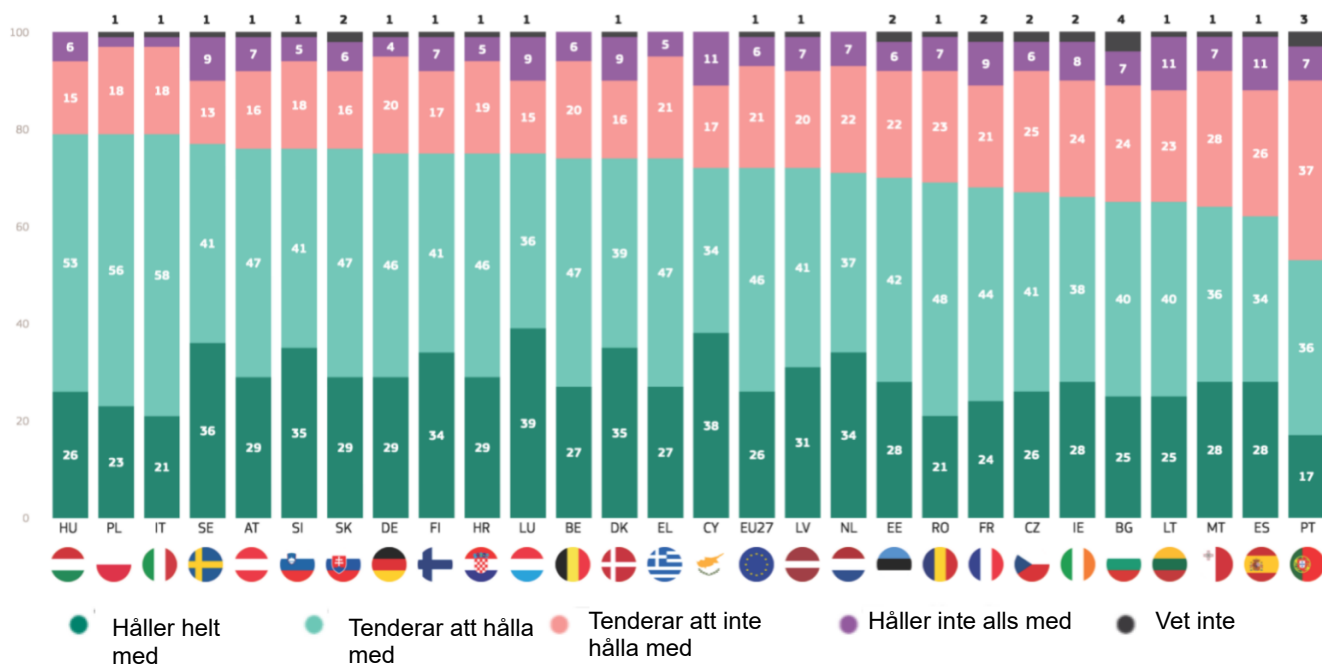

c) Redovisning av produkters kemikaliesäkerhet vid inköp

I alla 27 medlemsstater håller över hälften av de svarande med om att de tar hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när de gör inköp. Proportionerna varierar från 79 % i Ungern, Polen och Italien, där de är som högst, till 53 % i Portugal och 62 % i Spanien, där de är som lägst. I åtta medlemsstater instämmer minst tre av tio svarande helt i påståendet, särskilt i Luxemburg (39 %) och Cypern (38 %).

Däremot är minst tre av tio svarande oense i nio medlemsstater, särskilt i Portugal (44 %). I Spanien, Cypern och Litauen instämde dessutom mer än en av tio i påståendet. De svarande (11 %) instämde inte alls i påståendet.

QB10.1. Följande påståenden gäller vardagsprodukter, t.ex. stekpannor, leksaker och rengöringsmedel. Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden.: -Du tar hänsyn till produkternas kemiska säkerhet när du gör inköp (%)

Analysen av sociodemografiska data visar att äldre respondenter och de som stannade i heltidsutbildning till 20 års ålder är mer benägna att komma överens om alla tre påståenden än sina respektive motsvarigheter. Till exempel tar 77 procent av dem som studerat längst hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när de gör inköp, jämfört med 66 procent av dem som lämnade heltidsutbildningen vid 15 års ålder eller tidigare.

Samma svarsmönster gäller för dem som nästan aldrig eller aldrig har svårt att betala sina räkningar. Till exempel säger 85 % av dem att de är oroliga för hur kemikalier i vardagsprodukter påverkar deras hälsa, jämfört med 80 % bland dem som har sådana svårigheter för det mesta.

De som har en positiv bild av EU är också mer benägna att systematiskt enas om alla tre påståendena än de som har en negativ bild. Till exempel oroar sig 89 % av dem för hur skadliga kemikalier i vardagsprodukter påverkar miljön, jämfört med 77 % av dem som har en negativ bild av EU.

QB10 Följande påståenden gäller vardagsprodukter som stekpannor, leksaker och rengöringsmedel. Berätta i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden. (% - Totalt "Överenskommelse")

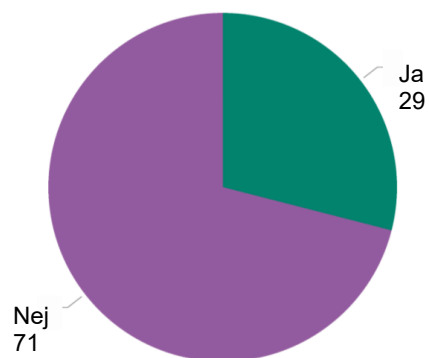
	Du är orolig för effekterna av skadliga kemikalier som finns i vardagliga produkter på miljön	Du är orolig för hur skadliga kemikalier i vardagliga produkter påverkar din hälsa	Du tar hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när du gör inköp
EU27	84	84	72
Kön			
Man	83	82	69
Kvinna	87	86	74
Utbildning (slutet av)			
15–15	83	84	66
16–19	84	84	72
20+	87	84	77
Studerar fortfarande	83	82	64
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	82	80	61
Från tid till annan	82	83	70
Nästan aldrig / Aldrig	86	85	74
Bild av EU			
Positivt	89	87	76
Neutral	83	82	70
Negativ	77	78	64

3. Självrapporterad kunskap och oro kring PFAS

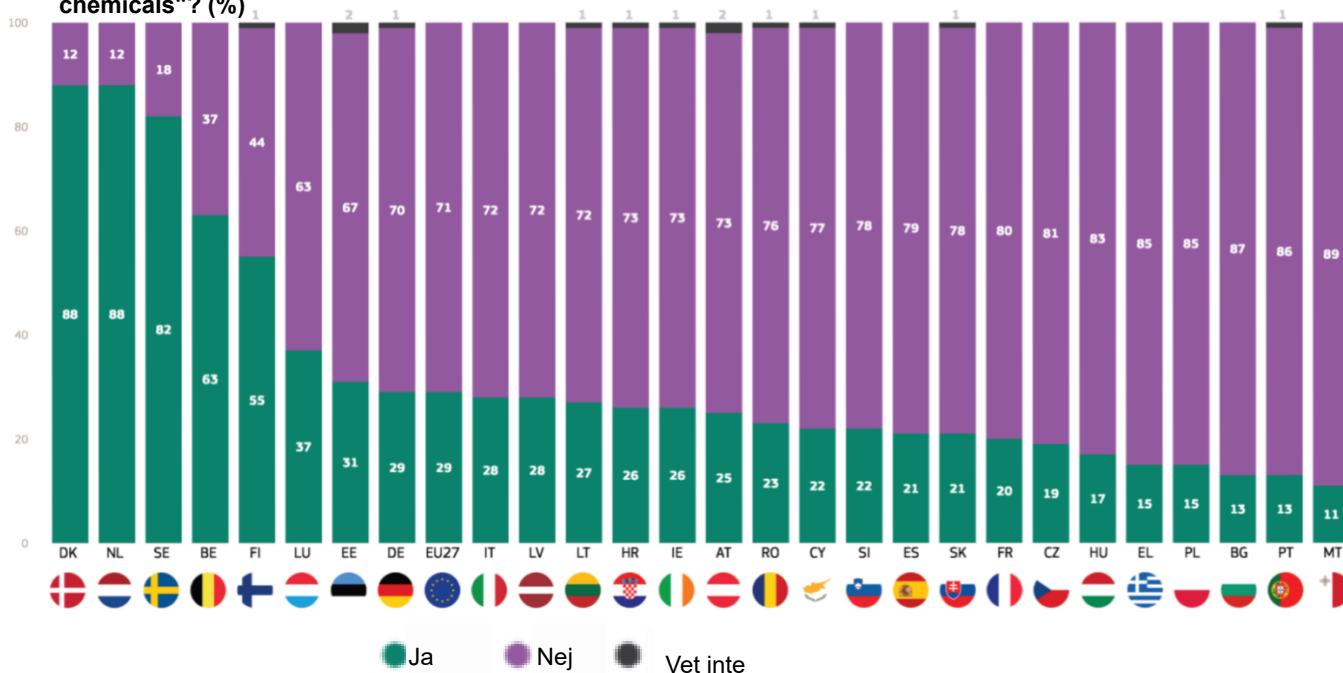
QB11. Har du hört talas om termen PFAS, även känd som "forever chemicals"? (EU-27) (%)

a) Självrapporterad kunskap om PFAS

När man mäter den självrapporterade kunskapen om termen PFAS (även känd som "eviga kemikalier") säger¹⁸ 29 % av européerna att de har hört den, medan 71 % inte har gjort det.

QB11. Har du hört talas om termen PFAS, även känd som "forever chemicals"? (%)

18 Fråga 11. Har du hört talas om termen PFAS, även känd som "eviga kemikalier"?

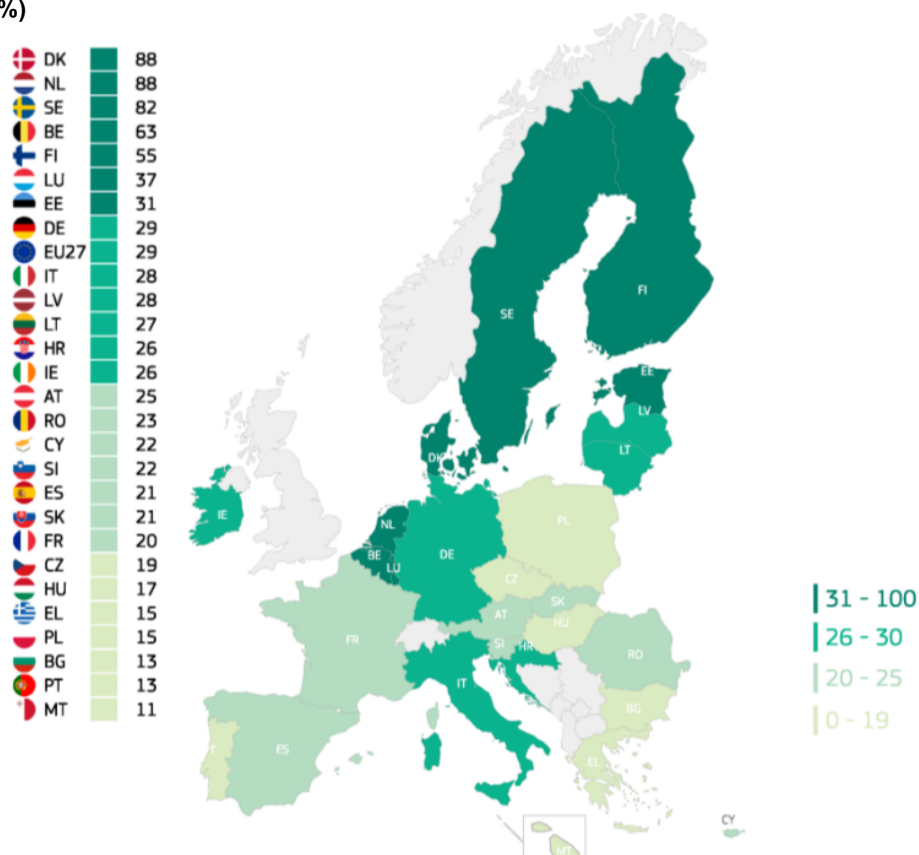
Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Kartan nedan visar andelen svarande i varje medlemsstat som har hört talas om termen PFAS.

Över hälften av de svarande i fem medlemsstater hörde talas om PFAS före undersökningen – i Danmark, Nederländerna (88 %), Sverige (82 %), Belgien (63 %) och Finland (55 %).

I den andra änden av skalan har färre än en av fem svarande i sju medlemsstater hört talas om begreppet PFAS. Medvetenheten är lägst i Portugal, Bulgarien (vardera 13 %) och Malta (11 %), där drygt en av tio svarande har hört talas om den.

QB11. Har du hört talas om termen PFAS, även känd som "forever chemicals"? - Ja (%)

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar på vissa betydande skillnader, främst kopplade till utbildning och social ställning.

De som stannade längst i heltidsutbildning är mer än dubbelt så sannolikt att ha hört talas om PFAS (41 %) än de som lämnade heltidsutbildning vid 15 års ålder eller tidigare (15 %). Samma mönster gäller för chefer (40 %) och i mindre utsträckning för studenter (30 %). Skillnaderna är också stora när man tittar på dem som ser sig själva som överklass i samhället (54 %) jämfört med dem som ser sig själva som arbetarklass (19 %).

De svarande som har en positiv bild av EU (34 %) är också mer benägna att säga det än de som har en negativ bild (26 %).

QB11 Har du hört talas om termen PFAS, även känd som "eviga kemikalier"? (% – EU)

	Ja	Nej	Vet inte
EU27	29	71	0
Utbildning (slutet av)			
15–15	15	85	0
16–19	23	76	1
20+	41	59	0
Studerar fortfarande	30	70	0
Kategorin socioprofessionell			
Egenföretagare	38	62	0
Chefer	40	59	1
Andra vita kragar	32	68	0
Manuella arbetare	24	76	0
Personer som bor i huset	20	80	0
Arbetslösa	23	76	1
Pensionerad	26	74	0
Studerande	30	70	0
Överväga att tillhöra			
Arbetarklassen	19	81	0
Den lägre medelklassen	26	73	1
Medelklassen	30	70	0
Den övre medelklassen	53	46	1
Överklassen	54	45	1
Bild av EU			
Positivt	34	65	1
Neutral	23	77	0
Negativt	26	74	0

Efter att ha tillfrågats om deras kunskaper om termen PFAS fick alla respondenter följande definition: PFAS, även känd som "för evigt kemikalier" är konstgjorda kemikalier som används i många produkter, såsom livsmedelsförpackningar, non-stick kastruller, utomhuskläder, och många andra. De har användbara egenskaper, som att motstå värme, olja, fläckar eller vatten, eller används för non-stick beläggningar. Många PFAS kan ha negativa effekter på miljön och människors och djurs hälsa och anses vara "för evigt kemikalier" eftersom de inte bryts ned och kan kvarstå i miljön under lång tid.

Efter att definitionen tillhandahölls tillfrågades respondenterna om deras oro över PFAS inverkan på människors hälsa och på miljön samt på deras köpbeslut.

b) Farhågor om PFAS

På frågan om graden av oro för PFAS svarar¹⁹ 84 % av de svarande att de är oroade över PFAS effekter på miljön – 44 % instämmer helt och 40 % instämmer. Få svarande (13 %) håller inte med om påståendena.

En liknande andel (81 %) säger att de är oroade över de potentiella hälsoeffekterna av att exponeras för PFAS – 39 % instämmer helt och 42 % instämmer. Det är få som inte håller med (16 %).

QB12. I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden? (EU-27) (%)

Du är oroad över effekterna av PFAS på miljön

Du är orolig för de potentiella hälsoeffekterna av att exponeras för PFAS.

● Håller helt med
 ● Tenderar att hålla med
 ● Tenderar att inte hålla med
 ● Håller inte alls med
 ● Vet inte

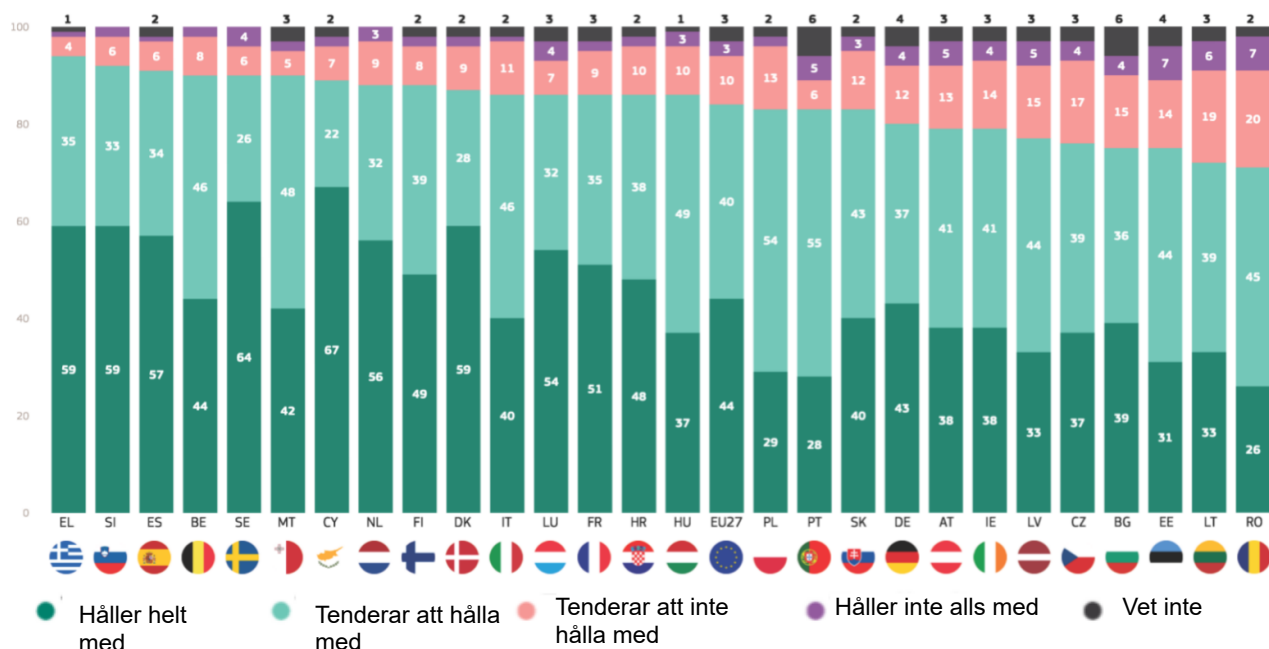
¹⁹ Fråga 12. I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden? 1. Du är oroad över de potentiella hälsoeffekterna av att exponeras för PFAS. 2. Du är oroad över effekterna av PFAS på miljön.

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

I samtliga 27 medlemsstater uppger över sju av tio svarande att de är oroade över PFAS effekter på miljön. Oron är störst i Grekland (94 %), Slovenien (92 %), Spanien (91 %), Belgien, Sverige och Malta (90 % vardera), där minst nio av tio svarande säger det. Oron är lägst i Rumänien (71 %) och Litauen (72 %). I nio medlemsstater instämmer över hälften av de svarande helt i uttalandena, med de högsta nivåerna i Cypern (67 %) och Litauen (64 %).

Oenigheten med uttalandet är störst i Rumänien (27 %) och Litauen (25 %), där minst en fjärdedel av de svarande motsätter sig denna idé.

QB12.2. I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden? :-Du är bekymrad över effekterna av PFAS på miljön (%)

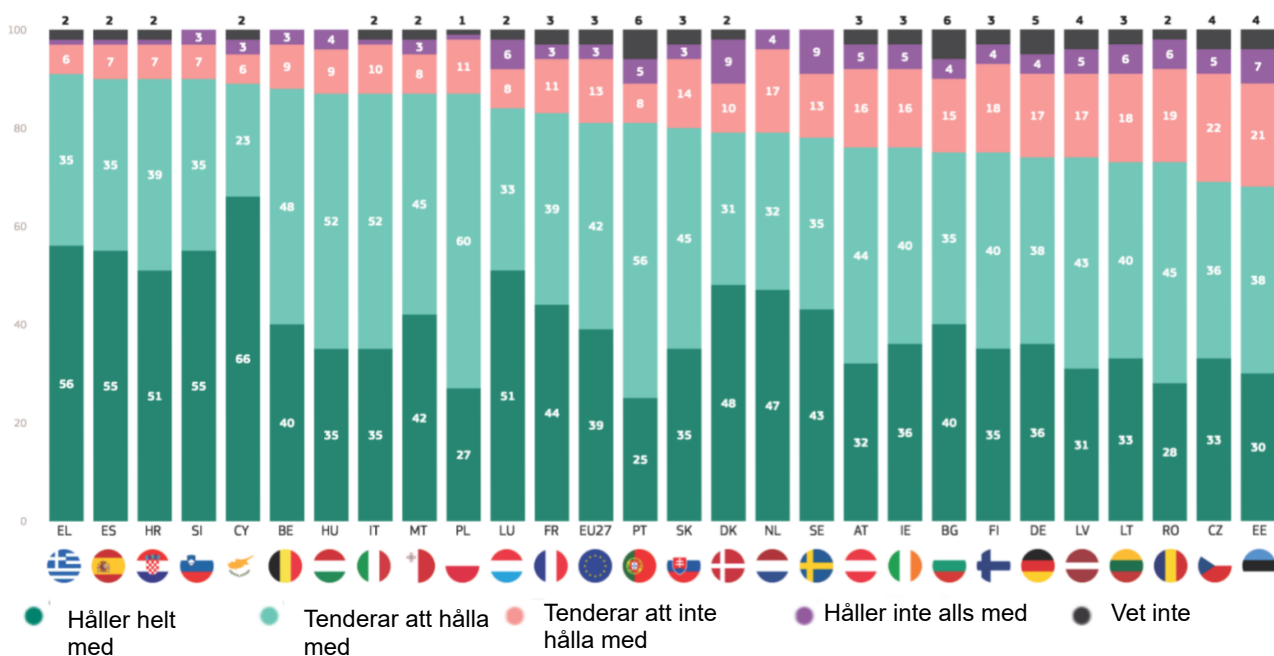

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

I alla 27 medlemsstater säger över två tredjedelar av de svarande att de är oroad över de potentiella hälsoeffekterna av PFAS av att exponeras för PFAS. Oron är störst i Grekland (91 %), Spanien, Kroatien och Slovenien (90 % vardera), där minst nio av tio svarande säger det. Oron är lägst i Estland (68 %) och Tjeckien (69 %). I Cypern (66 %), Grekland (56 %), Slovenien, Spanien (55 %), Kroatien och Luxemburg (51 %) instämmer över hälften av de svarande helt i detta påstående.

Avvikelserna är störst i Estland (28 %), Tjeckien (27 %) och Rumänien (25 %).

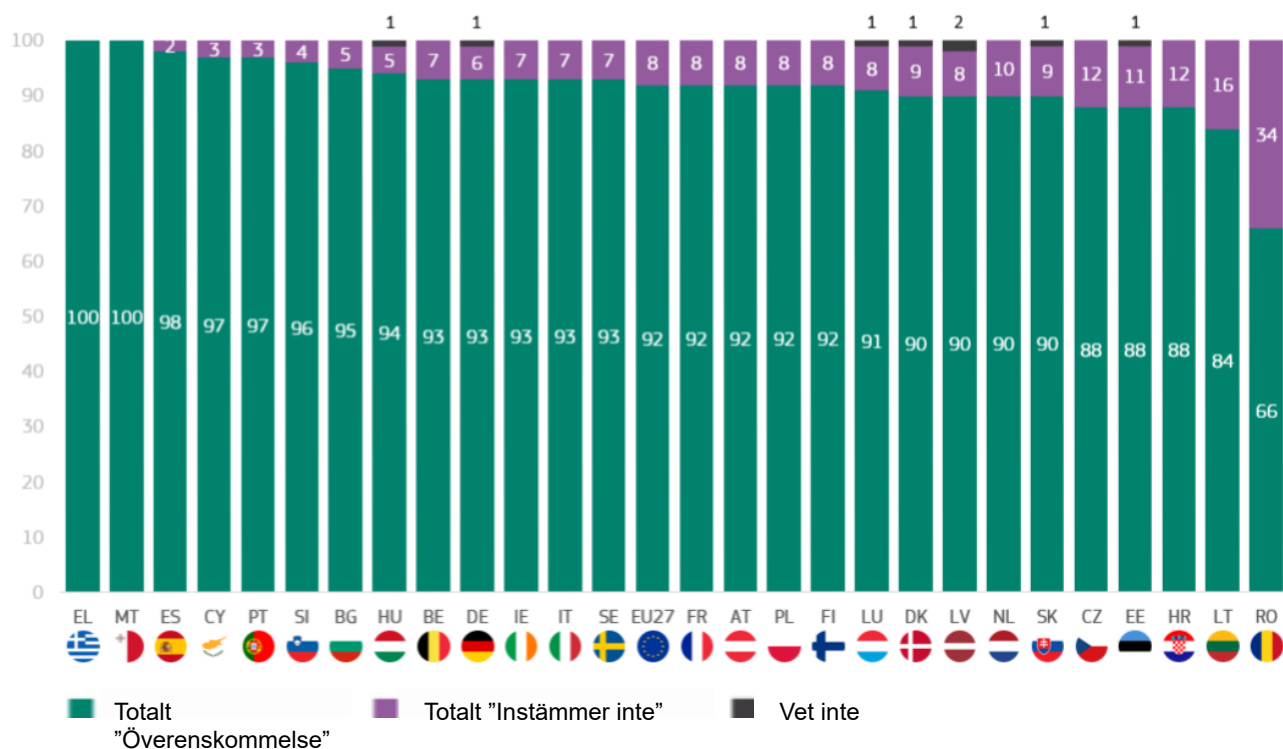
QB12.1. I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden? Du är orolig för mig potentiella hälsoeffekter av att utsättas för PFAS. (%)

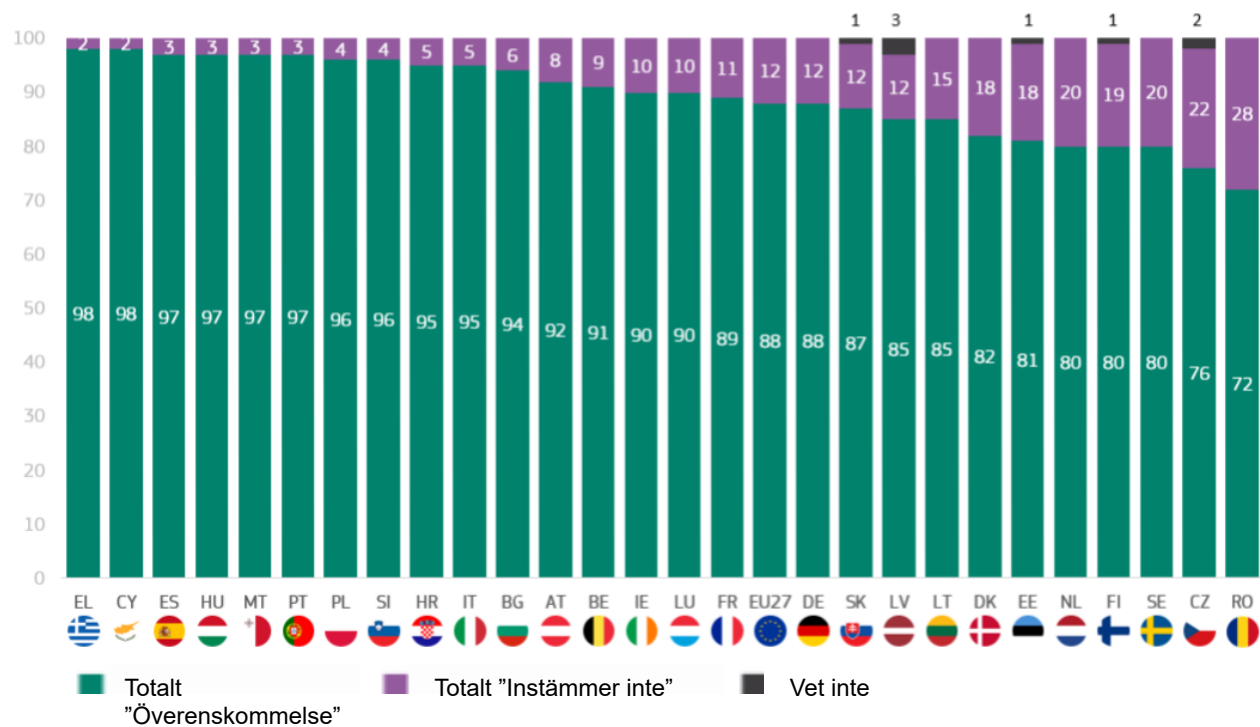
Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Som tidigare nämnts tillfrågades respondenterna om deras oro över PFAS efter en kort inledande text. Således tillfrågades både respondenter som tidigare var medvetna om PFAS och de som inte var det om deras orosnivå.

QB12.2.har hört. Du är bekymrad över effekterna av PFAS på miljön (EU-27) (%)

QB12.1.har hört. Du är orolig för de potentiella hälsoeffekterna av att exponeras för PFAS. (EU-27) (%)

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Även om en stor majoritet av de svarande uppger att de är oroad över PFAS, oavsett om de kände till det eller inte före undersökningen, är de svarande som rapporterar tidigare kunskap om PFAS mer benägna att vara oroad över deras inverkan på människors hälsa och miljön. De är särskilt mer benägna att säga att de är "helt överens" om att vara oroad över dessa effekter.

QB12. I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden? (EU-27) (%)

	Du är oroad över de potentiella hälsoeffekterna av att exponeras för PFAS	Har hört	Inte hört		Du är oroad över effekterna av PFAS på miljön	Har hört	Inte hört
Håller helt med	39	51	34	Håller helt med	44	59	38
Tenderar att hålla med	42	37	45	Tenderar att hålla med	40	33	43
Tenderar att inte hålla med	13	9	14	Tenderar att inte hålla med	10	7	12
Håller inte alls med	3	3	3	Håller inte alls med	3	1	3
Vet inte	3	0	4	Vet inte	3	0	4
Totalt "Godkänner"	81	88	79	Totalt "Godkänner"	84	92	81
Totalt "Instämmer inte"	16	12	17	Totalt "Instämmer inte"	12	8	15

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar att äldre respondenter och de som stannade i heltidsutbildning till 20 års ålder är mer benägna att komma överens om de två uttalandena än sina respektive motsvarigheter. Till exempel är 88% av dem som studerat längst oroad över effekterna av PFAS på miljön, jämfört med 79% av dem som lämnade heltidsutbildning vid 15 års ålder eller tidigare.

Samma svarsmönster gäller för dem som nästan aldrig eller aldrig har svårt att betala sina räkningar. Till exempel är 86 % av dem oroad över PFAS miljöpåverkan, jämfört med 81 % bland dem som har sådana svårigheter för det mesta.

QB12.1 I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden? Du är orolig för de potentiella hälsoeffekterna av att exponeras för PFAS. (% – EU)

	Totalt "Överenskom melse"	Totalt "Instämmer inte"	Vet inte
EU27	81	16	3
Kön			
Man	80	18	2
Kvinna	83	14	3
Ålder			
15–24	79	18	3
25–39	82	16	2
40–54	83	15	2
55+	81	16	3
Utbildning (slutet av)			
15–15	78	17	5
16–19	81	16	3
20+	84	15	1
Studerar fortfarande	82	16	2
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	78	17	5
Från tid till annan	81	16	3
Nästan aldrig / Aldrig	83	15	2
Bild av EU			
Positivt	85	13	2
Neutral	80	17	3
Negativ	74	23	3

De som har en positiv bild av EU är också mer benägna att systematiskt enas om alla tre påståendena än de som har en negativ bild. Till exempel oroar sig 85 % av dem för de potentiella hälsoeffekterna av PFAS när de exponeras för dem, jämfört med 74 % av dem som har en negativ bild av EU.

QB12.2 I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden? Du är oroad över effekterna av PFAS på miljön. (% – EU)

	Totalt "Överenskom melse"	Totalt "Instämmer inte"	Vet inte
EU27	84	13	3
Kön			
Man	83	14	3
Kvinna	85	12	3
Ålder			
15–24	85	13	2
25–39	84	14	2
40–54	84	14	2
55+	84	13	3
Utbildning (slutet av)			
15–15	79	16	5
16–19	82	15	3
20+	88	11	1
Studerar fortfarande	87	12	1
Svårigheter att betala räkningar			
Merparten av tiden	81	15	4
Från tid till annan	81	16	3
Nästan aldrig / Aldrig	86	12	2
Bild av EU			
Positivt	88	10	2
Neutral	82	15	3
Negativ	75	21	4

V. Vattenrelaterade frågor

Det femte kapitlet är inriktat på vattenrelaterade frågor. Det börjar med att undersöka européernas medvetenhet om vattenrelaterade hot i sina respektive länder, följt av en undersökning av uppfattningar om vattenrelaterade risker på nationell nivå. Slutligen undersöks de nationella aktörernas roll för en effektiv vattenförvaltning innan man diskuterar ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenfrågorna i Europa.

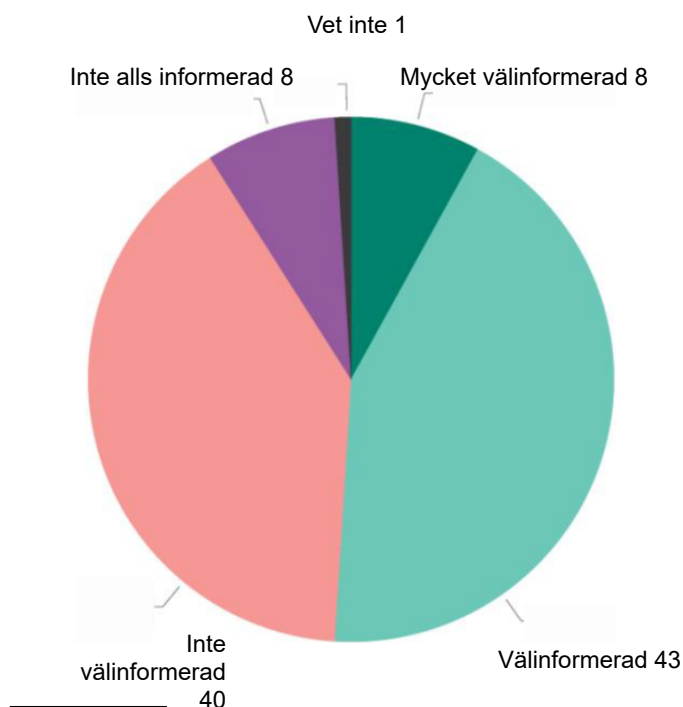
1. Medvetenhet om vattenrelaterade problem på nationell nivå

Européerna är oeniga om hur välinformerade de är om vattenrelaterade problem i sitt land.

Drygt hälften av de svarande (51 %) känner sig välinformerade om vattenrelaterade problem som föroreningar, översvämningar, torka och ineffektiv vattenanvändning i sitt land²⁰ – 43 % känner sig "välinformerade" och 8 % känner sig "mycket välinformerade".

En något mindre andel (48 %) känner sig inte välinformerade om vattenrelaterade problem i sitt land, medan 40 % känner sig "inte välinformerade" och 8 % känner sig "inte alls informerade". Endast 1 % av de svarande säger att de inte vet.

QB14. Hur välinformerad känner du dig om vattenrelaterade problem som föroreningar, översvämningar, torka eller ineffektiv vattenanvändning i (VÅRT LAND)? (EU-27) (%)

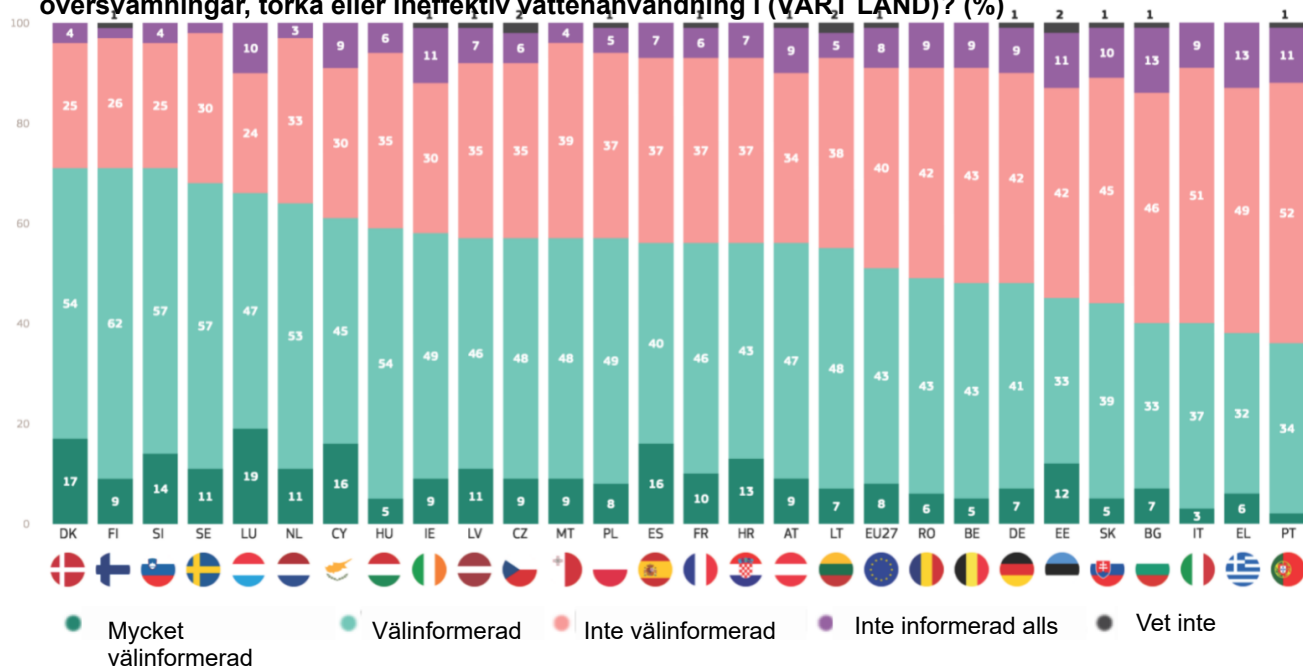

²⁰ Hur välinformerad känner du dig om vattenrelaterade problem som föroreningar, översvämningar, torka eller ineffektiv vattenanvändning i (VÅRT LAND)?

Över hälften av de svarande i 18 medlemsstater anser att de är välinformerade om vattenrelaterade problem i sitt land. Inom denna grupp är andelarna högst i Danmark, Finland och Slovenien (71 %), där över sju av tio svarande känner sig välinformerade. Andelen svarande som känner sig mycket välinformerade är högst i Luxemburg (19 %), Danmark (17 %), Spanien och Cypern (16 %).

QB14. Hur välinformerad känner du dig om vattenrelaterade problem som föroreningar, översvämningar, torka eller ineffektiv vattenanvändning i (VÅRT LAND)? (%)

Å andra sidan anser över hälften av de svarande i nio medlemsstater att de inte är välinformerade om vattenrelaterade problem i sitt land, med de högsta nivåerna i Portugal (63 %), Grekland (62 %) och Italien (60 %). I sju medlemsstater känner sig minst en av tio uppgiftslämnare inte alls välinformerade om dessa problem.

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar följande:

Medan en majoritet av männen (55 %) anser sig vara välinformerade om vattenrelaterade frågor i sitt land, är det bara en minoritet av kvinnorna (49 % mot 51 %) som säger det.

Skillnaderna är också betydande mellan dem som lämnade heltidsutbildningen tidigast (38 %), där endast en liten minoritet känner sig informerad, och dem som stannade kvar i heltidsutbildning till 20 års ålder eller längre (62 %).

Chefer är också mer benägna att säga det (61 %) än hemmamän (39 %) eller arbetslösa (43 %). Så gör de som nästan aldrig eller aldrig har svårt att betala sina räkningar (57%), jämfört med dem som har sådana svårigheter för det mesta (38%). Det är värt att notera att det i detta avseende inte finns några skillnader mellan stadsområden och dem som bor i mer landsbygdsområden.

QB14 Hur välinformerad anser du att du är om vattenrelaterade problem som föroreningar, översvämningar, torka eller ineffektiv vattenanvändning i (VÅRT LAND)? (% – EU)

	Mycket välinformerad	Välinformerad	Inte välinformerad	Inte informerad alls	Vet inte
EU27	8	43	40	8	1
Kön					
Man	10	45	39	6	0
Kvinna	7	42	42	9	0
Utbildning (slutet av)					
15–15	6	32	48	14	0
16–19	7	41	44	8	0
20+	11	51	34	4	0
Studerar fortfarande	7	44	40	8	1
Kategorin socioprofessionell					
Egenföretagare	11	47	36	5	1
Chefer	11	50	34	5	0
Andra vita kragar	10	45	40	5	0
Manuella arbetare	7	42	44	7	0
Personer som bor i huset	7	32	48	13	0
Arbetslösa	7	36	43	13	1
Pensionerad	8	43	39	9	1
Studerande	8	43	40	8	1
Svårigheter att betala räkningar					
Merparten av tiden	7	31	44	17	1
Från tid till annan	6	36	47	10	1
Nästan aldrig / Aldrig	9	48	37	6	0
Subjektiv urbanisering					
Landsbygdsby	9	43	40	7	1
Liten/medelstor stad	8	44	40	8	0
Stor stad	8	44	40	8	0

2. De största hoten kopplade till vatten

Nästan sju av tio européer anser att föroreningar är det största vattenrelaterade hotet i deras land.

Respondenterna tillfrågades vad de trodde var de största hoten kopplade till vatten från en förkodad lista. Föroreningar valdes oftast ut som det största hotet, av 21 % av de svarande. Därefter kommer överkonsumtion av vatten (17 %), följt av klimatförändringar (16 %) och torka (14 %). De andra tillgängliga alternativen valdes av medborgarna enligt följande: översvämningar (11 %), vattenbrist (11 %), försämring av naturliga livsmiljöer (7 %) och alg tillväxt (2 %).

QB13a. Vilka av följande åtgärder bör EU prioritera för att skydda naturen? Först? (EU-27) (%)

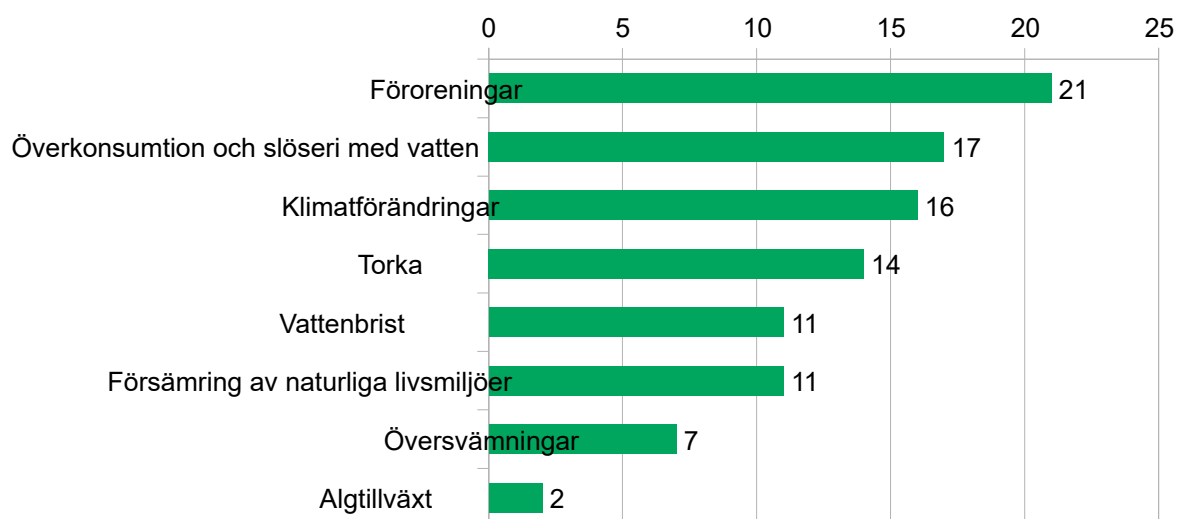
(*Den tidigare grafen är felaktig, se nästa sida*)

De svarande ombads sedan att från en förteckning över åtta vattenrelaterade problem välja ut de fyra som de ansåg utgjorde det största hotet mot deras land²¹. Följande resultat avser de kumulativa svaren från alla fyra svaren.

Föroreningar (21 %) uppfattas som det största hotet kopplat till vatten i deras land, följt av överkonsumtion och slöseri med vatten (17 %) och klimatförändringar (16 %). Torka (14 %) hamnar efter, följt av översvämningar (11 %), vattenbrist (11 %) och alg tillväxt som sist (2 %).

(*den tidigare grafen var felaktig, den korrekta grafen skulle vara som följer *)

QB15a. Vad tror du är de största hoten kopplade till vatten i (Vårt land)? Först? (%)

QB15T. Vilka tror du är de största hoten kopplade till vatten i (VÅRT LAND)? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde? (EU-27) (%)

21 QB15. Vilka tror du är de största hoten kopplade till (VÅRT LAND)? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde?

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Föreningarna hamnar först eller gemensamt först i 21 medlemsstater och är störst i Finland (89 %), Slovenien (85 %), Danmark (83 %), Litauen (83 %) och Slovakien (80 %). Föreningar är det näst vanligaste hotet i Tyskland (66 %) och Italien (64 %), medan det kommer på tredje plats i Malta (66 %), Spanien (64 %) och Portugal (60 %). Cypern är det enda landet där föreningar inte rankas i topp tre.

Vattenbristen ligger på andra plats i Spanien (67 %) och Portugal (64 %). Trots att den inte rankas bland de tre bästa i någon annan medlemsstat anses den vara en av de tre största frågorna av en majoritet av de svarande i sju medlemsstater, nämligen Cypern (62 %), Malta (60 %), Tyskland, Polen (båda 52 %), Tjeckien (51 %), Bulgarien (50 %) och Polen (51 %). Den är lägst i Finland (9 %).

Överkonsumtion av vatten och slöseri med vatten hamnar först i Tyskland (70 %) och två eller trea i 19 medlemsstater, högst i Cypern, Kroatien och Slovakien (71 %). Den rankas inte bland de tre främsta i sju medlemsstater, men endast i två av dem rankas den inte som det största hotet mot deras land – nämligen Rumänien (47 %) och Lettland (42 %).

Klimatförändringarna ligger på tredje plats på EU-nivå men kommer först i tre medlemsstater, nämligen Kroatien (74 % tillsammans med föreningar), Portugal (69 % tillsammans med torka) och Italien (68 %). Detta hot ligger på andra eller tredje plats i ytterligare 14 medlemsstater, och kommer högst i Sverige (70 %). Den rankas inte bland de tre främsta i tio medlemsstater och anses inte av en majoritet i fyra medlemsstater vara ett av de största hoten – och är lägst i Estland (36 %).

Torka toppar listan över vattenrelaterade hot i fyra medlemsstater, nämligen Cypern, Spanien (77 % vardera), Malta och Portugal (69 % vardera). De ligger på andra plats i Tjeckien och Rumänien (60 %) och på tredje plats i Bulgarien (59 %) och Slovakien (52 %). Trots att de

inte rankas bland de tre främsta i någon annan medlemsstat anses de vara de tre främsta av en majoritet av de svarande i Frankrike (58 %) och Polen (51 %). Den är lägst i Finland (8 %).

Försämringen av naturvanor ligger på andra plats i Finland (73 %), där andelen är högst, följt av Estland (68 %), Litauen (58 %) och Lettland (51 %). Den kommer på tredje plats i Sverige (66 %), Ungern (60 %) och Kroatien (59 %). Trots att den inte rankas bland de tre bästa i någon annan medlemsstat anses den vara en av de tre bästa frågorna av en majoritet av de svarande i Österrike (53 %), Tyskland (57 %), Danmark (56 %), Rumänien (54 %) och Slovenien (51 %). Den är lägst i Bulgarien och Spanien (båda 34 %).

Översvämningarna ligger på tredje plats i Danmark (62 %), Slovenien (59 %) och Finland (55 %). Trots att de inte rankas bland de tre bästa i någon annan medlemsstat anses de vara en av de tre bästa frågorna av en majoritet av de svarande i Belgien (58 %), Irland (56 %), Nederländerna (54 %), Italien och Rumänien (båda 50 %). De ligger lägst i Malta (11 %) och Estland (14 %).

Finland utmärker sig genom att en stor andel av de svarande nämner alg tillväxt (66 %) som ett vattenrelaterat problem i sitt land. Denna fråga hamnar på tredje plats i Finland, men hamnar inte bland de tre bästa i någon annan medlemsstat, och den väljs inte heller av en majoritet någon annanstans. I sju medlemsstater nämns den av mindre än en tiondel av de svarande.

QB15T. Vilka tror du är de största hoten kopplade till vatten i (VÅRT LAND)? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde? (%)

	EU27	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	E5	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	5E	SI	SK
Föreningar	69	64	76	78	54	68	66	83	73	72	64	89	70	74	76	83	64	83	74	85	66	70	70	60	70	78	85	80
Överkonsumtion och slöseri med vatten	63	63	64	62	71	59	70	55	67	63	64	51	62	71	64	58	62	54	67	42	67	57	62	59	47	62	64	71
Klimatförändringar	61	56	71	49	64	41	61	74	36	54	60	61	60	74	53	61	68	55	51	50	55	64	58	69	59	70	54	49
Torka	48	30	31	59	77	60	33	11	24	48	77	8	58	37	48	13	47	43	39	24	69	44	51	69	60	21	39	52
Vattenbrist	48	41	33	50	62	51	52	21	21	43	67	9	46	36	38	33	49	19	33	13	60	47	52	64	36	34	26	42
Försämring av naturliga livsmiljöer	46	53	47	34	36	49	57	56	68	47	34	73	37	59	60	45	44	58	42	51	38	43	38	42	54	66	51	41
Översvämningar	41	46	58	43	26	33	38	62	14	55	19	16	46	41	37	56	50	26	44	43	11	54	39	22	50	36	59	45
Alg tillväxt	15	20	13	8	8	15	13	21	41	7	6	66	13	8	20	30	13	28	14	47	16	13	21	9	19	28	7	10

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av sociodemografiska data visar att respondenter som varit längst i heltidsutbildning är konsekvent mer benägna att nämna något av hoten. Föreningar väljs som det främsta hotet oavsett respondenternas sociodemografiska status.

Det finns några mindre skillnader beroende på yrkeskategori. Chefer (65%) och studenter (69%) är mer benägna att nämna klimatförändringar än andra kategorier, medan husägare sticker ut med höga proportioner av att nämna torka (56% mot 45%-50%) och vattenbrist (55% mot 42%-49%).

De svarande som bor i landsbygdsområden nämner också oftare vattenbrist (51 % jämfört med 44 % av de svarande som bor i stora städer), medan de som bor i stadsområden oftare nämner föreningar (71 % jämfört med 69 % i landsbygdsområden) och klimatförändringar (63 % jämfört med 58 %).

QB15T Vilka tror du är de största hoten kopplade till vatten i (VÅRT LAND)? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde? (% – EU)

	Föreningar	Överkonsumtion och slöseri med vatten	Klimatförändringar	Försämring av naturliga livsmiljöer	Torka	Vattenbrist	Översvämnningar	Alg tillväxt
EU27	69	63	61	46	48	48	41	15
Kön								
Man	69	63	61	47	48	48	39	15
Kvinna	69	62	61	46	48	48	42	15
Ålder								
15–24	69	63	66	48	45	43	41	15
25–39	70	63	59	48	48	47	39	17
40–54	68	64	61	47	48	50	40	15
55+	69	62	60	44	50	49	42	13
Utbildning (slutet av)								
15–15	65	63	58	40	55	55	42	11
16–19	69	62	61	46	48	48	41	15
20+	70	63	60	48	47	46	40	16
Studenter fortfarande	70	63	69	50	43	41	39	15
Kategorin socioprofessionell								
Egenföretagare	69	64	57	47	49	48	42	15
Chefer	68	63	65	50	46	49	38	14
Andra vita kragar	70	62	60	49	45	49	41	16
Manuella arbetare	68	64	60	46	49	49	40	16
Personer som bor i huset	70	58	52	37	56	55	42	16
Arbetslösa	76	63	58	43	49	42	41	15
Pensionerad	68	62	60	44	50	47	43	13
Studande	67	64	69	49	45	42	40	14
Subjektiv urbanisering								
Landsbygdsby	69	63	58	44	48	51	39	15
Liten/medelstor stad	67	64	62	46	49	48	41	14
Stor stad	71	61	63	49	48	44	41	15

3. De nationella aktörernas roll för en effektiv vattenförvaltning

På frågan om specifika aktörer för närvarande gör tillräckligt för att använda vatten effektivt anser en majoritet av de svarande att ingen gör det – med undantag för fiske och vattenbruk.

Tre fjärdedelar (75 %) av européerna anser att industrin inte gör tillräckligt för att använda vatten effektivt, medan 17 % anser att den gör ungefär rätt mängd.²²

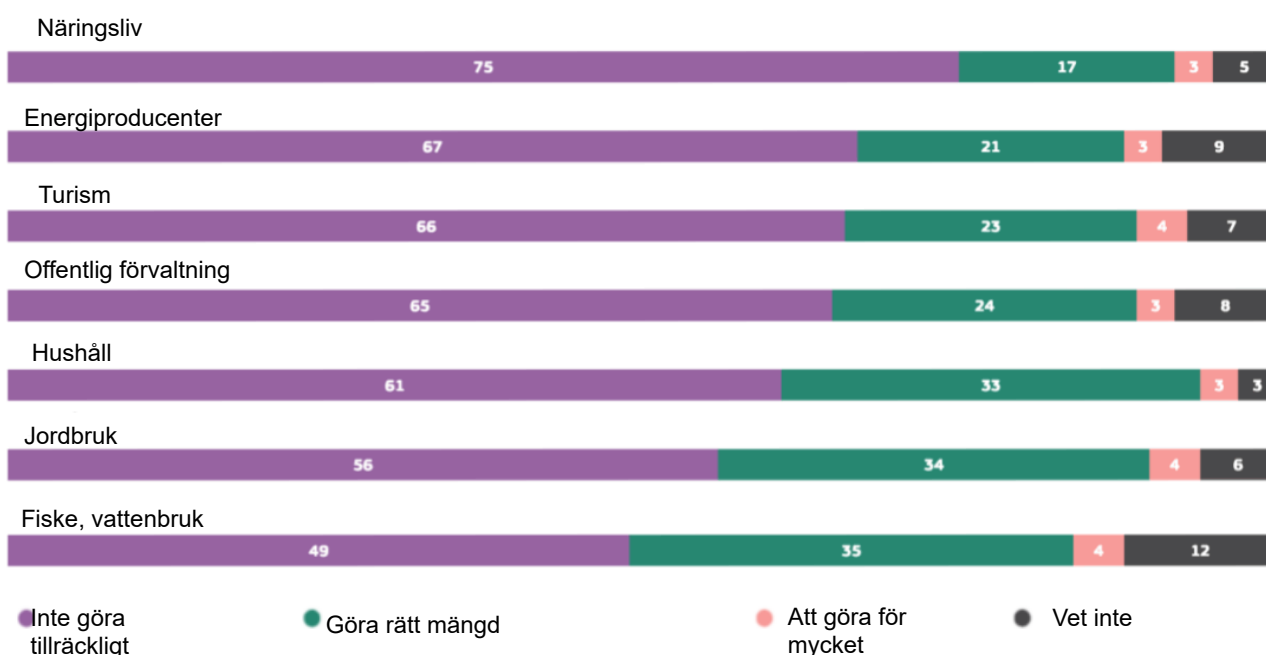
Omkring två tredjedelar av de svarande anser också att energiproducenterna (67 % "inte tillräckligt" jämfört med 21 % "om rätt mängd"), turismen (66 % jämfört med 23 %) och den offentliga förvaltningen (65 % jämfört med 24 %) för närvarande inte gör tillräckligt för att effektivt använda vattenresurserna i sitt land.

Över sex av tio svarande (61 %) säger att hushållen inte gör tillräckligt för att använda vattenresurserna effektivt (jämfört med 33 % "om rätt mängd") och 56 % säger detsamma för jordbruket (jämfört med 34 % "om rätt mängd").

Slutligen anser 49 % av de svarande att fisket/vattenbruket för närvarande inte gör tillräckligt för att använda vattnet effektivt i sitt land, medan 35 % anser att de gör ungefär rätt mängd. För alla aktörer anser mellan 3 % och 4 % av de svarande att de gör för mycket. Det är

värt att notera att "vet ej"-svaren genomgående är lägre än tio procent, med undantag för fiske och vattenbruk (12 procent).

QB16. Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)? (EU-27) (%)

²² Fråga 16. Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt mängd eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)? 1. Näringsliv, 2. Hushåll, 3. Jordbruk, 4. Energiproducenter, 4. Fiske, vattenbruk, 5. Turism och 6. Offentlig förvaltning.

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

I 26 medlemsstater anser en majoritet av de svarande att industrisektorn för närvarande inte gör tillräckligt för att använda vatten effektivt i sitt land. Andelen varierar dock kraftigt inom denna grupp och är högst i Grekland (92 %) och Malta (87 %) och lägst i Finland och Estland (51 %).

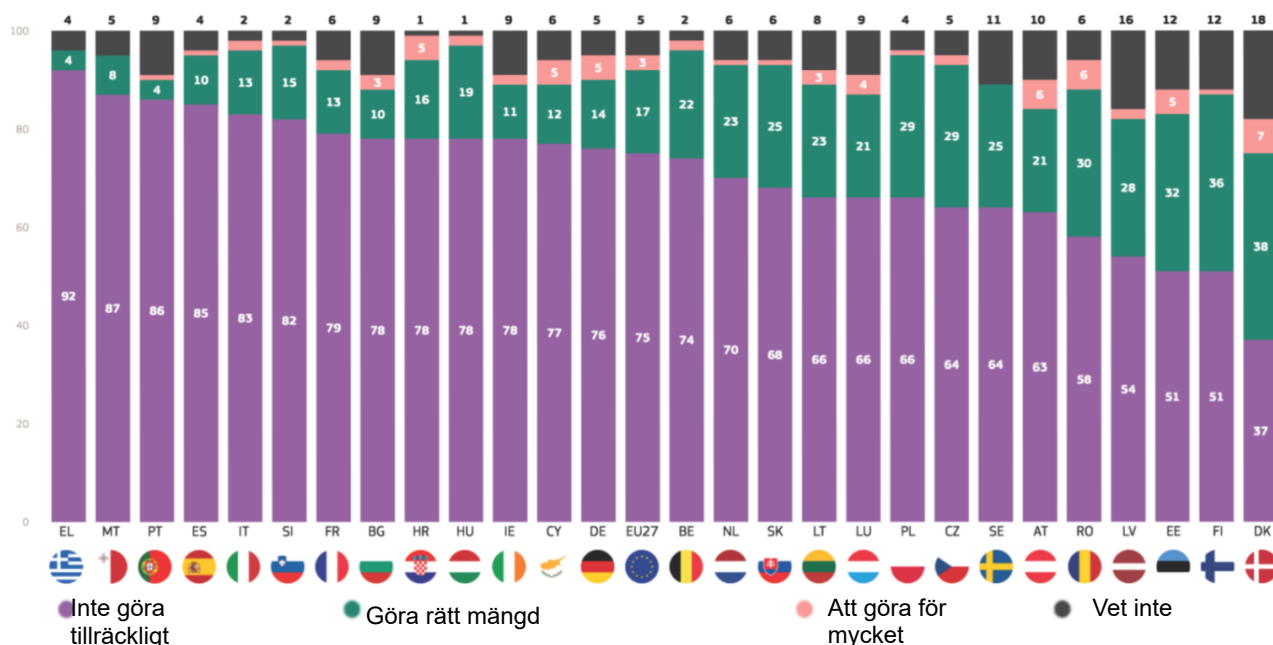
Det är bara i Danmark som en minoritet anser att industrin inte gör tillräckligt (37%) och nästan delas med dem som tycker att den gör ungefär rätt mängd (38%).

I 21 medlemsstater uppger minst hälften av de svarande att energiproducenterna för närvarande inte gör tillräckligt

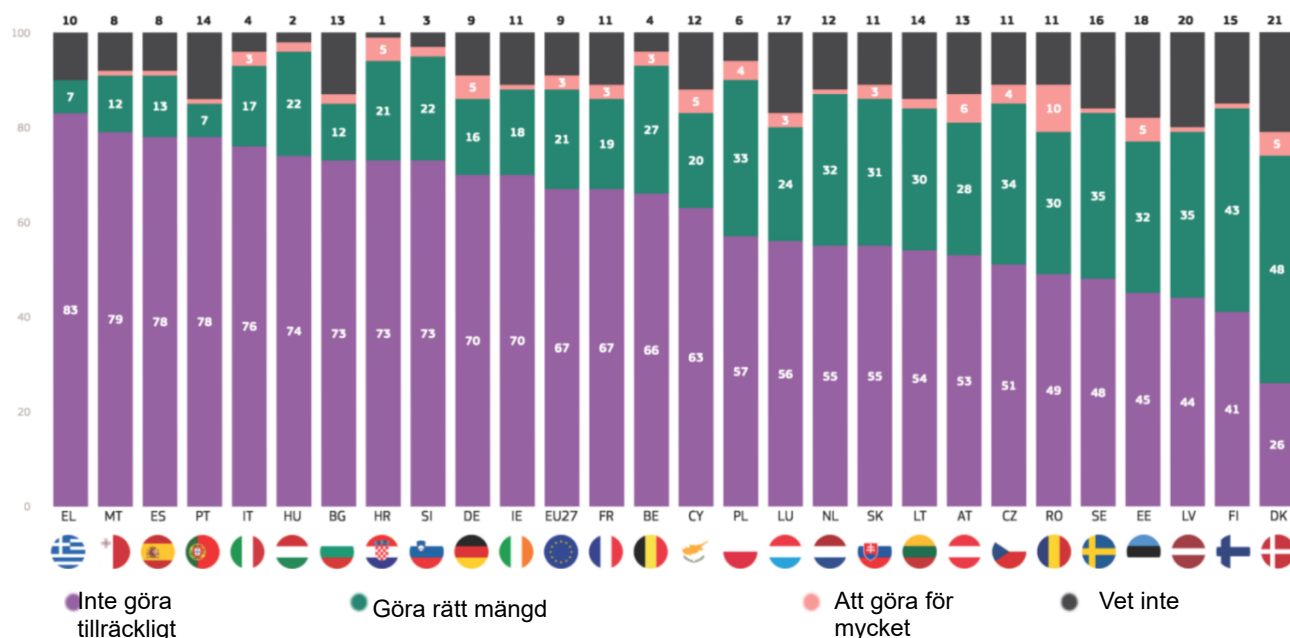
för att använda vattenresurserna effektivt i sitt land. Inom denna grupp varierar andelarna från 83 % i Finland och 79 % i Malta till 51 % i Tjeckien. I två medlemsstater har endast en minoritet denna åsikt, nämligen Finland (41 % mot 43 % om rätt belopp) och Danmark (26 % mot 48 %).

Det är anmärkningsvärt att andelen "vet inte" är särskilt hög i Danmark och Lettland, 21 % respektive 20 %.

QB16.1. Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)?:- Industri (%)

Fråga B16.4. Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)?:-Energiproducenter (%)

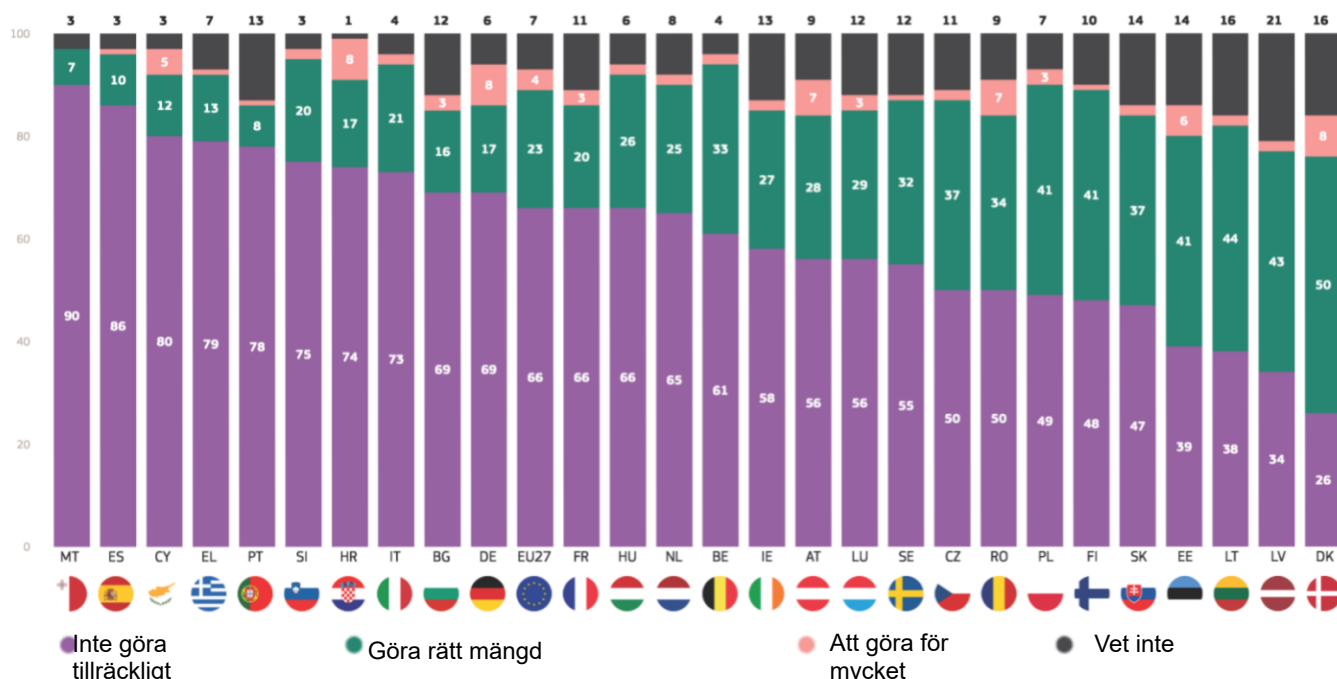

I 20 medlemsstater anser minst hälften av de svarande att turistsektorn för närvarande inte gör tillräckligt för att använda vattenresurserna effektivt i sitt land. Inom denna grupp varierar andelarna från 90 % i Malta och 86 % i Spanien till 50 % i Tjeckien och Rumänien.

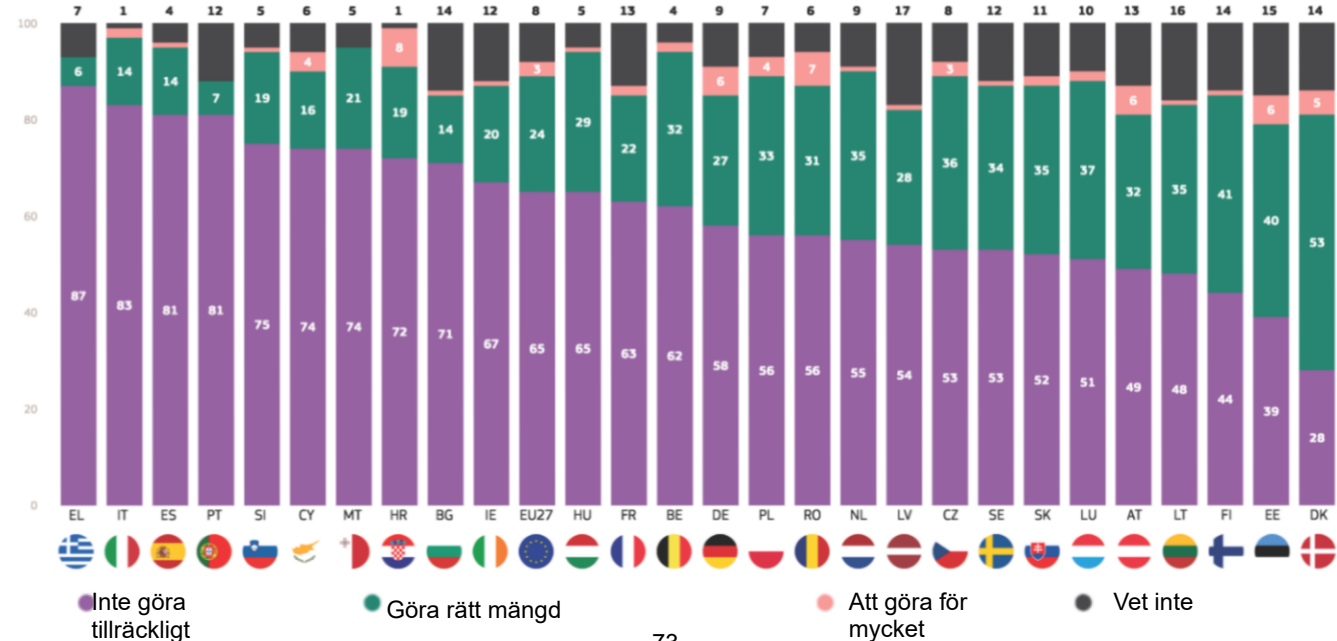
I fyra medlemsstater anser fler svarande att det handlar om rätt belopp snarare än inte tillräckligt, nämligen i Danmark (50 % jämfört med 26 % "inte tillräckligt"), Lettland (45 % jämfört med 34 %), Litauen (44 % jämfört med 38 %) och Estland (41 % jämfört med 39 %). I Lettland uppger över en femtedel av de svarande att de inte vet (21 %).

I 22 medlemsstater uppger minst hälften av de svarande att den offentliga förvaltningen för närvarande inte gör tillräckligt för att använda vattenresurserna effektivt i sitt land. Inom denna grupp varierar andelarna från 87 % i Grekland och 83 % i Italien till 51 % i Luxemburg. I två medlemsstater anser fler uppgiftslämnare att det handlar om rätt belopp snarare än inte tillräckligt, återigen i Danmark (53 % jämfört med 28 % "inte tillräckligt") och Estland (40 % jämfört med 39 %).

QB16.6. Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)?-Turism (%)

QB16.7. Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)?-Offentlig förvaltning (%)

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

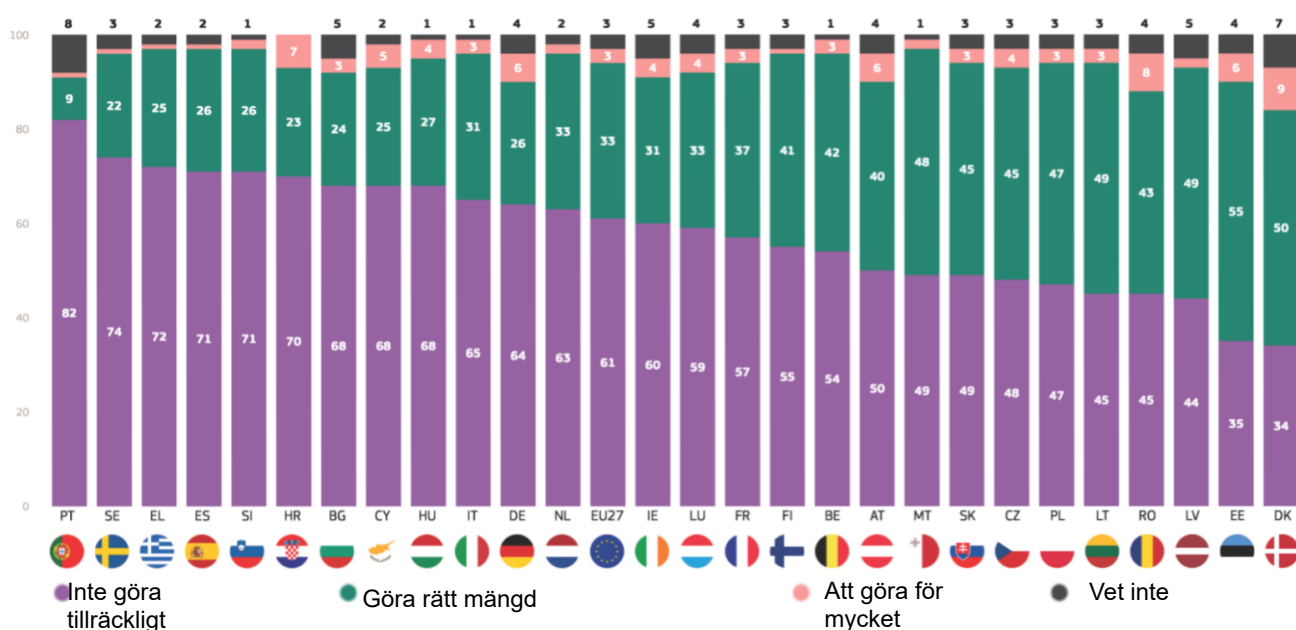
I 18 medlemsstater uppger minst hälften av de svarande att hushållen för närvarande inte gör tillräckligt för att använda vattenresurserna effektivt i sitt land. I denna grupp varierar andelarna från 82 % i Portugal och 74 % i Sverige till 50 % i Österrike.

I fyra medlemsstater anser fler svarande att det handlar om rätt belopp snarare än inte tillräckligt, återigen i Danmark (50 % mot 34 % "inte tillräckligt"), Estland (35 % mot 55 %), Lettland (49 % mot 44 %) och Litauen (49 % mot 45 %). Åsikterna är delade eller nästan delade i Polen (47 % för båda) och Malta (48 % "till höger" mot 49 % "inte tillräckligt").

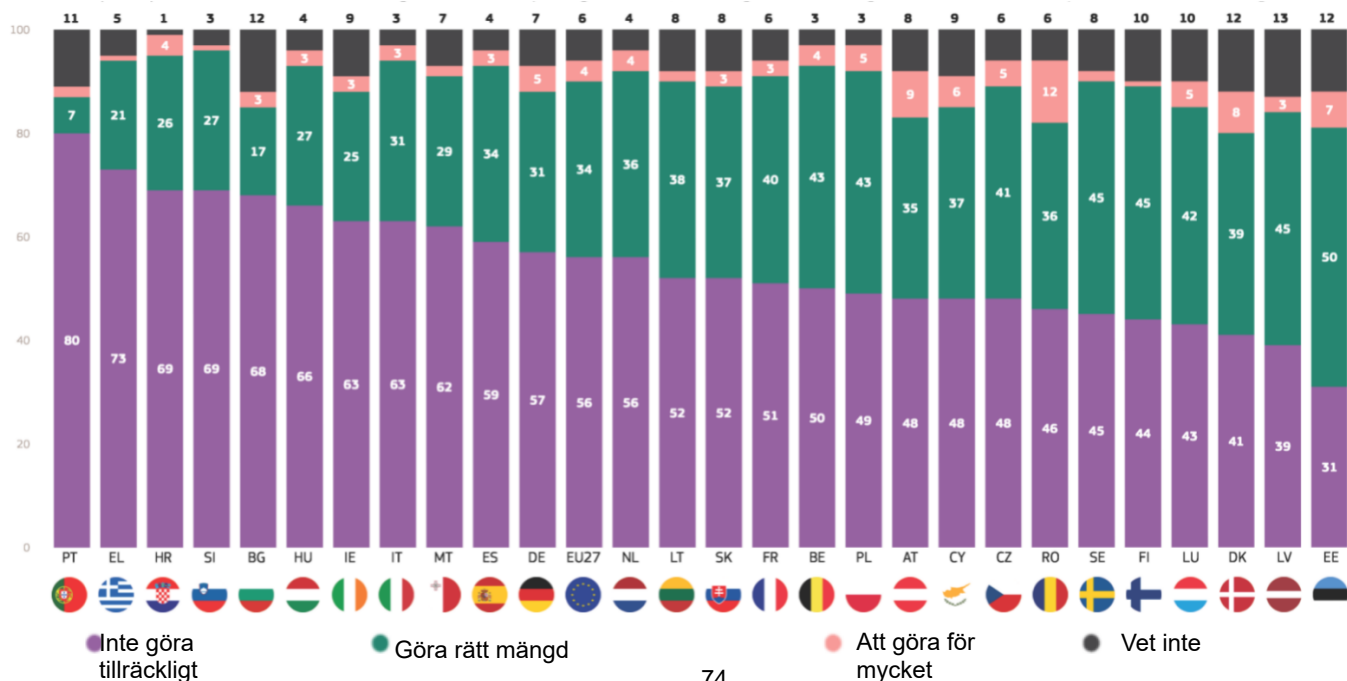
I 16 medlemsstater anser minst hälften av de svarande att jordbrukssektorn för närvarande inte gör tillräckligt för att använda vattenresurserna effektivt i sitt land. I denna grupp varierar andelarna från 80 % i Portugal och 73 % i Grekland till 50 % i Belgien. I två medlemsstater anser fler uppgiftslämnare att det handlar om rätt belopp snarare än inte tillräckligt, återigen i Estland (50 % mot 31 % "inte tillräckligt") och Lettland (45 % mot 39 %).

Synpunkterna är delade eller nästan delade i Sverige (45 % för båda), Finland (45 % "om rätt" jämfört med 44 % "inte tillräckligt" och Luxemburg (42 % "om rätt" jämfört med 43 % "inte tillräckligt").

QB16.2. Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)?:-Hushåll (%)

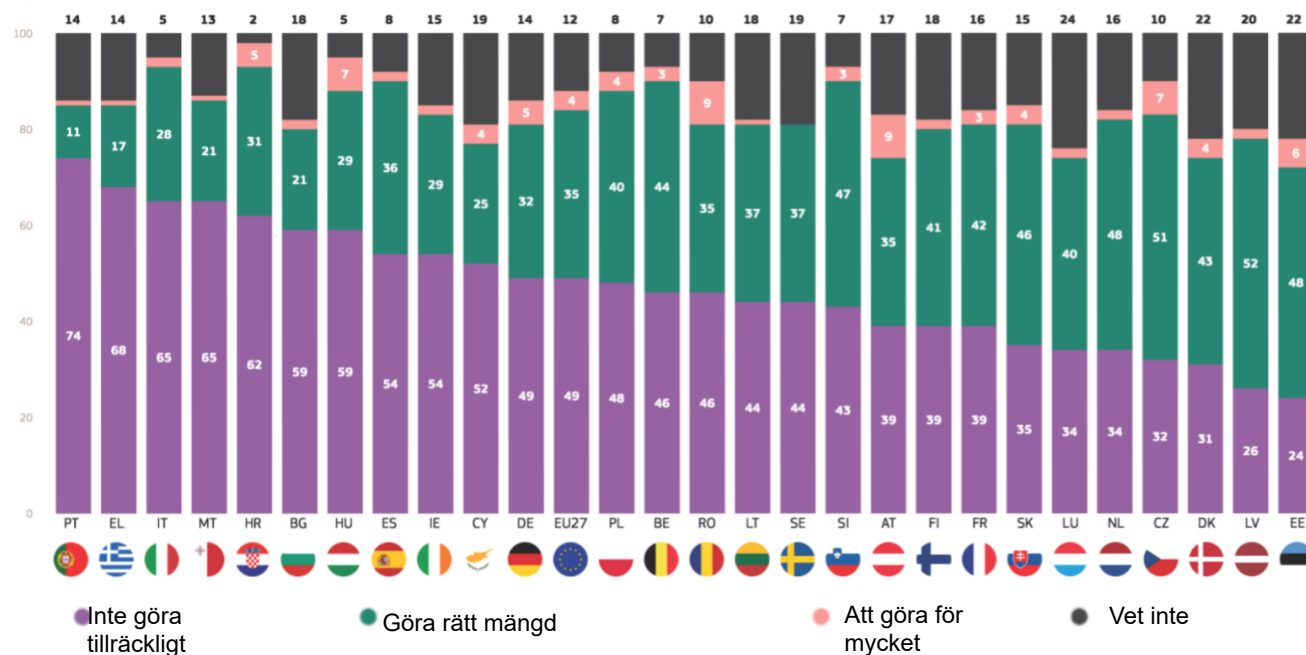
Fråga 16.3 Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)?:-Jordbruk (%)

I tio medlemsstater uppger över hälften av de svarande att fisket/vattenbruket för närvarande inte gör tillräckligt för att använda vattenresurserna effektivt i deras land. I denna grupp varierar andelarna från 74 % i Portugal till 52 % i Cypern. I tio medlemsstater anser fler uppgiftslämnare att det handlar om rätt belopp snarare än inte tillräckligt, och skillnaden är genomgående störst i Estland (48 % jämfört med 24 % "inte tillräckligt") och Lettland (52 % jämfört med 26 %). I Tjeckien anser en majoritet (52 %) också att de gör tillräckligt.

Det är värt att notera att i 20 medlemsstater uppger minst en tiondel av de svarande att de inte vet, med de högsta andelarna i Luxemburg (24 %) och Estland (22 %).

QB16.5. Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)? :-Fiske, vattenbruk (%)

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar att uppgiftslämnarna, oavsett socioekonomisk status, ansåg att alla de nämnda sektorerna behöver göra mer för att använda vatten effektivt.

I synnerhet inom alla olika sociodemografiska grupper valdes industrisektorn oftast ut som den aktör som "inte gör tillräckligt" medan fiskeri- och vattenbrukssektorn valdes ut minst ofta.

QB16 Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller inte tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)? (% - "Att inte göra tillräckligt")

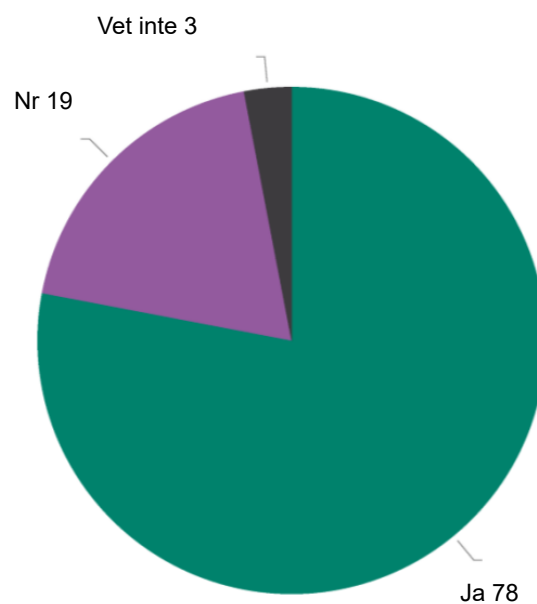
	Näringsliv	Energiproducenter	Turism	Offentlig förvaltning	Hushåll	Jordbruk	Fiske, vattenbruk
EU27	75	67	66	65	61	56	49
Kön							
Man	75	66	65	64	60	56	49
Kvinna	76	67	67	66	62	56	49
Ålder							
15–24	73	63	84	62	57	52	49
25–39	76	67	65	55	60	57	52
40–54	76	68	68	66	63	58	50
55+	75	67	66	65	61	55	48
Utbildning (slutet av)							
15–15	75	68	69	69	60	54	50
16–19	76	67	65	65	59	56	51
20+	75	66	67	64	64	57	48
Studerar fortfarande	75	65	67	63	57	54	49
Kategorin socioprofessionell							
Egenföretagare	76	69	70	69	63	60	53
Chefer	76	68	70	65	67	60	52
Andra vita kragar	77	68	65	67	62	59	52
Manuella arbetare	75	66	64	65	59	55	50
Personer som bor i huset	75	65	67	67	56	49	47
Arbetslösa	76	68	62	62	57	54	43
Pensionerad	74	66	65	64	61	55	47
Studerande	75	65	67	62	57	54	50
Svårigheter att betala räkningar							
Merparten av tiden	78	71	69	71	62	58	52
Från tid till annan	76	67	66	69	60	56	54
Nästan aldrig / Aldrig	75	66	66	63	61	56	47
Överväga att tillhöra							
Arbetarklassen	76	67	65	66	57	56	49
Den lägre medelklassen	77	68	67	65	63	56	51
Medelklassen	75	66	66	66	61	55	49
Den övre medelklassen	72	64	68	62	67	62	48
Överklassen	76	71	62	62	61	56	53
Bild av EU							
Positivt	78	68	69	67	65	60	53
Neutral	74	66	64	64	58	53	48
Negativt	70	63	61	64	55	49	45

4. Ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa

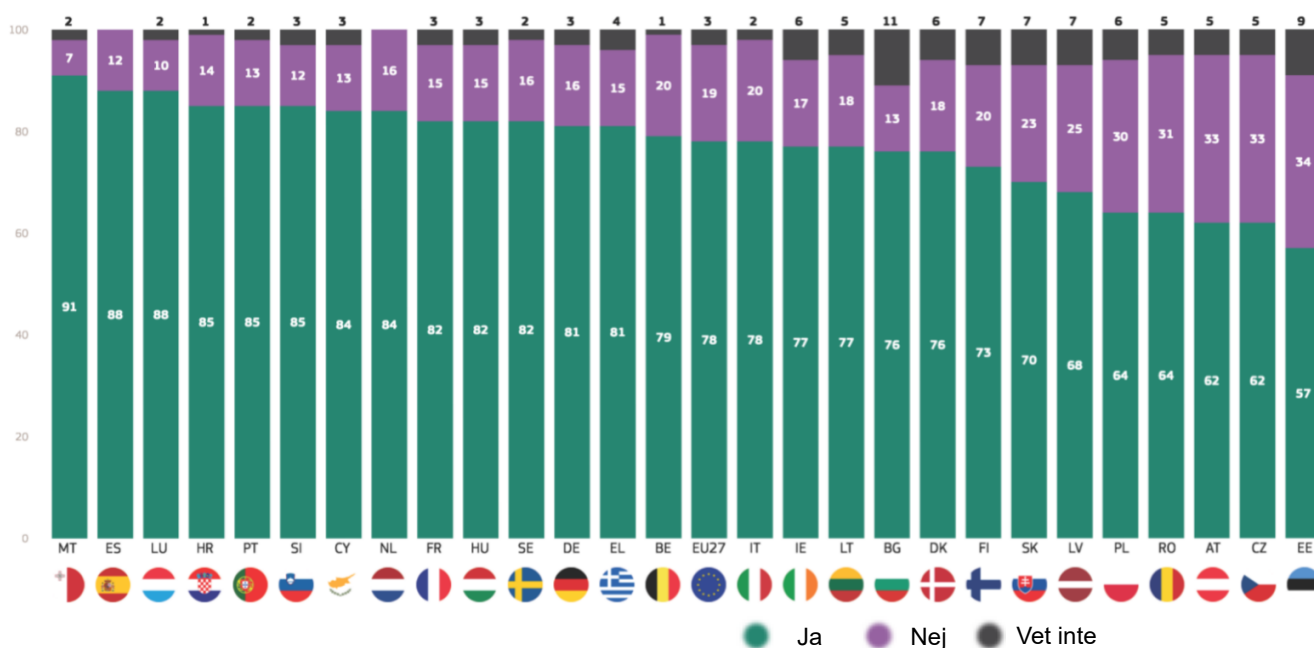
Över tre fjärdedelar av européerna anser att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenrelaterade problem i Europa

Över tre fjärdedelar (78 %) av de svarande anser att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa.²³ Knappt en femtedel (19 %) motsätter sig denna idé och 3 % säger att de inte vet.

QB17. Anser du att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa? (EU-27) (%)

QB17. Anser du att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa? (%)

23 Fråga 17. Anser du att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa?

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

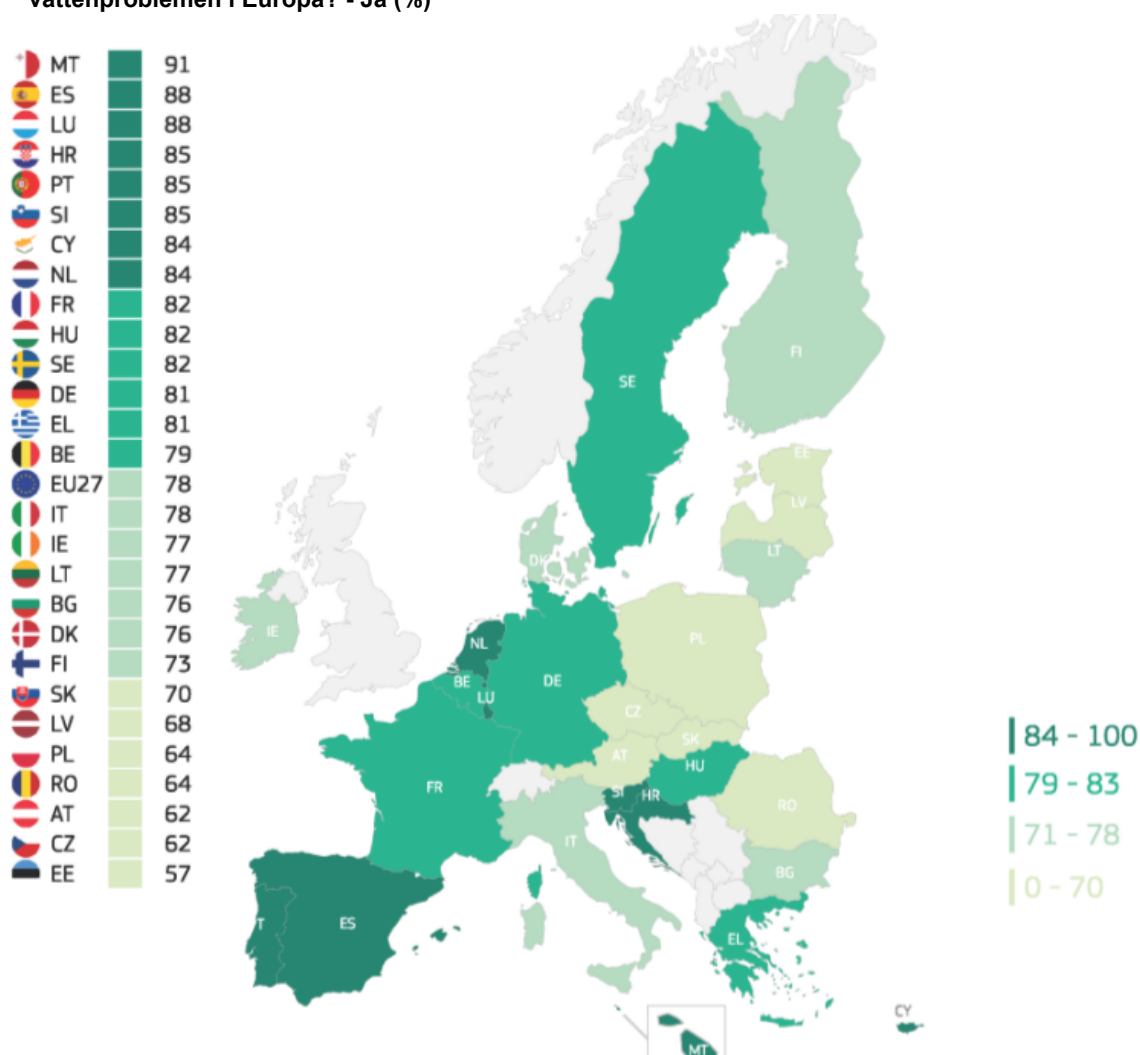
Kartan nedan visar andelen svarande i varje medlemsstat som anser att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa.

En majoritet av de svarande i samtliga 27 medlemsstater anser att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenrelaterade problem i Europa. Proportionerna varierar dock kraftigt mellan medlemsstaterna. De är högst i Malta (91 %), följt av Spanien och Luxemburg (88 %), medan de är lägst i Tjeckien och Österrike (62 %) respektive Estland (57 %).

Motståndet mot denna idé är symmetriskt starkast i dessa tre medlemsstater: Estland (34 %), Tjeckien och Österrike (33 %). Totalt sett är motståndet större än en fjärdedel av de svarande i sex medlemsstater.

Det är värt att notera att Bulgarien har en hög andel svarande som svarar "vet inte" (11 %).

QB17. Anser du att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa? - Ja (%)

Analysen av de sociodemografiska uppgifterna visar att det finns ett starkt stöd för tanken att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa. I synnerhet är stödet starkare bland dem som stannade längst i heltidsutbildning (80 %), studenter (82 %), chefer (83 %), de som bor i stora städer (83 %) och de som har en positiv bild av EU (85 %), särskilt jämfört med dem som har en negativ bild (64 %).

QB17 Anser du att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa? (% – EU)

	Ja	Nej	Vet inte
EU27	78	19	3
Kön			
Man	77	20	3
Kvinna	79	17	4
Ålder			
15–24	80	17	3
25–39	78	19	3
40–54	78	19	3
55+	78	18	4
Utbildning (slutet av)			
15–15	76	19	5
16–19	77	20	3
20+	80	18	2
Studerar fortfarande	82	15	3
Kategorin socioprofessionell			
Egenföretagare	77	20	3
Chefer	83	16	1
Andra vita kragar	79	19	2
Manuella arbetare	76	21	3
Personer som bor i huset	74	23	3
Arbetslösa	75	21	4
Pensionerad	78	17	5
Studerande	81	16	3
Bild av EU			
Positivt	85	13	2
Neutral	75	21	4
Negativt	64	32	4

Slutsats

I denna rapport presenteras resultaten av en särskild Eurobarometerundersökning som genomfördes i mars–april 2024. I rapporten undersöks de svarandes attityder och erfarenheter i EU när det gäller miljön.

Européerna fortsätter att uttrycka stor oro över miljön, som de fortsätter att se som en fråga som påverkar dem personligen. Resultaten har varit konsekventa under de senaste fem åren. Miljöfrågor har en betydande inverkan på européernas dagliga liv och hälsa, och mer än tre fjärdedelar erkänner denna effekt. Farhågor om hälsoeffekterna av kemikalier i vardagliga produkter delas av mer än fyra av fem svarande, som är lika oroade över miljökonsekvenserna. Sedan undersökningen 2019 har dessa farhågor minskat något.

EU:s lagstiftning och politik är avgörande för miljöskyddet, så som det uppfattas av allmänheten. 45 % av de svarande prioriterar återställande av naturen och skydd av den i ny utveckling som viktiga EU-mål. 84 % erkänner att EU:s miljölagstiftning är nödvändig för inhemskt skydd, och 81 % stöder EU:s roll när det gäller att höja miljöstandarderna utanför EU:s gränser. Dessutom är 78 % positiva till att föreslå fler EU-åtgärder för att ta itu med vattenrelaterade frågor, och 52 % efterlyser ett starkare skydd mot farliga kemikalier.

Enkätresultaten tyder på att respondenterna vill att mer ska göras för att skydda miljön, och att ansvaret bör delas. Det finns ett starkt stöd för att genomföra betydande samhällsförändringar för att återställa och skydda naturen. Nästan sex av tio européer förespråkar att främja en cirkulär ekonomi genom att minimera avfall och förbättra återanvändning och återvinning som de mest effektiva miljöstrategierna. Dessutom betonar 55 % vikten av att se till att produkter som säljs i EU inte skadar miljön, och över hälften tror på en strikt tillämpning av miljölagstiftningen.

En överväldigande majoritet (92 %) insisterar på att företagen bör täcka kostnaderna för sanering av föroreningar, och nästan tre fjärdedelar stöder liknande ekonomiska ansvarsområden för offentliga myndigheter. Sex av tio européer anser att den offentliga finansieringen av den gröna ekonomiska omställningen är otillräcklig. Dessutom är en majoritet missnöjda med de nationella aktörernas insatser för att använda vattenresurserna effektivt, och 75 % pekar på industrins otillräcklighet i detta avseende.

I allmänhet kan man konstatera en vilja till ett mer hållbart konsumentbeteende. 59 % av européerna är beredda att betala mer för hållbara produkter, och 72 % överväger kemikaliesäkerhet vid inköp.

Effektiva strategier för avfallsminskning omfattar omsorgsfull återvinning av 66 % av de svarande, användning av återanvändbara förpackningar med 52 % och en preferens för minimalt förpackade produkter med 49 %. Dessutom väljer 41 % produkter som är förpackade i återvunnet material.

På EU-nivå som helhet anses plastavfall och kemiskt avfall vara de mest problematiska, enligt 61 % respektive 60 % av de svarande, och det elektroniska avfallet släpar efter med 27 %. De främsta vattenrelaterade hot som

identifierats är föroreningar (69 %) och överkonsumtion och slöseri med vatten (63 %).

Medvetenheten om och förståelsen för miljöfrågor varierar dock. Drygt hälften av européerna anser sig vara välinformerade om vattenrelaterade frågor som föroreningar och torka, medan en något mindre grupp känner sig oinformerade. Kunskapen om PFAS (alltid kemikalier) är begränsad. Endast 29 % hade hört talas om dem före undersökningen, jämfört med 71 % som inte hade hört talas om dem. Respondenter som tidigare hade hört talas om PFAS är mer benägna att rapportera en hög nivå av oro över deras inverkan på deras hälsa och på miljön än de som inte hade, men den höga nivån av oro över hela linjen belyser att ökad medvetenhet om evigt kemikalier påverkar deras upplevda fara.

Anmärkninga

r:

(Omdirigerad från Pierre Dieumegard)

Det är synd att en studie om européernas inställning till miljön inte innehåller en enda fråga om vår tids stora miljöproblem: global uppvärmning och växthusgaser.

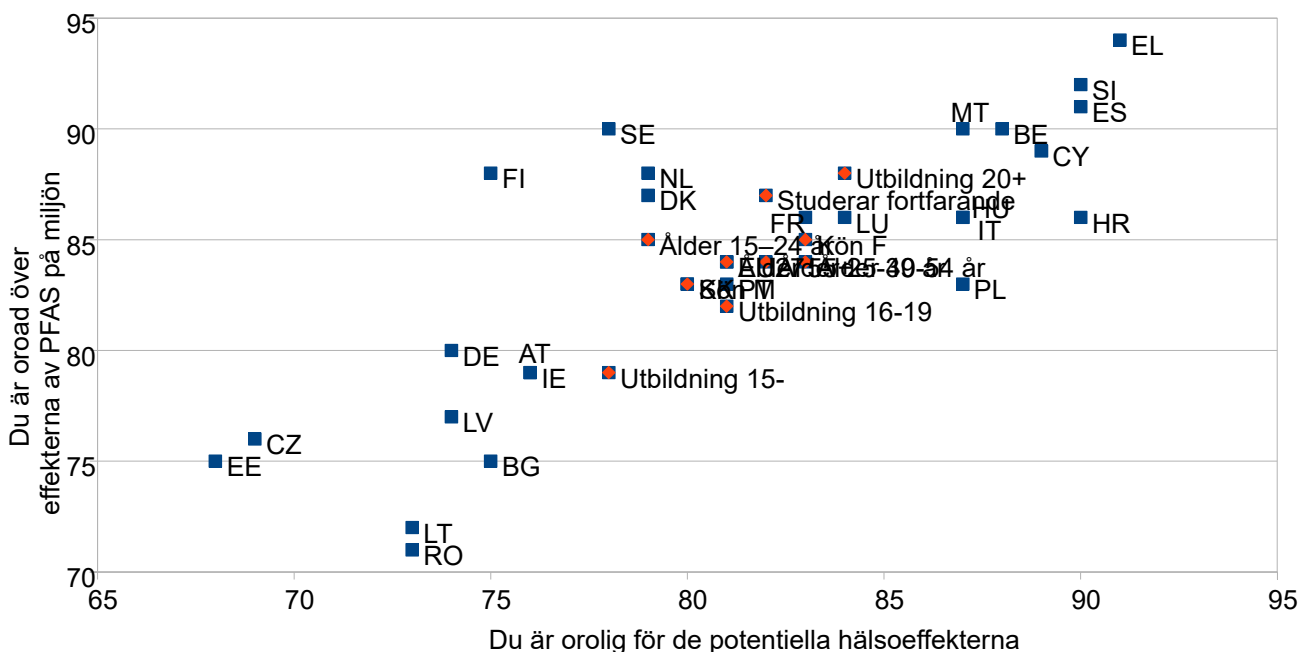
I del V 2 "Huvudhot kopplade till vatten" är det första diagrammet dåligt, eftersom det är en blandning av resultaten av frågorna 13 (åtgärder som ska vidtas) och 15 (hot mot vatten). En korrekt graf har infogats.

Kunskap om "förevigt kemikalier"

Polyfluoralkyler (PFAS) är kemiska föreningar som har använts i stor utsträckning i årtionden och finns därför i vår miljö. Forskning visar att de kan vara giftiga, även i små mängder.

I Frankrike nämndes PFAS efter många års tystnad i radio, tv och tidningar i början av 2024. Framställningar skickades till kandidaterna i valet till Europaparlamentet. Sedan kom medietystnaden tillbaka.

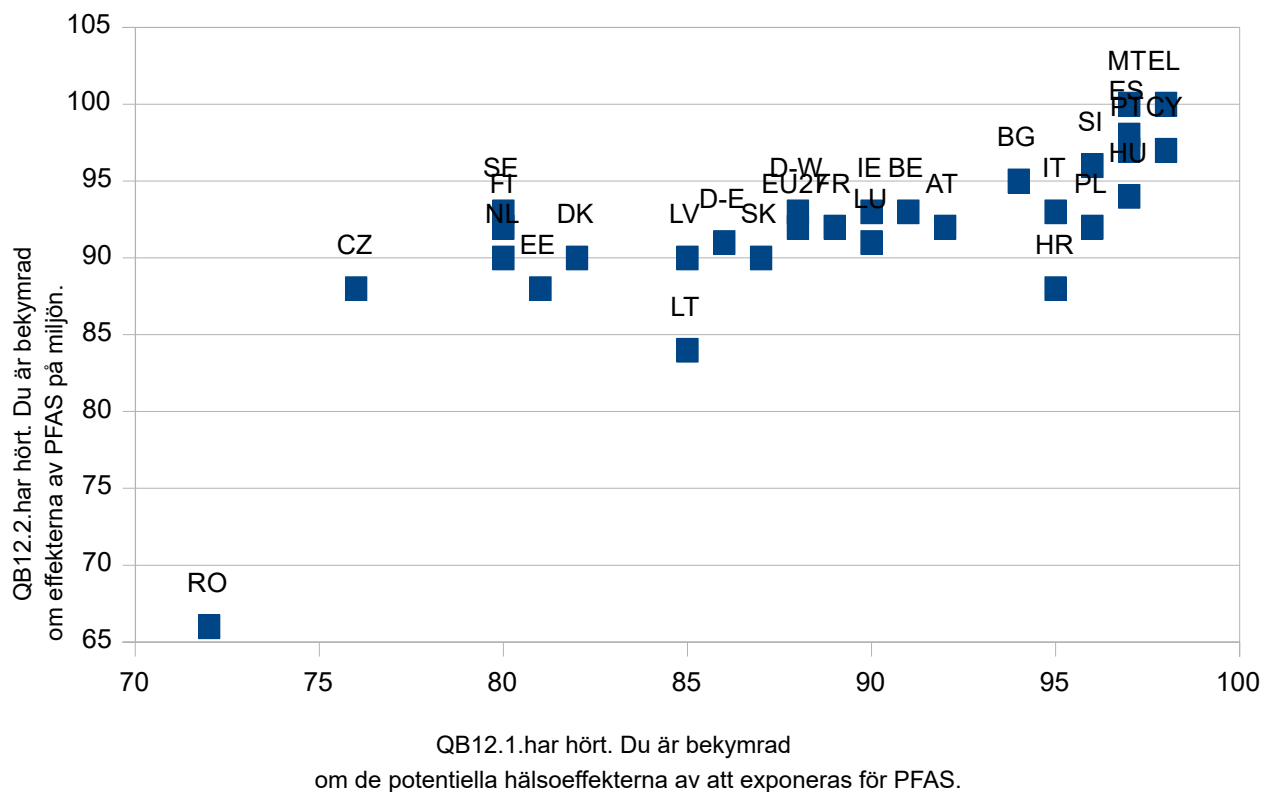
QB12.1 - QB12.2 (Du berörs ... PFAS)

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Och även när de tillfrågade redan var medvetna om problemet med PFAS, varierar deras uppfattning om hur farliga de är mycket från land till land. Diagrammet nedan visar svaren från personer som redan hade hört talas om PFAS-problemet.

I Grekland (EL) och Malta (MT) är alla som har hört talas om PFAS oroade över deras inverkan på miljön, medan endast två tredjedelar av de tillfrågade i Rumänien (RO) är oroade. Det är svårt att göra europeisk politik när den allmänna opinionen varierar så mycket!

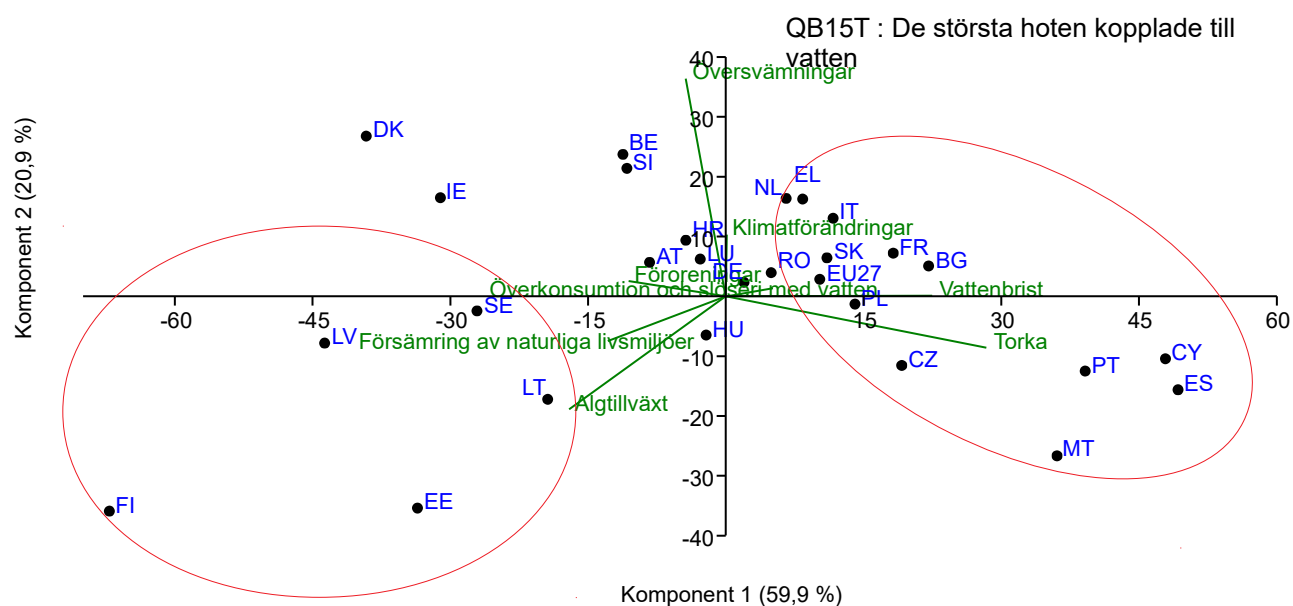

Vattenpolitik

Generellt sett är åsiktsskillnaderna mycket större mellan olika länder än mellan olika samhällsgrupper (kön, utbildningsnivå, ålder osv.).

Tabell QB15T bearbetades med hjälp av huvudkomponentanalys (PCA = ACP).²⁴

Det är inte förvånande att Finland inte oroar sig för torka eller vattenbrist, men det är intressant att se att grupper av länder med samma geografiska egenskaper också delar samma oro för vatten. Medelhavsländerna är mest oroad över torka och vattenbrist (röd ellips till höger), medan länderna runt Östersjön har mer biologiska problem, algtillväxt och försämring av naturliga livsmiljöer (röd ellips till vänster).

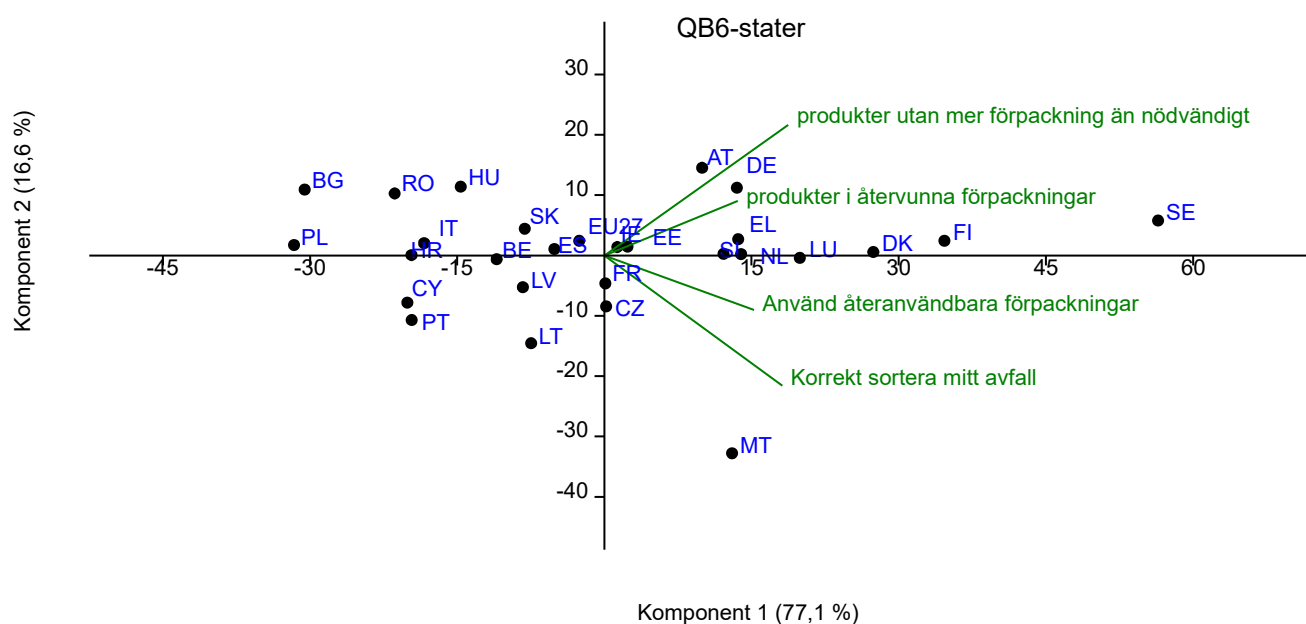
24 Hammer, Ø., Harper, D.A.T., och P. D. Ryan, 2001. Förfluten tid: Programvara för paleontologisk statistik för utbildning och dataanalys. Palaeontologia Electronica 4.1: 9 s. <https://www.nhm.uio.no/english/research/resources/past/>

Personliga åtgärder mot problemet med skräp

Detta är ämnet för fråga Q6: "QB6 Vilket av följande skulle du överväga att göra själv för att minska mängden avfall? Välj alla alternativ som gäller för dig."

Den största skillnaden är mellan aktiva och inaktiva länder. Människor i vissa länder säger att de gör flera saker (Sverige, Danmark, Finland), medan människor i andra länder säger att de inte gör mycket (Bulgarien, Rumänien, Polen, Ungern, Italien, Kroatien).

Personer med låg utbildning, hushåll eller arbetslösa är mindre aktiva när det gäller att minska avfallet än personer med lång utbildning eller chefer.

Tekniska specifikationer

Mellan den 6 mars och den 8 april 2024 genomförde Verian (f.d. Kantar Public) på Kantar Belgiums vägnar vågen 101,2 i Eurobarometerundersökningen, på begäran av Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för kommunikation, enheten för medieövervakning och Eurobarometer.

Våg 101.2 omfattar befolkningen i de olika nationaliteterna i Europeiska unionens medlemsstater, bosatta i var och en av de 27 medlemsstaterna och i åldern 15 år och uppåt.

Den grundläggande urvalsutformning som tillämpas i alla länder är en stratifierad flerstegs, slumpmässig (sannolikhet) en. I varje land stratifieras urvalsramen först efter Nuts-regioner och inom varje region efter ett mått på urbanitet (DEGURBA). Antalet urvalspunkter i varje stratum återspeglar stratumpopulationen 15+. I det andra steget drogs urvalspunkter med sannolikhet i proportion till deras populationsstorlek på 0+ inifrån varje stratum. Urvalen representerar således de undersökta ländernas hela territorium enligt Eurostats NUTS II (eller motsvarande) och enligt fördelningen av den bofasta befolkningen av respektive nationalitet i storstads-, stads- och landsbygdsområden.²⁵

I var och en av de valda provtagningspunkterna drogs en startkoordinat slumpmässigt och ett omvänt geokodningsverktyg användes för att identifiera den närmaste adressen till koordinaten. Den här adressen var startadressen för den slumpmässiga vandringen. Ytterligare adresser (var N: e adress) valdes genom standard "slumpmässig rutt" -procedurer, från den ursprungliga adressen. I varje hushåll valdes respondenten slumpmässigt. Tillvägagångssättet för det slumpmässiga urvalet var beroende av hushållets storlek. Till exempel för hushåll med två personer över 15 år användes manuset för att välja antingen uppgiftslämnaren (den person som svarade på frågeformuläret) eller den andra berättigade medlemmen i hushållet. För hushåll med tre 15+ medlemmar användes manuset för att välja antingen informanten (1/3 av tiden) eller de två andra berättigade medlemmarna i hushållet (2/3 av tiden). När de två andra ledamöterna valdes ut uppmanades intervjuaren att antingen fråga efter den yngsta eller den äldsta. Manuset skulle slumpmässigt tilldela valet till yngsta eller äldsta med lika sannolikhet. Denna process fortsätter för fyra över 15 hushållsmedlemmar – slumpmässigt frågar efter de yngsta, näst yngsta och äldsta. För hushåll med fem 15+ medlemmar återgår vi till sista födelsedagsregeln.

Om ingen kontakt togs med någon i hushållet, eller om den svarande som valdes inte var tillgänglig (upptagen), besökte intervjuaren samma hushåll upp till ytterligare tre gånger (totalt fyra kontaktförsök). Intervjuare anger aldrig att undersökningen genomförs på uppdrag av Europeiska

kommissionen i förväg. De får på begäran lämna denna information när undersökningen har slutförts.

Rekryteringsfasen var något annorlunda i Nederländerna, Finland och Sverige. I de två sistnämnda länderna gjordes ett urval av adresser inom varje provtagningspunkt från adress- eller befolkningsregistret (i Finland görs inte urvalet vid alla provtagningspunkter, men i vissa fall förväntas svarsfrekvensen förbättras). Urvalet av adresser gjordes på ett slumpmässigt sätt. Hushållen kontaktades sedan per telefon och rekryterades för att delta i undersökningen. I Nederländerna används ett RDD-urval med två ramar (mobila och fasta nummer) eftersom det inte finns något heltäckande befolkningsregister med tillgängliga telefonnummer. Valet av nummer på båda bildrutorna görs på ett slumpmässigt sätt där varje nummer får en lika stor sannolikhet för urval. Till skillnad från Sverige och Finland är urvalet inte grupperat.

²⁵ Klassificering av landsbygdsområden i städer på grundval av DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Intervjuläge per land

Intervjuerna genomfördes genom personliga intervjuer, antingen fysiskt i människors hem eller genom videointeraktion på distans på lämpligt nationellt språk. Intervjuer med videointeraktion på distans ("online face-to-face" eller CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, genomfördes endast i Tjeckien, Danmark och Malta).

länder	Antal CAPI-intervjuer	Antal CAVI-intervjuer	TOTALT Inga inlägg
Belgien (BE)	1,043		1,043
Bulgarien (BG)	1,065		1,065
Tjeckien (CZ)	788	219	1,007
Danmark (DK)	739	244	983
Tyskland (DE)	1,516		1,516
Estland (EE)	1,007		1,007
Irland (IE)	1,006		1,006
Grekland (EL)	1,000		1,000
Spanien (ES)	1,009		1,009
Frankrike (FR)	1,012		1,012
Kroatien (HR)	1,004		1,004
Italien (Italien)	1,034		1,034
Cypern (CY)	501		501
Lettland (LV)	1,001		1,001
Litauen (LT)	1,007		1,007
Luxemburg (LU)	507		507
Ungern (HU)	1,008		1,008
Malta (MT)	345	155	500
Nederländerna (NL)	1,005		1,005
Österrike (AT)	1,015		1,015
Polen (PL)	1,010		1,010
Portugal (PT)	1,019		1,019
Rumänien (RO)	1,049		1,049
Slovenien (SI)	1,004		1,004
Slovakien (SK)	1,011		1,011
Finland (FI)	1,000		1,000
Sverige (SE)	1,023		1,023
Totalt för EU-27	25,728	618	26,346

Svarsfrekvens

För varje land görs en jämförelse mellan det svarande urvalet och universum (dvs. den totala befolkningen i landet). Vikter används för att matcha det svarande provet till universum på kön efter ålder, region och urbaniseringsgrad. För europeiska uppskattningar (dvs. EU-genomsnittet) görs en justering av de enskilda ländernas vikter genom att vikta dem uppåt eller nedåt för att återspegla deras befolkning över 15 år som andel av befolkningen över 15 år i EU.

Svarsfrekvensen beräknas genom att det totala antalet fullständiga intervjuer divideras med antalet besökta adresser, förutom de adresser som inte är stödberättigande men inklusive de adresser där stödberättigandet är okänt. För våg 101,2 i EUROBAROMETER-undersökningen är svarsfrekvensen för EU-27-länderna, beräknad av Verian (tidigare Kantar Public), följande:

länder	RESPONSE RINGSBESK RIVNINGSBE SKRIVNING
Belgien (BE)	48.6%
Bulgarien (BG)	60.1%
Tjeckien (CZ)	39.9%
Danmark (DK)	30.2%
Tyskland (DE)	81.5%
Estland (EE)	38.0%
Irland (IE)	30.8%
Grekland (EL)	29.5%
Spanien (ES)	44.4%
Frankrike (FR)	46.3%
Kroatien (HR)	28.6%
Italien (Italien)	51.3%
Cypern (CY)	35.6%
Lettland (LV)	47.6%
Litauen (LT)	29.8%
Luxemburg (LU)	62.8%
Ungern (HU)	64.0%
Malta (MT)	71.4%
Nederländerna (NL)	41.6%
Österrike (AT)	44.9%
Polen (PL)	50.2%
Portugal (PT)	54.9%
Rumänien (RO)	44.7%
Slovenien (SI)	55.7%
Slovakien (SK)	28.7%
Finland (FI)	76.7%
Sverige (SE)	

Särskild Eurobarometer 550 Miljö

Felmarginaler

Läsarna påminns om att undersökningsresultaten är uppskattningar, vars noggrannhet, allt är lika, vilar på urvalsstorleken och på den observerade procentandelen. Med ett urval på cirka 1 000 intervjuer varierar de verkliga procentsatserna inom följande konfidensgränser:

Statistiska marginaler på grund av urvalsprocessen											
(med en konfidensgrad på 95 %)											
<i>olika urvalsstorlekar finns i rader</i>						<i>Olika observerade resultat finns i kolumner</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1 500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1 500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7 500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7 500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Vet inte

Frågeformulär

QB1 Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med om var och en av följande påståenden Miljöfrågor har en direkt inverkan på ditt dagliga liv och hälsa

(LÄS - bara ett svar)

- 1 Instämmer helt
  - 2 Tenderar att hålla med
  - 3 Tenderar att inte hålla med
  - 4 Håller inte alls med
  - 5 Vet inte
- 1QU E8924 QA7 modifierad

QB2abcd Vilka av följande åtgärder anser du skulle vara det effektivaste sättet att ta itu med miljöproblemen? Först? För det andra? Tredje fjärde?

(VISA SCREEN – LÄS UT – ROTAT – EN SVARSPUNKT)

- 1 Bättre säkerställande av att produkter som säljs på EU-marknaden inte bidrar till att skada miljön
- 2 Investera i forskning och utveckling för att hitta tekniska lösningar
- 3 Mer information och utbildning för att bli mer miljövänlig
- 4 Återställa naturen
- 5 Att se till att miljölagstiftningen följs
- 6 Avskaffande av statliga subventioner till verksamhet som förorenar
- 7 Höjning av beskattningen av verksamheter som förorenar
- 8 Främja den cirkulära ekonomin genom att minska avfallet och återanvända eller återvinna produkter
- 9 Inget av ovanstående (SPONTANEOUS)
- 10 Vet inte

2QU NYTT

QB3 Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande uttalande.

(VISA SCREEN – LÄS UT – ROTAT – ETT SVAR PER PUNKT)

- Håller helt med
Tenderar att hålla med
Tenderar att inte hålla med
Håller inte alls med

1 EU:s miljölagstiftning är nödvändig för att skydda miljön i (VÅRT LAND)

1 2 3 4 5

2 EU bör hjälpa länder utanför EU att förbättra sina miljönormer

1 2 3 4 5

1QU EB924 QA11

QB4 Berätta för mig i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden om kostnaderna för sanering av föroreningar.

(LÄS UT – ROTERA INTE – EN SVAR PER LINE)

- Håller helt med
Tenderar att hålla med
Tenderar att inte hålla med
Håller inte alls med

Vet inte

1 Offentliga myndigheter bör stå för kostnaderna för att sanera föroreningar

1 2 3 4 5

2 Företagen bör betala kostnaderna för att sanera sina föroreningar

1 2 3 4 5

1QU NYTT

QB5 Anser du att den offentliga finansieringen för att stödja övergången till en grönare ekonomi i [VÅRT LAND] uppgår till ...?

(LÄS UT – ENDAST EN SVAR)

- 1 Rätt
- 2 Inte tillräckligt
- 3 För mycket
- 4 Vet inte

1QU NYTT

QB6 Vilket av följande skulle du överväga att göra själv för att minska mängden avfall? Välj alla alternativ som gäller för dig.

(VISA SCREEN – LÄS UT – ROTAT – MULTIPLA SVAR MÖJLIGA)

- 1 Använd återanvändbara förpackningar
- 2 Korrekt sortera mitt avfall för återvinning
- 3 Köp i första hand produkter i återvunna förpackningar
- 4 Köp i första hand produkter som inte har mer förpackning än nödvändigt
- 5 Inget av ovanstående (SPONTANEOUS)

1QU NYTT

QB7ab Vilken av följande avfallstyper anser du är mest problematisk i (VÅRT LAND)? För det första? Och sen då?

(VISA SCREEN – LÄS UT – EN SVAR PER PUNKT)

- 1 Plastavfall
- 2 Elektroniskt avfall
- 3 Batteriavfall
- 4 Matsvinn
- 5 Textilavfall
- 6 Kemiskt avfall
- 7 Alla dessa (SPONTANEOUS)
- 8 Inget av detta (SPONTANEOUS)
- 9 Vet inte

1QU NYTT

QB8 När du köper produkter som möbler, textilier eller elektroniska enheter, skulle du vara villig att betala mer för produkter som är lättare att reparera, återvinningsbara och/eller producerade på ett miljömässigt hållbart sätt?

(LÄS UT – ENDA EN SVAR)

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Vet inte

1QU NYTT

QB9 För att skydda människors hälsa och miljön från farliga kemikalier, anser du att den nuvarande skyddsnivån i EU är...

(LÄS UT – ENDA EN SVAR)

- 1 För högt och bör minskas
- 2 På rätt nivå
- 3 För lågt och bör ökas
- 4 Vet inte

1QU NYTT

QB10 Följande påståenden gäller vardagsprodukter, t.ex. stekpannor, leksaker och rengöringsmedel.

Berätta i vilken utsträckning du håller med eller inte håller med om följande påståenden.

(LÄS UT – ROTATTERNA 2 och 3 – EN SVAR PER LINE)

Håller helt med

Tenderar att hålla med

Tenderar att inte hålla med

Håller inte alls med

Vet inte

1 Du tar hänsyn till produkternas kemikaliesäkerhet när du gör inköp

1 2 3 4 5

2 Du är orolig för hur skadliga kemikalier som finns i vardagliga produkter påverkar miljön

1 2 3 4 5

3 Du är orolig för effekterna av skadliga kemikalier i vardagliga produkter på din kropp.

1 2 3 4 5

1.5QU E8924 QA7 MODIFIED

Fråga 11 Har du hört talas om termen PFAS, även känd som "alltid kemikalier"?

(LÄS UT – ENDA EN SVAR)

1 Ja

2 Nej

3 Vet inte

1QU NYTT

QB12 Inledningstext

(LÄS UT)

PFAS, även känd som "för evigt kemikalier" är konstgjorda kemikalier som används i många produkter, såsom livsmedelsförpackningar, non-stick kastruller, utomhuskläder, och många andra. De har användbara egenskaper, som att motstå värme, olja, fläckar eller vatten, eller används för non-stick beläggningar. Många PFAS kan ha negativa effekter på miljön och människors och djurs hälsa och anses vara "för evigt kemikalier" eftersom de inte bryts ned och kan kvarstå i miljön under lång tid.

QB12 I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden?

(LÄS UT – ROTERA INTE – EN SVAR PER LINE)

- Håller helt med
 Tenderar att hålla med
 Tenderar att inte hålla med
 Håller inte alls med
 Vet inte

1 Du är oroad över de potentiella hälsoeffekterna av att exponeras för PFAS.

12 3 4 5

2 Du är oroad över effekterna av PFAS på miljön.

1QU NYTT

QB13ab Vilka av följande åtgärder bör EU prioritera för att skydda naturen?

(LÄS - bara ett svar)

1 Utvidga de områden där naturen är skyddad

2 Återställa naturen för att kompensera för skador som orsakats av mänsklig verksamhet

3 Stärka naturskyddsreglerna och se till att de följs

4 Informera medborgarna bättre om naturens betydelse

5 Se till att naturen skyddas vid planering av ny utveckling eller infrastruktur

6 Inga (SPONTANEOUS)

7 Vet inte

1QU NYTT

Fråga B14 Hur välinformerad är du om vattenrelaterade problem som föroreningar, översvämningar, torka eller ineffektiv vattenanvändning i (VÅRT LAND)?

(LÄS - bara ett svar)

1 Mycket välinformerad

2 Välinformerad

3 Inte välinformerad

4 Inte alls informerad

5 Vet inte

1QU NYTT

Fråga alla

QB15abcd Vilka tror du är de största hoten kopplade till vatten i (VÅRT LAND)? Först? För det andra? För det tredje? Fjärde?

(LÄS UT – ENDA EN SVAR)

- 1 Pollution
 2 Klimatförändringar
 3 Försämring av naturliga livsmiljöer
 4 Översvämningar
 5 Torka
 6 Vattenbrist
 7 Algtillväxt
 8 Överförbrukning och slöseri med vatten

9 Inget annat hot

10 Övrigt (SPONTANEOUS)

1 1 Vet inte

2QU NYTT

QB16 Anser du att var och en av följande aktörer för närvarande gör för mycket, om rätt eller tillräckligt för att använda vatten effektivt i (VÅRT LAND)?

(LÄS UT – ROTERA INTE – EN SVAR PER LINE)

Inte doing nog

Göra rätt mängd

Doing för mycket

Vet inte

1 Näringsliv

1 2 3 4

2 Hushåll

1 2 3 4

3 Jordbruk

1 2 3 4

4 Energiproducenter

1 2 3 4

5 Fiske, vattenbruk

1 2 3 4

6 Turism och turism

1 2 3 4

7 Offentlig förvaltning

1 2 3 4

3.SQU Nyhet

Fråga 17 Anser du att EU bör föreslå ytterligare åtgärder för att ta itu med vattenproblemen i Europa?

(LÄS - bara ett svar)

1 Ja

2 Nej

3 Vet inte

1QU NYTT

